

310367

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 3-వ తేది శనివారము

No. 54.

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠ మాస శుద్ధ అష్టమి ౮.

సంచిక ౫౪

అంధా ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి (లిమిటెడ్)

19, హారిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు చాన్సె, మదరాసు.

ఉత్పత్తిమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రత్యేకంగా ఔషధశాల

డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. డి. ఎమ్

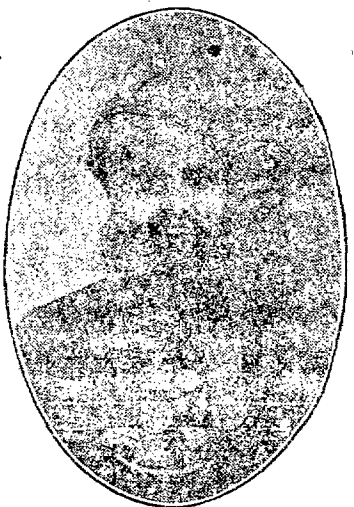
గారి చేస్థాపించబడినది.

ఒక అణాస్థానపును పంపినవారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

అంగ్ల, తెలుగు, అరవభాషలలో క్యాటలాగులు గలవు.

శ్రీమాన్ వైద్యరత్న డి. గోపాలాచార్యగారిచే

ఫ్లేగు, కలరామున్నగు ఘోర వ్యాధులకును అతిమూల్యము, మధుమేహము, సెగరోగము, మూలము మదమూర్ఛలు, ముట్టుకుట్టు, క్షయము, ఉబ్బసము, దగ్గు, శూలనొప్పి, మున్నగు వ్యాధులకును తగిన ఆయుర్వేద ఔషధములును

గర్భిణీ స్త్రీలకును, తదితర స్త్రీలకును, పురుషులకును, ఆరోగ్యదాయకములగు లేహములు, సిరప్సులు, తైలములు వగైరా ఆయుర్వేద దివ్యౌషధములు ఇందు గలవు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

స్థాపించబడిన

టెలిగ్రాఫ్ అడ్రసు:

"పండిట్" మద్రాసు. (1045)

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

నెం. 41, ఆచారప్ప వీధి, మద్రాసు.

మార్గోన బ్ల్యు

వేపనూనెనుండి తయారు చేయబడినది ముత్యవర్ణపు పొగొట్టును కార్బోలిక్, ఇతరవాసన సబ్బులకంటె ఇది మంచి గుణమున్నది. ఇందులోను మంచి సువాసనగలదు. ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగినది.

జగత్తుల క్రొవ్వ యిందులో కలియుట లేదు.

THE CALCUTTA CHEMICAL COMPANY LTD FACTORY BALLYGUNGE, CALCUTTA.

ది కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ (లిమిటెడ్) ఫ్యాక్టరీ, బల్లిగంజి కలకత్తా.

ఈ క్రింది వాసదారుల యొద్దకూడ దొరుకును!

(1) మెసర్సు శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్సు, 323 తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

(2) మిస్టర్, టి. ఎన్. రావు 19, డబ్ల్యూ. ఏ టెంపిల్ రోడ్డు బసవన గుడిపాస్టు, బెంగుళూరుసిటీ.

(3) మెసర్సు, పి. సర్వేశ్వరరావు, అందుసన్ను రాజమండ్రి.

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజామా జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి. టేకు కలప తెప్పించుటచే చతుకగా ప్రకృష్టమైన, టేకుమానులు కమ్ములు, దూలములు, రవునుతుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్తకులకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించుచున్నాము. చెన్నపట్టణం కేటకం టేమా కేట్లు తక్కువ, రయిలు చార్జీలు కూడా తక్కువగా నుండును, కావలిన్నివాడ, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపెనీవారికి

టేకు కలపపర్లలు, కాకినాడ.

"వేశ్యాప్రబోధము" 13

నవలా నాటకము గాదు. వేశ్యాసంస్కార విషయమై మంచి లాకిట్టడైన భరితజ్ఞానిచే వ్రాయబడినది. ప్రతివారిచేతను ఉండవలసినది. వివరములకు చోటుచాలదు. కార్డు వ్రాయండి. ఇన్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వెదకత్తి గర్భిణి జను పొడుగు గలవి. సాగనైనవి.

1-కి రూ॥ 4-కి 0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులచేత వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి ఆదాస్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

వెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫ్ అడ్రసు: "ఇంద్రప్రస్థ" వెద్దాపురం.

టెక్స్టు బుక్సు
స్కూల్ బుక్సు
నోట్ బుక్సు
హిస్టరీ, జాగ్రఫీ

సయింసు పుస్తకములు

మాక్సిలన్ లాంగ్ మెన్సు వగైరాల

ప్రచురములు

విక్టోరియా డిపో,

మెలాపూరు మద్రాసు

ఇంకా భారీ ఆగర్లకు మంచి డిస్కంపుంటు

హనుమాన్ బొరక్సు సబ్బు చర్మ వ్యాధులను అత్యశ్చర్యకరముగా

కుదుర్చును.

ఎన్. రంగనాథంశెట్టి అండు బ్రదర్సు, మద్రాసు

(1729)

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జన్మని గారడీ, యోగదృష్టి
నాస్తలాఘము, ఇం గ్రీ మ ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము,
భూతివైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేత తమా
షలు విచిత్రి నివోదవిద్యలు గలవు. ఇం తే గా క మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, దీనముతో
సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట
భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అచేతము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీని పైల రూ 4-0-0 లు. (21888-6)
పి. ఆర్. జగదీశ్వరశాస్త్రిగారు, ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

భార్యలను మార్చుకొనుట

ఉత్తరప్రదేశ్ వాసుల మర్యాదలు

నారాజువానిని అను అమెరికా దేశము 7 సంవత్సరములు ఉత్తరప్రదేశ్ నుండి విడిచివేసి, అమెరికా దేశములో కాలము గడవెను. ప్రస్తుతము వీరు ఎస్కీమో భాష దీక్షనరి ప్రకటించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. చలికాలమునందు వీరు ఎట్టి వస్త్రములు లేకుండును. జీరో పాయింట్ కన్న పదిగ్రీలు తక్కువగా భార్యమిటు ఉన్నప్పుడు వీరిట్లుండెను.

ఈజాబాబాగా ఒక విచిత్రమగు వాడుకగలదు. అతిథులకు వారు చక్కగ కత్తరించెదరు. అతిథి ప్రయాణమైపోవునపుడు ఈ భాగ్యను అతిథి వెంట పంపుట ఒక మర్యాద ఈజాబాబా. అమెరికా దేశస్థుల భార్యలనే ఉపయోగించుకొనవచ్చును. ఇట్లు కొంత కాలానికి గడచినవిచ్చుట. అమెరికా తమ మర్యాదలు నకు పోషించు. ఈవిచ్చుట తప్పనిగాని అసహ్యమనిగాని వారు తలవరు. అచ్చటి స్త్రీలు మిగుల అంగమైనవారు.

వీరి భాషయందు కూడ కొన్ని విశేషములు గలవు. అన్ని భాషలయందు విశేషములను మూడు భాగములుగా విభజింపవచ్చును. ఇంగ్లీషునందు పాసిటివు, కంపాటివు, నూపల్లిటివు దీగ్రిలందు ఈ భాషాభివృద్ధి— శ్రేష్ఠము, శ్రేష్ఠతరము, శ్రేష్ఠమము. ఇంక ఎస్కీమో భాషయందు విశేషములు అనంతములు. శ్రేష్ఠము శ్రేష్ఠతరము ఈరెండు పరిమాణములను భేదపర్చి విశేషములను తెలుపుచు శ్రేష్ఠమును విశేషమును ఉపయోగించవచ్చును. ఇదేవిధమున శ్రేష్ఠతరము, శ్రేష్ఠతరతరము, శ్రేష్ఠతరతరతరము... ఇట్లు ఉపయోగించవచ్చును.

పరాసుప్రభుత్వ వ్యయము

తగ్గించు నూచనలు

150,000 ఉద్యోగుల తొలగించుట

పరాసు వారిచే నియమింపబడిన ఆర్థిక సంఘమువారు జేరిన మంత్రి వ్యవహార బడ్జెటును గురించి చర్చించుచుండిరి.

ఆచార్యదాస్ ముఖ్య భరణి కమిటీ కలకత్తాలోనుండి యొసంగ బడుచున్న బడ్జెటును 1928 సం॥ నుండియు తొలగింపవలెనని తీర్మానించిరి. వ్యయము తగ్గింపవలెనన్న ముంగు పెద్ద యుద్ధోద్యోగులనుండి రావలసిన యుద్ధమునకు అందుచేత ప్రయత్నములు అందరు సైనికులకును ఈయబడు ఆర్థిక వేరములను బడ్జెటున కిచ్చవలెనని వారు నూచించిరి. యుద్ధమునకు పూర్వ మంత్రికి సం 1-కి 60000 ప్రాంతల నిచ్చుచుండెడివారు. ఇప్పుడు 100000 ప్రాంతల నిచ్చుచున్నారు.

ఈ సంఘమువారు పరాసు ఆధ్యక్షుని యొక్కయు సెనెటు, ఛేంబరుల యొక్కయు వ్యయమును గూడ చర్చించిరి. ఆధ్యక్షుని ప్రస్తుతము సం॥ కు 600000 ప్రాంత లియబడును. వారి గృహవ్యయము 700000 అందును. వారి ప్రమాణకర్తలకు 700000 ప్రాంతలనుండెను.

పరిపాలనా వ్యయము

1922 సం॥ సెనెటు వారి పరిపాలన ఖర్చులు 1420,000 ప్రాంతలను ఛేంబరులకు 24364900 ప్రాంతలను నుండెను.

సినిమాఖర్చు 50000 యుద్ధోద్యోగులను తొలగింపవలెనని తీర్మానించిరి. ఇది తగ్గింపులకు ప్రారంభము మాత్రమే.

పార్లమెంటు వారు 1921 సం॥ బడ్జెటు చర్చయందు, ఉద్యోగుల సంఖ్యను సరిగాను పూర్వయుద్ధోద్యోగుల సంఖ్యతో సరిజేసువలెనని తీర్మానించిరి. అనగా 170000 యుద్ధోద్యోగులను తగ్గించుట యని యర్థము. ఈ తగ్గింపునకు ముఖ్యముగా చాల వర్సములు పట్టును కాబోవు దీనివలన 31 వ తేదీకి 50000 యుద్ధోద్యోగులను తగ్గింతురు, ఇందుచే 1928 బడ్జెటునకు 300000000 ప్రాంతల వ్యయము తగ్గును. సామాన్యముగా సంగ్రామములకు సభికులు నియోగింపబడిన కాఖయందలి యుద్ధోద్యోగులను మాత్రమే రద్దు జేయబడును.

శ్రీమద్భక్త స్వామి శంకరాచార్యులవారు (కారవా పితము) మే 28 వ తేదీన బాచర్ల కేతిలిని. ఆచట చాలయువ వ్యాసముల నొసగిరి.

అమెరికా దేశము నందు

తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

వేరు పొందిన నేస్టి మంగల కత్తితో

మీరే ట్టేరము చేసికొనుడు

సులభము!

మంచి గిల్లెటు కత్తిని రేజరులో నుంచి, సబ్బు తడవి, ట్టేరము చేసికొనుడు.

Brownie

ప్రెసి

ధర రూ. 4-0-0 లు మాత్రమే.

ఇంతవరకు గిల్లెటు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించ బడలేదు.

సుఖముగా నుండును!

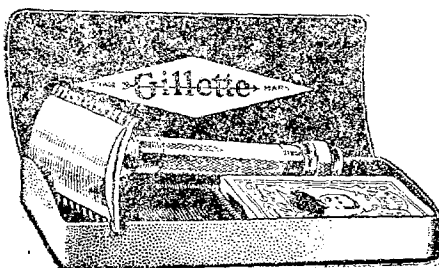
సులభముగా ట్టేరము చేయును, ముఖము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అందముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీయకుండను, చర్మమునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్రముగా వెంట్రుక లన్నిటిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతిచౌక ఒక కత్తి (బ్లేడు) అనేక ట్టేరములకు ఉపయోగ పడును.

కొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్లెటు రేజరు

ధర 1-కి రూ. 18-0-0 అంతకు పైగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

BOSTON, U. S. A.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon.

O M Mysore Government Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd. Mysore.

Loans From Rs. 1,000 to Rs. 8,000.
Will be Given Without Interest and Without Security
To 200 Bondholders Every Year.
Houses from Rs. 1,000 and Upwards will be Purchased
Without Capital and Without Trouble for our Life Policy holders.
For Prospectuses and Agency Terms, Please Apply to Messrs. P. K. Rau & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency, Native States & Ceylon,
57, Thambu Chetty Street, MADRAS.

స క ల ప ను ల కు
శ్రేష్ఠతమమైన, అతిచాకయైన అమెరికన్ హిందూ ఫోర్సు పంపులు.
200 అడుగులలోతువరకు బావులను త్రవ్వవచ్చును.

అడుగుభాగమున ఇత్తలి సిలిండరు, 1 1/4 అంగుళము పీల్పు (suction) గలవు. ఒక
బాలుడు కూడ దీనిని ఉపయోగింపవచ్చును. ధర 1-కి రూ. 125.

2 అంగుళముల టాంక్ ఫోర్సు పంపు

25 అడుగులలోతుకు మించని మిట్టబావులను గుంటలను త్రవ్వట కుపయోగ
మైనవి. పీల్పు (suction), బయటికి విడిచిపెట్టుభాగము (discharge) 2 అంగుళములు
గలది. 1 గంటకు 2000 గాలనులను తీయును. ఉద్యావనము గలవానికి కిది మిక్కిలి
ఉపయోగకారి. గనుక ఒకటిని స్థాకులో నుంచుకొనుట మంచిది. పీల్పుకు (suction)
బదులు రబ్బరు గొట్టమును ఉపయోగించుటకై ఇందు వెంబడి పంపబడును. 1-కి ధర
రూ. 100. రబ్బరు గొట్టము (Hose) ధర ప్రత్యేకము.

మాకేమి కావలయునో తెలుపుచు, క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

Limaye Bros., Ltd. P. B. No. 684, Fort, Bombay.

ఎ లె క్ ట్ ర్ లాంపులు

గాఢాంధకారమందు మిగుల ప్రపయోగకరమైనది. అగ్నిపుల్లులు
అక్కరలేదు. బటను అణిచిన తక్షణము నీకు మునుపు ప్రకాశమై వెలుగు
తురు కనబడును.

సాధారణమైన లెన్సుల పాకెటు లాంపులు, కంప్లీటు 3-8-0,
పాకెటు బుల్బును ఐలెన్సు 4-8-0, చేతి దీపములు కంప్లీటు 15-0-0.
అన్ని ఆర్డరులకు వి. పి. మూలముగా సరకులుపంపబడును.

సిటీ సిగార్ మార్టు 4, బ్రాడ్ వే మదరాసు.

113

చల్లారాం గైయానుచందు పాపు

వాడు క్రొత్త జవీరీ రకములను జపానునుండి తెప్పించి యిప్పుడే స్టాకుచేసి యున్నారు.

రోజూరంగునందు సరిగ్ బట్టలు వేసినది, ఆకుపచ్చ, చాకులేట్,

మున్నగు విధవిధరంగులలో పలువిధరకములు గలవు.

ఇవిగాక రవికె, జాకెట్టు దినుసులు కూడ త్వరలోనే తెప్పించెదరు.

బయటవూరి వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరల చొప్పున పంపబడును.

విలాసమును చక్కగా వ్రాయుడు.

చల్లారాం గైయానుచందు

(2300)

గొప్ప అగ్రముతలుపులతో అందమగ నుండు పాపు

9, 10, 11, రత్తన్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి

సెక్యూరటీ కేసు

న్యూరాజ్య ఉపన్యాసములు

క్రతి 1-కి రూ. 0-14-0.

వండిత మదన మోహన మాళవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి

క్రతి 1-కి రూ. 0-8-0.

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండునన్పు,
392, ఎన్.బి.నెడు, చెన్నపురి.

తంజివిలాసము:- వావిళ్ల, మదరాసు.

(1487-847)

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి

పి. కే. పి. సి. వారి

ఈ దివ్యమృతము తిల్లంబు పాలును గృద్ధిశాస్త్ర
చేర ఫలమై కలిగింపెను.

పిల్లలకు నుండి. పక్ష్యము లేని రుచిగల రసాయనము.
పార్శ్వమిల్లిన్సు బుక్లతో పనిలేకు పిల్లలు, శిశువులు
నుభవించుటకు దుగ. బహిను లగు పిల్లలకిచ్చి జమ్మి
లు పోయి దేహభృష్టి కలుగును. వెల బుడి 1-కి 1-8-0
(8847) వి. పి. నో కలసి రూ. 2.

హృదయ ము తపింపకు ఆయుర్వేద మములు చివ్వును
ఆయుర్వేద నిలయము, బెజవాడ.

ఆంధ్ర నాటకములు

హరిశ్చంద్ర 1-4-0 రుక్మాంగద 1-4-0
రామరాజు 1-4-0 చాందుబీబి 1-4-0
కుశలవ 1-4-0 దాపదీవస్తావహారణ 1-4-0
ప్రహ్లాద 1-4-0 పాదుకాపట్టాభిషేకం 1-4-0
అంధ్రీకృతాగస్త్య బాల భారతము 0-12-0

(పూజనము)
అన్యాయధన్యపురి మహిమము 0-3-0
నాచిపార్తి 0-3-0

పోస్టుభర్తులు ప్రత్యేకము:-
యీ అగ్రములలో నెవరికైనను వ్రాయుడు.

కె. శత్రుఘ్న రావు,
మద్రాసు ఏజెంట్:- సివిల్ లైన్సు, బళ్లారి.

యం. పి. శర్మ అండ్ కంపెనీ,
(62) పోస్టుబాక్సు నెం. 287 మద్రాసు.

సనరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ

హువ్వ సహజము బంగారుతో తయారుచేయబడిన
సకలవిధముల, వెండిసామానులు అమృతమునకు సిద్ధముగా
నున్నవి. ఆర్డరు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము
వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును.
నగలు శృంగీకరముగా లేనివో వాపసు తీసికొని వైక
మియ్యబడును. (6)

కర్కశాపు 198 } మరాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలపీఠి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపోను నెం. 380 } నాయుడు అండునన్పు

నగలవర్తకులు 87 మైసాబజారు మద్రాసు.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుట
యందు శ్రేష్ఠమైన గాంచినది ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకోనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
తీయరముగా పంపబడును. (2972)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఘనపవాడి, బొంబాయి

కావలెను (134)
శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయకళాశాలకు మదిలిపట్టణము.
 ఒక మంచి సంస్కృత వ్యాకరణ పండితులు భాష్యానము చదివి కాంతి చేసికొనినవారై ఉండవలెను. వేతనము రు 40 లు మొదలు రు 50 లు వరకు.

మరియు
 ఒక మంచి మేకానిక్ ఎంజీనీయరు కావలెను. ఉత్తమశిక్షణను తీసుకొన సమర్థులై యుండవలెను. సామర్థ్యమునుబట్టి వేతనము నిర్ణయింపబడును.

వేమూరి రామచంద్రరావు
 కార్యదర్శి, పాలకసంఘము

హార్వన్ జర్నలుపాకెట్టు డైరెక్టరీ
 జర్నలిస్ట్ చేతిపనులు చేయువారి విలాసములు స్వీట్ల రుండులు గడియారములు తయారుచేయువారి విలాసములు 100 పేజీలగుల పుస్తకముగా ప్రచురించి యున్నాము. వెల రు 1-4-0 లు. ఆర్డరున్నవారు 0-4-0 పోస్టతో ఆర్డరు పంపిన మిగత రు 1-0-0 కు వి. పి. చేయుదును.
 టి. ఆర్. ఎన్. అందు సన్యు. (132)
 పోస్టాఫీసు ఏకెట్టు అందు స్టేబులంకులు చేయువాడు. (వి. పి.) ఈ పేజీ అమృతకోవిల్, జి. టి. మదరాసు.

పరిశమ విద్య

చేతిపనులు నేర్పుకొనువారికి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ గోపాలస్వామి శాయనిచే ననుభవమును బట్టి వ్రాసిన తెనుగుగ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిమలు పనులు చేయుచుండి ఉండుటచే నెట్టివారును నితరుల సహాయములేక నేర్వవచ్చును.

కార్యగ్రహణకాలము 1 భాగము:—ఇందు పోస్ట్ లు తీయువిధము, డెవలపింగు రీతివింగు పద్ధతులు అగును. వెల 8 అణాలు డిటా 2 వ భాగము 1 వ భాగమున అభ్యాసులకు కఠినము లని విడిచి వ్రామై డెవలప్, ప్లానోటైప్ విచిత్ర పోస్ట్ లు, చేతిగుడ్డలపై పోస్ట్ లెట్టుట, కంబో కనబడకయుండి కావలసిన కనబడునటులు చేయు వివిధకళలు అగును. వెల 8 అణాలు.

విద్యార్థులు 1 వ భాగము:—లోహముల తేయుట ముద్రాక్షర సిరాలు, వ్రాతసిరాలు, సబ్బులు, పెంట్లు, రబ్బరు స్టాంపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, టెక్, ఎలక్ట్రిక్ టైపు, లైటు గ్లొబ్బు, ఎచ్చింగ్, కొత్తకత్తిలు, అగ్గిపుల్లలు, పునమే చేసికొన నేర్పును. వెల 8 అ డిటా 2 వ భాగము:—పోస్ట్ లకు కావలసిన సామానులు, ఎలక్ట్రిక్ కనెక్షన్లు, క్రుతిపెట్టెలు, చకిలి వారి సబ్బులు, వివిధమైన పెంట్లు, సిరాలు, పన్నీరు, అక్షరాలు, వార్నిషులు, వైడింగుపనులు ఇంకా అనేకవిధములైన పనులు గలవు. వెల 8 అణాలు.

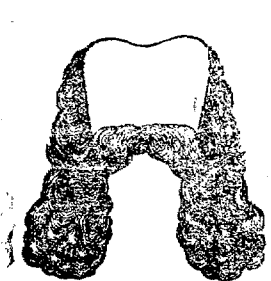
చిరునామ ఎన్. గోపాల్ అందు కంపెనీ,
 7, వినియోగ మొదలి వీధి, సామలూరుపేట, మదరాసు.

ఎచ్చుట ఉన్నది? ఎచ్చుట ఉన్నది?
 నాటక సంఘమునకు కావలసిన సామానులు ఇచ్చుటనే ఉన్నది. వెదకు వారలకు. ఇచ్చుటనే ఉన్నది.

లోకప్రఖ్యాతి జెందిన (141)

కె. నాదముని అందు సన్యు,

161, వైవాజురుగోడ్డు, మదరాసు.

ఈకంపెనీ వారికల్ల నాటక సంఘమునకు ఉపయోగకరమైన నాటక జగితా డ్రెస్సు లు, నెట్లు, వింత వింత లోహములను రోజు గోల్డు స్ట్రైంగులను కప్పులున్న, కొన్ని గున్న ధరించు, చక్కదనమైన తేటలున్న, కిరీటుములున్న, మరిన్ని అన్ని రకముల గిల్లు లభింపజేయుదును. ముఖమునకు అద్దలను, ఇంగ్లీషు కలకులున్న, మరిన్ని తయారులో నున్న సీటు బాదలున్న, సీటులు వ్రాయించుకొనడానికి ఇచ్చుగలవారలకు తనిగా లేకుండుట లును, బ్రహ్మము, డ్రెస్సులు తయారుచేయుచుగో గలవారిలకు సౌకర్యముగా వెల్పులున్న తని జగితాకములున్న సప్లం చేయుచును మున్నునీ ఎల్లరకు తెలిసిన విషయమే. మరిన్ని ఇందుతోడి నాటకసంఘమునకు కావలసిన అర్థర ఏదయినా తయారు చేయించి పంపబడును. అర్థరతో 4 వ వంతు సొమ్ము అధ్యాప్తు పంపించవలయును. కార్యలగు వలయుకాదు అర్థరొస్తాంపు పంపిన పంపించెదము.

జన్మదినవిరుదావళులు

కె. సి. ఎన్. వి.

సర్ మహాదాస్ మహామహా సయోక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, సహాధాపకులు కాజుగాను, సర్ జంపడీ బీబీభాయి బాబు (జంబంబు) సర్ సన్యాస్ కాకలు (బాబు) బంబాయి. మొన్నటివరకు రైల్వే కమిటీ అధ్యక్షుడుగ నున్న సర్ వి. యం. కే ఆకర్ష్య.

జి. సి. వి. ఇ.

దర్శంగమహారాజు హెచ్. హెచ్. సర్ ఖోరేష్యాం సింగ్ బీ ఆకర్ష్య సింగ్ బీ.

కె. సి. వి. ఇ.

బెంగాల్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కవున్సిలరు హెచ్. హెచ్. కె. సి. ఎన్.

నైటుమొడ్డు (సర్ బిరుదము)

మదరాసు ప్రభుత్వ ఎగ్జిక్యూటివ్ కవున్సిలరు మహామహామహా సాహెబుగారు, పోట్నా హైకోర్టు న్యాయ మూర్తి న్యాయాధిపతి ఇండియాగవ్న మెంటు విద్యాకాళా కార్యదర్శి హెచ్. మొన్న గారు.

రంగూన్ విశ్వవిద్యాలయపు వైశాఖా న్యాయకర్. ఎన్. టైలర్, కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు హెచ్.ఎల్. టైల్ టైల్ బ్రక్షు డైరెక్టరు డి.బి.హెచ్. (సయోక్తరాష్ట్రములు) నాగపట్టణపు వర్తకుడు అమాత్యుడుగలం మొహిమ్మ అమ్మ, తండ్రి మర్కయారు, తిరుమహాలి జిల్లాకోర్టు అధ్యక్షులు తిరుమలై జేకాచారియార్ ఏడెక్.లోనున్న కన్స్టేబుల్ సోదరులలో కంపెనీతోనున్న సిడిమీ కలకత్తా న్యాయకర్. ఓంకారమల్ జలియా పూర్వము కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగనుండు బీబీరాష్ట్ర, పంజాబ్ లో కలెక్టర్ ఇంటిని లాల్ గంగారాం బాద్వాన రీజెన్సీ కవున్సిలు సభ్యుడు పండిత నుభవేష్ శెరి మాయ, బగోవామల్ ఎం. ఎల్. మెహతాగారు.

మదరాసు రాజధాని సి. ఎన్. వి.

టి. ఇ. నాయరు సి. ఎన్. (మదరాస్) దివాన్ బహదూరు గంగనాథరావు, మదరాసు గవర్నమెంటు కార్యదర్శి గారు.

సి. వి. ఇ.

పోలీసు మాపరింటెండెంటు ఆర్. హెచ్. హెచ్. కె. కెయిబరీ హిందీ స్వర్ణపతకము

తిరుమహాలి పెంటు బోనెఫ్ కాలేజ్ ప్రిన్సిపాలు కెవలెండు ఫాదర్ ఎఫ్. బెర్నార్డెట్టి అలిస్ బాదహంటర్ (మదరాసు)

కెయిబరీ హిందీరజతపకము

ఇ. హెచ్. లాయరు సతి మదరాసు ఇ. ఎల్. స్పెన్సరు సతి, (మదరాసు) మదరాసు కాలిఫోర్నియా ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీరు కారెకోపాటి శంకటకృష్ణస్వామియ్యెట్టి. మదరాసు గవర్నమెంటు హవుసు అసిస్టెంటు సర్జెంట్ సి. పి. వి. కంకర్ గారు.

రాజా - వంశపారంపర్యము

మదరాస్ లోకల్ సెలెక్షన్ గవర్నమెంటు మంత్రి పామగంటి రామారావుగారు.

మహారాజా - జీవితకాలమువరకు

గోదావరిజిల్లాలో నున్న పితాపురం రాజుగారు.

దివాన్ బహదూర్

మదరాస్ లో వర్తకుడుగనున్న గోపికెట్టి నారాయణ స్వామియ్యెట్టిగారు, మదరాస్ హైకోర్టు జిల్లా సర్జునుస్వామియ్యెట్టిగారు, చెన్నరాజధానిలో జిల్లా సెషన్సు జడ్జిగానున్న కంబోరము కృష్ణస్వామి రావుగారు, తిరునల్వేలి జిల్లాకోర్టు అధ్యక్షుడు తిరునల్వేలి నల్లయప్పయ్యెట్టి, కలకత్తాలో మదరాస్ రాజధానిలో బ్యాంకరుగ నున్న అన్నామలయ్యెట్టిగారు.

ఖాన్ బహదూరు

మదరాస్ సిటీ అసిస్టెంటు పోలీసుకమిషనరు కలియల్లా సాహెబు చిదా, మదరాస్ రాజధానిలో పోలీసు డిప్యూటీ మాపరింటెండెంటుగ నున్న మరింగు మహాదాస్ సాహెబు.

రావుబహదూరు

మదరాస్ రాజధానిలో ఆక్టింగు డి. ఎం. ఎన్. డి. గ నున్న తక్కింటి మిదతల్ కలంజా నాయంగాడి (ఎల్. ఎం. ఎన్.) తిరువాణ్ గూరు దివాన్ వై.వేలు కార్యదర్శి రెడ్

హెబ్బాపురం రామస్వామిరాష్ట్ర మదరాస్ రాజధానిలో సబ్ జడ్జిగ నున్న రమణీయర్.

నారాయణరావు ఎం. సి. రాజా (మదరాస్ కాసుసభలో సభ్యుడు) సి. సబ్ జేమెరియార్ ఎల్. ఎం. ఎన్. ఎం. ఎల్. సి. వై.వేలు మెడికల్ ప్రాక్టిషియరు.

వైద్యరత్న

రాధాకృష్ణశర్మ భారతరాష్ట్ర మదరాస్ ఆయర్స్ వైద్యులు.

ఖాన్ సాహెబు

మలబారుజిల్లా మంబాయ్ నున్న ఈ.కె.హెచ్.కో.యమమి ముస్సాలియరు, గుంటూరు తాలూకాలో అధ్యక్షులు ముగ్గిమహమ్మదు అబ్దుల్ హిమాత్ సాహెబుగారు (ఎం. ఎల్. సి.) మదరాస్ సిటీ పోలీసు ఇంటిలిజెన్స్ డిపార్టు మెంటు చీఫ్ ఇన్స్పెక్టరు సయ్యదు కాశం సాహెబుగారు, పోర్టుసెంటు బార్ లో రెజిమెంటల్ కంట్రాక్టు అబ్దుల్ గఫూరు సాహెబు మలబారుజిల్లా మన్నార్ ఫూటు కాస్త పుల్లు ఉన్నికమ్మ సాహెబు.

రావుసాహెబ్

మద్రై పీల్ కన్నెలిరాము (ఎం. ఎల్. సి.), మలబారు పూరు సన్యాసిరాజు డిప్యూటీ కలెక్టరు చెంగల్పట్టు కలెక్టరు హుబ్బారు రిరస్తదార్ రామచంద్రయ్యుల బెల్లం మదరాస్, పల్లికు వర్కు డిపార్టు మెంటు కంట్రాక్టు రు. చేసకుంగళం భర్తలెంగం మొదలియారు, థిమిలిపట్ల మునిసి పల్ కవున్సిల్ అధ్యక్షులు చిలకా సుజీవరావునాయుడు తెజ వాడ సిడిబి అసిస్టెంటు సర్జెంట్ తండాలం మాధవరావు రామ కృష్ణ మూడెంటు ఫోయి గౌరవకార్యదర్శి కొల్తూరు రామస్వామయ్యంగారు, ఫిమరీరాఖి సర్ అసిస్టెంటు బోనెవ్ ఆంధ్రా థెర్మోడైట్ కడప తాలూకాలో అధ్యక్షులు, నాదమని శ్రీనివాస రంగస్వామయ్యంగారు గోదావరి జిల్లాలో భూస్వామి తోట శంకట నరసింహంగారు విశాఖపట్టణములో న్యాయవాదిగనున్న దూర్వానుల శ్రీరామరాష్ట్రగారు రైల్వే మెయిలుసర్జిస్ పోస్టాఫీస్ నూరింటెండెంటు టి. నుబ్రహ్మణ్యయ్యరు (టి. డివిజన్) మదరాస్ సబర్బా మరాలా రైల్వే అసిస్టెంటు ట్రాఫిక్ నూపరింటెండెంటు కె.గోపాలాచారిగారు, ఇండియా రైజిసిలేటివ్ కవున్సిలు రిపోర్టరు వీరనల్లూరు శ్రీని వాస రాఘవక్ (టి. ఏ)

వి. ఎన్. టి.

డి. బి. శివానందపిల్లగారు పోలీసు డిప్యూటీకమిషనరు.

వి. ఎన్. పతకము

రెవిన్యూ సెక్రెటేరియటు డిప్యూటీ డిప్యూటీ గులాం కస్తూగర్, చిత్తూరుకలెక్టరు కచ్చేరిలో టైపు డిప్యూటీ సయ్యదు మీర్ సయ్యద్ మొహిమ్మగంజాంజిల్లా కలెక్టరు కచ్చేరిలో టైపు జమీందారు జనార్దనసింగు నానుమాన్ సింగు.

బెనారసుకట్టోనుమెంటు కార్యాలయమున పెద్ద మొత్తములు అపహరింప జడియెట్టు ను ప ని ఆంధ్ర యం ఆక్ర మముగ జరుగుచున్నట్లు, అలహాబాదు కంట్రాక్ మెంటుమే ట్రైటుగాడు కనుగొనిరి. దీనిమూలము కంట్రాక్ మెంటు కార్యాలయపు టుక్సోయలు కొందరు నిర్బంధములో నుంచబడి విచారణలో యున్నారు.

సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ వైస్ ప్రెసిడెంటు దేవధాతగారు నాగపురం సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసై యిటీ సభ్యుడగు ఎల్. ఎ.ద్రావిడుగారును (ఎం. ఎల్. సి.) మెయిలు బండిలో కల్లికోటలో ప్రకటించిరి. కమిటీ సభ్యుడు సాయంకాలము జరుగును. ఆ సభకు వీరు పోవుదురు. హిందుమహమ్మదీయ ప్రతిఘటనో లేదు ప్రతిఘటించెదరు. 3 వ తేదీని ఇంకను మరికొన్ని ప్రదేశములకు పంపి జూచి వచ్చెదరు.

భారతపాశ్చాత్య వర్తకసంఘమునా దుభయలును గలిగి ఇచ్చిన విజ్ఞప్తికరాలు ప్రతినిధిగా ప్రత్యక్షమయి చాల స్పష్టము గను సంతృప్తికరముగ నుండెనని వైస్ ప్రెసి డెంటు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

వజీరుస్సాక్ థైబరులో ఆకలంబించబడిన వ్యూహకార మగు విధానములను విడవాడకలెనని ఈ పత్రిక వాదించుచున్నది. థై బరు లో రైలువేయబడు వజీరుస్సాక్ ను బోవుటకు వ్యయమును భరించుటకు దేశములో దబ్బులేకు. అన్ని పరిసాలనాశాఖయందును ఖచితముగ మిత్రత్వమును కేయవతే నన చున్నది.

నిర్బంధవిధానవిజ్ఞానము

దేవదాసు గాంధీగారి లేఖ

సత్యదేవస్వామిగారి హితోపదేశము

అహమ్మదాబాదు మునిసిపల్ పాఠశాలల పతనము.

యస్. ఇ. స్టోక్సుగారి విడుదల

అల్లహాబాదు, కలకత్తా అసహాయోద్యమ న్యాయవాదుల పట్టాలను రద్దుచేయుట

బలాసిగారు సంస్థానాధీశుని దుష్పరిపాలన-గౌరవస్థలను కొరడాలతో కొట్టించుట

చాకిదారీ పన్నులను నిరాకరించినవారిమీది కేసులు

ప్రభుత్వముపట్ల ద్వేషమును పురికొల్పుట - "సినిలు అండు మిలిటరీ గజెటు" పత్రికా వ్యాఖ్యానము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ప్రకాశకంపంతులుగారి పర్యటనము

కన్యమహాజనరథ టంగుటూరులో సమావేశమగుట

దేవదాసు గాంధీగారి లేఖ

అల్లహాబాదు చెఱసాలనుండి వ్రాయుట

"తనస్సు నృప గాలేరు"

ఇప్పుడు అల్లహాబాదు మండల చెఱసాలలో ఖయీదీగా నున్నదేవదాసు గాంధీగారు చెఱసాలనుండి వ్రాసిన లేఖ యస్. ఎ. బెర్టీగారికి చేరెను. ఈ లేఖను పరికించుటకు చదువరులు కుతూహలరై యుందురు:-

మండల చెఱసాల-అల్లహాబాదు, 15-5-22

అతిప్రియమైన బెర్టీగారు.

సాతనస్సు నృప గాలేరు. నావారై వినగానే మికత్యా కృత్యము కలిగియుండవచ్చును. సరే, ఆరెట్టుచేయబడనవచ్చును నా కంఠకంటె తక్కువకృత్యము కలుగలేదు. నేను నామిత్తులకు చెప్పమండినట్లు, ప్రభుత్వమువారు బాపూజీని చెఱసాలకు పంపింపివేయుట, నేను పోయినము సలుపుట వారికి కష్టముగ నుండదా? నేను స్వేచ్ఛతో దిరుగుమిండుటకు వారెప్పుడు పడుదురా? దీనిని గురించి నా కన్న జేలాటిసంశయముండినది కాదు. నా జోష్యము నిజమైనది! బాపూజీని ఆరెట్టు చేసిన రెండుమాసములకు 11 వ తేదీని మధ్యాహ్నము నేను ఆరెట్టు గాబడితిని. ఈరెండు మాసముల స్వేచ్ఛను నేనెక్కడా వదులలేదు.

నేను న రమనకు వెళ్ళుమండగా మార్గములో నొక వారముమీద ఆరెట్టుచేయబడితిని. నేనెన్నోనొందెయో చెఱసాల ప్రవేశించుభాగ్య మెన్నడు లభించునామని ఆశపడుచుంటిని. ఈ ఉత్సాహమునకు మేరలేదు గాన పోలీసులు నన్ను ఆరెట్టుచేసివేసెదడు, అదినిజమా, కలయాణుని నేను సంశయించుచుంటిని! నాపూర్వమిత్రుడు కొత్తాల్లు నన్ను ఆరెట్టుచేయ నేతెచ్చెను. నన్ను నిజముగ నరెట్టుచేయచున్నారాయని నేనెరిగిని అడిగితిని. నిజమే, నిజమేయని అతడు రెండుపర్యాయము లభయ ప్రదానము చేయడాక నేను నమ్మినవాడను గాను.

మిత్రమా, చెఱసాల ప్రవేశించిన మొదటిరాత్రి నాకనేభావములు కలిగెను. చెఱసాలాధికారులు నన్ను దయతో నాదరించుచుండిరి. చీకటిపడుకొరకు జెయిలరు నన్ను తన స్వంత్యములతో బెట్టెను! నామిత్రులతో సంభాషించుట కతి డుడ్డ వొసంగెను తరువాత ఒక వార్డుకువచ్చి, నన్ను చెఱసాలలోపలికి గొనిపోయి, ఒక గదిలో పెట్టి బిగించెను. అప్పుడు చెఱసాలయన వెట్టిగో నేను గ్రహింపగలిగితిని. నాగది ఏకాంతముగ నుండెను. నేను చిన్నప్పుడు బోనులలో నడచి చూచులముగాని సంతోషించుచు టిని. వానిదేశ వాకిప్పుడు లభించెను నాగదిలో నొకవైపునుండి ఇంకొకవైపున ఆ మృగములవలె కరుగ సాగి టిని. నాగది 38 అడుగులు నిడి 12 అడు

గుల వెడల్పు గలిగియుండెను. ఇట్లు నేను మాడుకంటలనేపు తిరుగుచుంటిని. రాత్రి యంత నేను మేల్కొనియుంటిని. నిద్రించలేదు. అనేక గ్రంథములను వ్రాసియుండును. రాత్రి అంత నాగదిలో ఒక మంచినీటిపము పెట్టబడెను. వార్డుకు నాయం దపరిమి తలెనెన కరుణయుండెను. ఇరువకమ్ములగుండ సానుభూతి, ప్రేమను నూచింపుచున్నావుతో నరేడు నన్ను తొంగి చూచుచు డెను. "స్వరాజ్యోధామ సుశీర్షమైదా?" యని ఒకడు నన్ను ప్రశ్నించెను. ఇట్టిప్రశ్న నడుగ గానే ఉద్యోగమునకు గాజీనామా పెట్టెద నని అతడు బలికెను. నా భాగ్య మేమోగాని మరుసటి యుదయము పండిత జవహరిలాలు నెవ్రానాగారిని చెఱసాలలోపల చూడగానే, నేనత్యానంద భరితుడనైతిని. అత్యాశ్చర్యముగ నుండెనైతిని. తరువాత అనేక చుండి నాగిటిలో ప్రవేశించిరి. ఇప్పుడు నాతోగూడ ననేక చుండి మిత్రులున్నాగు. ఇంతచుండినాడ ఉండుటకైన కొన్ని సుఖములు, కొన్ని కష్టములు గలవు.

నిజముగ నాచిచారణకు గరించి నేను మిగుల వ్రాయదలచితిని. అది చాల విచిత్రముగ జరిగెను. నేను అట్టి శిష్టత భావముతో నుండునని నేను ఎన్నడను కొనలేదు. సాత్త్వముచెప్పుట కొకడు లేడెను. అతిదెందుకు పనికిరాని పరచుమాడును. మేజస్ట్రేటు మంచివాడు. ఏమి సాత్త్వము చెప్పనలెనో దోచక తంటాలుపడుచున్న సాక్షిని చివల పురుషక పక నవ్వసారి. ప్రజలు ఖడ్గవత్ ప్రత్యధానియ చేయవలసివట్టు నేనుపన్నసి చితినియు, అది ఒక నేరమనియు సాక్షి పలికిను. ప్రజలు వాల టీర్లుగ చేరవలసిదని నేను కోరినట్లు సాత్త్వము చెప్పవలసిదని పట్టికు ప్రాసిక్యూటరు అతిని తొందరపెట్టెను. అతడు సాక్షి అట్లే పలికిను ప్రజలు వాల టీర్లుగ జేరవలసి నే నెలకోరితిని అన్ని ప్రశ్నించగా "ఖడ్గురు వ్యాపకమునకు, స్వరాజ్యోద్యమమున కి"ని అతడు ప్రత్యుత్తరం జూసంగెను. మేజస్ట్రేటు నన్ను కొలది ప్రశ్నించెను. "సాక్షులను వ్రాసు పరీక్ష చేసెనవా?" యని ది యొకటి "లేదు" అనివాసహజ మగు ప్రత్యుత్తరము. "నీవు అట్లుఉపన్యసించితివా, వారు పలిక విషయములు యథార్థమేనా?" అనునది మరయొక ప్రశ్న. "అవును, అది సరిగానున్నది" అనివాజవాబు. "ప్రజలు వాల టీర్లుగ జేరవలెనని మీరు దుడ్డిచిచినారా?" ఇది మూడవ ప్రశ్న. "ప్రజాసామ్యమునగాదు, మీబోటి విద్యార్థికులు, అధికారిపదవులందున్నవారు వాల టీర్లుగ జేరవలసివట్టు నేను కోరియుంటిని."

ఇది ముగిసిపిమ్ముట, తీర్పు చెప్పబడెను. "విడితైదు" అను పదములు నాకచ్చెరువున కలిగించెను. గత దినములముసమునుండి అల్లహాబాదులో నెవ్వరికి విడితైదు విధిచుటలేదే. భాగీరథియనకు (నన్ను విచారించినది ఒక భారతీయుడే) భారత హృదయ ముండదా యని నేను తలపోసితిని.

నే నొక తపాసీలుగా నొసంగిన ఉపన్యాసము సంపూర్ణముగ చదివి వినిపించు పుడెను. చారిచారి బోటి ఘోరకృత్యములను నిరసించుచు, ఖడ్గులగాట్టుములకు గరిచి నేను ఉద్యోగించిన భాగములకు చదువుపప్పుడు అధికారుల ముఖములు అలమకపడుచుండెను. వా టీర్లుకాకర్యము ఉపన్యాసముగా నతిస్వల్పమే ఇప్పటిపరిస్థితులలో విద్యార్థగంధము లేని మూఢులు ఉత్సాహిత్యముతో వాల టీర్లుగ జేరవలసిన మలేదనియు, ఇభలో నెవ్వరు వాల టీర్లు ప్రమాణప్రతిముల మీద వ్రాయ నక్క అ లేదనియు నేను పన్యసింపితిని. ఇభకు వచ్చియుండిన కొలది మంచి విద్యాధికులు, బాధ్యతాయుత ప్రజలు వాల టీర్లుగ జేరవలెని నేనత్యాశ్చక్తితో వేడుకొంటిని. నిజమైన సుంద స్థితి. పలుకబడిన ప్రచారకు డీతహాసీత్లకు (తాలూకాలకు) వెల్లి సహాయునికా కరణోద్యోగప్రచారము చేయుట ప్రభుత్వము వాగ్ధేయమైదు.

నన్ను ఆరెట్టుచేయుపక్షమున 144 సెక్షనుక్రి దనిమే ధపుటాజ్ఞను తిప్పక నిత్తురని నేను నిజము చేసికొంటిని. ఆ మండలములో నేను చాలకాలము పర్యటనము సలుపుట కొక కార్యక్రమమును తయారు చేసి పెట్టితిని. ప్రారంభములోనే నాపరిమి గి నెను. ఆరెట్టు నాకు పరమ సంతోషమును గలిగించెను. నేను మొదటితరగతి దుష్ప్రవర్తకుడనని మేజస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పెను గాన నేను చెఱసాలలో గ్రంథ కాలక్షేణము చేయవచ్చును. నా ఇచ్చవచ్చినట్లుండవచ్చును. మహాజేవబాయిగారు నాతోగూడ నున్నాని నా తలపు. అస్సాసియేటెడు సైన్సువారు మీ కి విషయమును తెలుపాలరు. మీరు నాసామ్యునినామాకు వ్రాయవచ్చును. ఆనందభవనము, అల్లహాబాదు చెఱసాల సుఖముగ నున్నది. అనేక క్రొత్తవిశేషము లిచ్చట లభించును.

1922 వ సం॥ జూలై మాసమునకు మీరు నన్ను మజువరాదని నాప్రార్థన.

హంబాయి } మీ ప్రియమిత్రుడు,
ప్రెసికల్, } దేవదాసు

అహమ్మదాబాదు పురపాలక

సంఘము

అహమ్మదాబాదు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుల నేకరుం (పత్నీలకు, మునిపల్ పాఠశాలలకు 1920, 1921, 1922 వ సంవత్సరములలో వరుసగ 6571, 6450, 2556 మంది విద్యార్థులుండెనియు, ప్రాజెమునిసిపాటిని యుచేయుటకున అనేక మంది విద్యార్థులు నూతనముగ స్థాపించెడి జాతీయపాఠశాలలలో జేటచేసి మునిసిపల్ పాఠశాలలందరి బాలుసంఖ్య విశేషముగ తగ్గెననియు, ఈ నూతన పరిస్థితులకు తగినట్టిచర్యలు గైకొనుటకు పాఠశాలల కవిటివారు తన శక్తికొంది పాలు బడుచుండెనియు ప్రత్యుత్తర మొసంగబడెను.

యస్. ఇ. స్టోక్సుగారి విడుదల

స్టోక్సుగారికి మిగిలినగాననిన్నటిదియు 2-వ తేదీని ఆయనను విడుదల చేయుదని లాహోరు నగరంపరి సహాయ నిగాకాణాకల బులు, ఆయన స్నేహములనేక మంది చేరి ప్రాతిఃకామ కేంద్ర చెఱసాలయొక్క ద్వారముయట కని పెట్టుకొని యుండిరి. వారు అనికి హృదయపూర్వక బగు స్వాతీని బొసంగుటకు సంకల్పరైయుండిగాని అతడు ఇచ్చట నుండి మూడు పవిత్రయబడెను. ఒహుకే అచ్చట విడిదల చేయబడెను. అతని కోసము వేదయున్న సహాయకారకణాలంబులకు, మిత్ర బృందమునకు ఆకాభింషు కలిగెను.

బీమలానందదాసు గుప్తగారు

ఈ న్యాయవాది డక్కా జాతీయ పాఠశాలలో నాధిక కార్య పండితుడుగ పనిచేయుచుండెనియు, జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుడుగ చేరెనియు, సేవేధింపబడిన సభకు వెల్లి నప్పుడు ప్రాసిక్యూటరు చేయబడెననియు డక్కా జిల్లాజ్జిచ్చాణిలను వెట్టి కలకత్తా హైకోర్టుకుపంపెను. ఇతనిమీద చేయబడిన కడెటికేసులో అంగ్లాంగ్లాముతో తనకు ఏలాటి సంబంధము లేదని ఇతడు మేజస్ట్రేటుతో చెప్పియుండెను. ఈ కారణములవలన కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు ముఖ్య, చోట్టనరుగార లనిని లైకెన్సును రద్దుచేయుచు, భావికాలములో తిరిగి నరేనికి అంగ్లాంగ్లాములో విద్యాసము కుడినప్పుడు అతడు కేసునుండి నవేషించినయెడల తమ తీర్పును సవరింపవచ్చునని నడిపిరి.

పన్నుల నిరాకరణము

చాకిదారీ పన్ను నియ్యకుండుట

భాగ్యంజీ చండల ను దలి భోజా మేజస్త్రీలు వి.వి. బెర్జి గారి కోర్టులో తన మీద చేయబడిన కేసును ఇంకొక కోర్టుకు బ్రాన్స్ ఫర్ చేయును అని కుంజా బేహారీత్తు గారు ల తా హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి పాంటక్ న్యాయమూర్తి గార్ల ఎదుట ఆర్జీ పెట్టెను. స్వరాజ్యపు కోర్టువారు ముజరా నిప్పించి నందకలని చాకిదారీపన్ను నియ్యట కిదిడు నిరాకరించెనని కే సు చేయబడినది. కోర్టు అధికారు లికిని ఆ స్త్రీ జపు చేయుటకు వెళ్లగా నితడు వారిని కొట్టెను. ఇటీవలివకు సహాయ నిరా కరణోద్యమమునకు ప్రతి కూలము x స్థాపింపబడిన సంఘమునకు ఈ మేస్త్రీలు కార్యదర్శక నుండెననియు, ఆ సం ఘ కార్యాలయము ఈ మేజస్త్రీలు ఇంటిలోనే నుండెననియు, జపుచేయుట వచ్చిన ఆ కారి ఆసఘములో నొక ప్రధాన సభ్యుడయ్యి ఇతడు చెప్పెను. న్యాయమూర్తులు బ్రాన్స్ ఫర్ చేయుట కాజ్ఞాపించిరి.

* * *

శాసనోల్లంఘనము - మరీయ్యా కేసు

బీర్పాం మండలములో తాగజీపసాదునింగ మీది చేసిన బడి కేసును బ్రాన్స్ ఫర్ చేసు నక్క జేడెదని కొందరు న్యాయ మూర్తు లాజ్ఞాపించిరి. కొందరు గ్రామ స్థులు చాకిదారీ పన్నును చెల్లించుటకు నిరాకరించగా, వారి ఆక్షులను జపుచేయుటకు మంజిల దండనాధికారి కొంతకంది పోలీసులను వెంటబెట్టుకొని ఆగ్రామమునకు వెళ్లే. తాగజీ ప్రసాదిసింగ ఇంక కొంతమందితో కూడ చేరి మేస్త్రీలును పోలీసులను జూడగానే “గాంధీ మహారాజుకు జే” యని అజయము వారిమీద బడిన బలవంతముతో గ్రామస్థుల తలపులను మేజస్త్రీలు పగలగొట్టించెననియు, పోలీసులు స్త్రీల శరీరములమీద ఆధిగణముల నూడ బెట్టి కొని రనియు పిటిషనరు చెప్పెను. “గాంధీ మహారాజుకు జే” యని అజయము అల్లరి చేయుట ఆయిన యెడల, భారత దేశమంత అల్లగులతో నిండియుండెనని భావించకలెననియు, తనకీ వారుని కేసును విచారించుచున్న మేస్త్రీలు ఏమి అ న్యాయము చేయవచ్చునో, అతడు జిల్లా మేజస్త్రీలు క్రింద పని చేయుచుండెను గాన భావదాస్యమునందు ననియు పిటిషనరు పత్రపు న్యాయవాది వాదించు పిటిషనరు అన్ని సుద్ధాభ్యుదయ లను నెప్పుడుండెనని జిల్లా మేజస్త్రీలు సంజాయిషీ కోసంగెను. న్యాయ సమర్థత మగు ఫీటి పిటిషనరుకు లేద ను కాణము, కేసును బ్రాన్స్ ఫర్ చేయుటకు వీలుపడ దని న్యాయమూర్తు లాజ్ఞాపించిరి.

* * *

ప్రభుత్వముపట్ల ద్వేషమును పురికొల్పుట

జూన్ 2 వ తేది లాహోరు “సినిలు అండు మిలిటరీ”గ జేటుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—
పట్టణేతిరభాగములందలి గ్రామస్థులకు ప్రభుత్వముపట్ల ద్వేషమును పురికొల్పు దురుద్దేశముతో, ప్రత్తిపంటకు ప్రభు త్వమువారిదగ్గల లై సెన్సులను దీసికొనకలెననియు, ప్రత్తిపంట మీద పన్ను వివేరీతముగ విధింపబడుననియు, ప్రభులమీద పన్నులు చేయబడుననియు, భూమికిస్తుబదులు సంగపంట కై కొనబడుననియు మున్నగు వదంతులు వ్యాపింపజేయబడు చున్నవి. ఈవదంతులయం దేలాటిసత్యము లేదు. నిరాధార మైనవి. ప్రభుత్వముపట్ల ద్వేషమును పురికొల్పుట కట్టివదం తులు వ్యాపింపజేయబడుచున్నవి అని తెలియుచున్నది.

అవ్వం బాదుసభలు

36-వ దేశీయమహాజనసభలోని దేశనాయకుల యొక్క ముఖ్యోపన్యాసములును, అహమ్మదా బాదు పురచరిత్రంబును, మహాజనసభా దేశం బును ఇందుగలవు. 0-4-0
స్వ రాజ్య వాణి (దేశభక్తుల సందేశములు) 0-8-0
ఆలీప్రభృతుల నిర్బంధము [989-3541] (చనోహరమగు నాటకము) 0-10-0
ములుగు-వెంకటరమణయ్య సర్కి-లుపేట, బందరు.

బలాసిగోరు విషమపరిస్థితులు

పోలీసు, మిలిటరీవారి దుష్కృత్యములు

గౌరవనీయులగు పాదులను బహిరంగముగ కొరడాలతో కొట్టుట బలాసిగోరు విలేఖరి వ్రాసినలేఖ జూన్ 2 వ తేది “బొంబాయి క్రానికల్” పత్రికలో నిట్లు ప్రకటింపబడెను:—
నవాబుసాహేబు, అధికారుల దుర్మహంకారపు చేష్టల కలన నాలుగుగోజులగు బలాసిగోరు పరిస్థితులు విషమపరిస్థితుల యందున్నవి. దివారు నారాయణదాసు మెహతాగారి పరిపాలనము ప్రజల కందరికి చాల దుష్కరముగనుండెను. 3 వ బలాసిగోరు రాజ కీయ సభానిషేధము, అన్ని ఉద్యమములను ఆపివేయుట, ప్ర చారకులలో ప్రముఖుల నందరిని ఆరెచ్చుచేయుట, సెక్యూరిటీ చక్రము, ఇట్లు పట్టబడిన వారిని చెరసాలలో హేయముగ జూ చుట మున్నగు నిష్ప ధములకు ప్రజల సమ్మతి గనబడెనుట 22 వ తేదీని ఒక హతాశమును జరిపిరి. నిరాపేదల కోసము ఒక్క అంగడిమాత్రము తీసిపెట్టబడెను. పరిస్థితులు మానందం కలనను, అధికారుల పతకాలత అనుదినము హెచ్చుటచేసెను హరితాశమిడిముతో ముగియక వరుసగ కొన్నాళ్ళు సాగెను శ్రీముత క్షణభాయి జే. పటేలుగాప్పగు ఆనందగరములో నుండి ఈ సంస్థానపు విషమపరిస్థితులనుగురించి వినిరి. నుప్ర సిద్ధులగు ఘోషనత్యాగ్రహండు, 2 వ బలాసిగోరు సంస్థానపు సభాధ్యక్షుడును అగు మోహనాల్లు కె పాండ్యగారు తక్షణమే పటేలుగారిచే నిచ్చుకోకి పంపబడిరి. పటేలుగారు హతాశము తిను కేమాత మిష్టములేకగియు, అంగళ్లను తక్షణమే తీసిపెట్ట వలెననియు మా కొకసందేశమును బ పిరి. మోహనాల్లుపాండ్య గారు 28 వ తేది ఉదయము బలాసిగోరునగరము చేరిరిగాని, అధికారు లతనిని నగరములోపల ప్రవేశించనివ్వలేదు. అతడు దివాన్ గారికి పటేలుగారిలేఖను జూపెట్టి, తన ఉద్దేశమును నవాబుగారికి తెలియ బడ చెను. అంతట పుగము లోపల ప్రవేశించుట కతనికి సెలవొంగబడిన పాండ్య గారఫౌడీ విషయములను కనుగొనిరి. 27 వ తేది ఉదయము నగరము నైకుల స్వాధీకరయ్యెను. నవాబుగారి ప్రధాన సేనానిగ దిరుగుచుండిరి. కుబలమును ప్రయోగించి వారు హరితాశమును వ్యర్థము చేయసెంచిరి. కర్రలు, గదలు నిరాధుటముగ వాడబడెను.

200 మందికిపైగా గౌరవనీయులగు పాదులు (కూర ముగకొట్టబడిరి. ఈదుర్దృష్టవంతులలో కొందరు ఇష్టముకాక కర్రలకు గురితయిచున్నారు. ఇంతటితో సంస్పృష్టికై దక నవాబు ఖాదీబోహేను, బట్టలను కచ్చులనినదని జ్ఞాపించెను పోలీసు లు తక్షణమే కొన్ని గృహములలో ప్రవేశించి, బలవంతముతో భాదీ వస్త్రములను, చీ లునుగూడ లాకొనిపోయిరి. ఈ నిం తుకేశపు విజృంభణముతో సహా, నగరద్వారములన్ని మూడు బడిన. ప్రతిద్వారమునెదుట సంస్థానమువాళి తుపాకులుంచ బడిన పాతకాలవిద్యాధు లింకూడ గమనించక పోలీసువారు ప్రజల నందరిని హింసించిరి. నగరవాసులు బహిర్యుష్టికి పోవు టకుకూడ వీలులేకుండెను. బావులనుండి నీరుతీసికొనుటకు వీలు లేని విధమున భంగిలు బావులనైకూర్చుండిరి. నగరపరిపాలనము ఇట్లు భయావహమై, అతిభౌముగ నుండెను.

పాండ్యగారు తలెత్తిమి వేయబడుట

పటేలుగారు హితమొసగిన విధమున ప్రజలకుందు ఎట్టి ఉద్రేకము కలుగకయుండుట్లు పా డ్యగారు తగుప్రయత్నము లు చేయుచుండిరి. గాయములు చెందినవారికి జూచి ఆహింసా ధ్యమును వారికి బోధించుచుండిరి. ఇట్లుండ, పోలీసువారు వీరిని నిర్బంధించిన వాబు వద్దకు తీసికొని వెళ్లిరి. గాయములు చెందిన వారి వద్ద మాట్లాడుట తప్పని నవాబుగారు మందలించి తక్షణమే సుస్థానము వదలిపోవ లెనని ఉత్తరవొంగిరి. పాండ్యగారి సామానులు కాగితములు సోదాచేయబడెను. పోలీసు సిబ్బందితో వీరు సెలీలిగా రైలు స్టేషనుకు తీసికొనిపోడిరి ఇదేవిధమున మనీలాలు మెహతా, దిల్లగుభాయి కక్కిలు, మోహనాల్లు, వి.గంధిగారలు 28 వ తేదిని నవాబ్ బేగారి ఉత్తరువుల ననుసరించి సు స్థానమునుండి వెడల గొట్టబడిరి.

అధికారులకు ప్రజలకు ఎట్టి ఆన్యోధ్యము లేదనియు, భేదభావ ము అతితీవ్రముగ నున్నదనియు పాండ్యగారు చెప్పెనున్నారు. గోధానుండి వైద్యసహాయముఇచ్చుట కాంగ్లెసు సంఘము వారు సినిలు వర్జను బలాసిగోరుకు పంపిరి.

ప్రజలను బెత్తములతోబాదుట

బలాసిగోరు పరిస్థితులను దెలుపుచు ఆనగరవాస్తవ్యులు

అనేకులు ఈక్రింది ప్రకటనమునందు చేవ్రాలుచేసియున్నారు:—
ప్రజలకుందు తప్ప అభిషామును కలిగియుటకై 29 వ తేదిని అధికారులు నిజమును ఎప్పిపుచ్చి బొంబాయి కొక తత్రీవార్తను బంపిరి హిందువులకును, వహాయదీయులకును ఎట్టి మనఃస్పర్శలు లేవు. దుకాణవారలే గాక ఇతరకూలీలు, చేతిపనులు చేసికొనువారు, మంలివార్లు అందరు మాతాళ మును జరిపిరి. మాతాళము శాంతముగ నుండెను. అల్లరి జరుగు నని కలముటకు ఎట్టి ఆధాము లేకుండెను. అల్లరిని పురికొల్ప వలెనను ఉద్దేశముతో దివారు గారు కొందరు మ హమ్మదీయులను ప్రోత్సహించిరి. వీరలు ఆహారపదార్థములు కొనలేక కష్టపడుచున్నారని వీరు అట్టి నంపిరి ఇం జేమి నిశ్చయ లేను. ప్రజల కష్టములను ఎప్పుడును దెలుపుటకు మాతాళము జరుపబడెను. అధికారులు దీనిని గతనించెద రని ప్రజలు తలచి యుండిరి. మాతాళము జరుపగూడదనియు, అట్లుచేయు వారి వై కఠినకార్య పుచ్చుకోబడు ననియు నవాబుగారు మణీలాలు మెహతాగారివైనను, మరికొందరి వైనను నోటీసుల నిచ్చిరి. 27 వ తేదిని నగరము నైకుల స్వాధీకరమున ఉంచబడునని ప్రకటింపబడెను. ఉదయము 5 గంటలకే నగరపు ద్వారము లన్నియు మూసివేయబడెను. మిలిటరీ పోలీసుగాళ్ళు అచ్చట చచ్చుట పెట్టబడిరి. ఒక్కొక్క దుకాణాదారుడు బయటకు పిలు కబడిన. నవాబు ఉద్యోగులు అగిని నడిపివీధుందు కొరడా లతో కొట్టిరి. ఎట్టిపక్షపాతము లేక అందరు ఈవిధమున ప్రహ రింపబడిరి. ఇదేధమున చేతిపనులు చేయువారు, కార్మికులు, కడకు వీరులలో పోవువారు కూడ ఇట్టి ఆదేశనే బొందిరి కొందరికి 100 దెబ్బలుకూడ తగిలెను. 5 గంటకి బలముగ గాయ ములు తగిలెను. గౌరవస్థులు కూడ ఇట్లు పరిభవించబడిరి. ప్రజలు ఖాదీస్త్రులు కాలవలె:ని నిష్పధింపబడిరి. అట్లు చేసిన వారిని బెత్తములతో కొట్టిరి తంత్రీకార్యస్థానము మిలి టరీవారి స్వాధీకరమునందుండెను. ఈ ఘోరవిధములను త త్రీ వార్తలద్వారా ఇతరచోట్లకు పంపుటకుకూడ వీలులేకపోయెను.

ప్రత్తిపంట-కోయంబుపూర్

మంచి కంబోడియాప్రత్తి పండించుటకై చెన్నపురి న్యాయశాఖవారు తగు ప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. వట్ట రకము ప్రత్తి తీసికొనివచ్చి ఇది కంబోడియాప్రత్తి యని వర్త కులు మోసముచేయుచున్నారు. శ్రేష్ఠులగు కంబోడియాప్రత్తి: పండించుటకు తగువత్తుల సేర్పాటుచేయుటకై వ్యవసాయశాఖ వారుకోయంబుపూర్ జిల్లానుంచి కొన్నిప్రయత్నములు చేయ చున్నారు. ప్రత్తిత్తులు గవర్న మెంటుఫారములయందు ఉన్నట్లై కాబడుచున్నవి. ఈవిత్తిములు 150 మంది రైతులకు పంచికె ట్టబడుచున్నవి. పండి పబడిన ప్రత్తి వ్యవశాఖవారికి అయ్య బడుచున్నది. జిల్లానుంచి అధికముగ ఈ ఏర్పాటు కొనసా గించుటకు శాఖాధికారులు ప్రయత్నించుచున్నారు. (ప్రచురణ సంఘము).

యునైటెడు స్టేట్సు ఆఫ్ అమెరికా

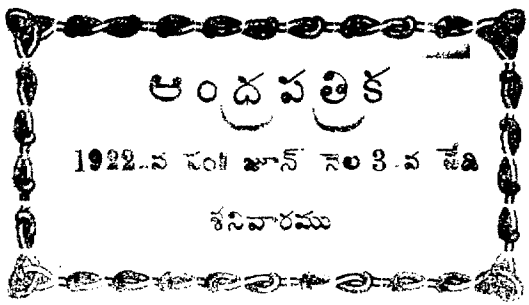
భారతీయ ప్రయోజనము గమనింపకలిన విషయములు యునైటెడు స్టేట్సు ఇమ్మిగ్రేషను ఆక్టనుసరించి భార తీయులలో ప్రభుత్వోన్యాయులు, మతభేదకులు, న్యాయవా దులు, వైద్యులు, సివిలు ఇంజనీయర్లు, ఉపధ్యాయులు, విద్యా ధులు, ప్రంథకర్తలు, చిత్రకళానిపుణులు, వర్తకులు, పర్యటనో త్సికాముగల ప్రయోజికులు వీరి కుటుంబమునకు చేరినవారు మాత్రమే అమెరికాదేశమునకు పోవచ్చును. ఇతరులు పోకూ డెదు. వీరుకూడ తమ గౌరవము హోదాను తెలుపు స్థితికె టును ప్రోదోదలయును. ఆ స్థితికేటెను యునైటెడు స్టేట్సు కాన్సులు అటెస్టు చేయవలెను. ఫీలివైన దీవులకు పోదలయ వారి కట్టి నిష్ప ధములు లేవు (ప్రచురణసంఘము)

ఫ్రాన్సుకుందు గుడ్డు రైలునుండి లోయగుండబో

వచుండగా రైలులోనివారు యెడ్డురు ను డోపిరి స లా ప క మూర్ఛిగిరి.

లండను, జూన్ 1:—

ప్రత్తికుంత్రాలయములందు పా వారు వారమునకు 55 గంటలు పనిజేయవలె నని కొంతమంది త్రాలయాధికారులు తిరిగి గోరుచుండిరి. పనివారింబులకు తిక్కరించుచు ఇంక నిట్లు కొరవ యెడల కఠిన మగుచ్యున దీసుకొనెద మని తెలిపిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము

—:~:~:~:—

లక్నో నగరమునందు, ఈనెల 7వ తేదిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము గూడును. ఈసమావేశము మిగుల ముఖ్య మగు నదిగ నెంచబడుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమున కనంతరము, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము గూడుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. ఇంతవరకును మహాత్ముని సమక్షమునం దీసభలన్నియు గూడుచుండెడివి. ఆతనియొద్దేవదేశముల నాలకించి కర్తవ్యమును నిర్ణయించెడిభాగ్యము, కాంగ్రెసు సభ్యుల కిదివరకు గలుగుచుండెడిది. మహాత్ముడు గావించెడి ప్రబోధము ఎట్టిసందియములనయినను బాపుచుండెడిది. వారీయొద్దేవదేశమును కొనసాగించుటకు, సభ్యుల తత్వతాపహము గనుజూచుచుండెడివారు. కాంగ్రెసుసభ, మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద పరిమలప్రమాణమయినది. కాంగ్రెసు సభాదేశములు, ప్రజలకు పూజ్యము లయినవి. మహాత్ముని నిర్బంధించిన, కాంగ్రెసుబలము తగ్గి పోవు నది, అధికారులు తలచియుందురు. కాని, అది కేవలము భ్రమ. మహాత్ముని నిర్బంధమున కనంతరము, కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు బల మధికముగ గలిగెను. అన్నిపక్షములవారును కాంగ్రెసు నందు జేరుట కుత్సహము బాపుచున్నారు. కొందరు లిబరలుపక్షప్రముఖులు కూడ కాంగ్రెసునందు జేరిరి. ఇంతవరకును తలస్థముగ నున్న పండ్లి త మదనమోహన మాలవ్యాగారు, మహాత్ముని నిర్బంధమున కనంతరము, నిర్మాణకార్యక్రమము నిమిత్తము సంతతికృషి సలుపుచున్నారు. ఆచార్య ప్రభులచంద్ర రాయ గారు కద్దకు వ్యాప్తికొరకు తనకాలమునంతట వినియోగించుచున్నారు. అన్ని రాష్ట్రములలోను మహాత్ముని యుపదేశానుసారముగ కద్దరునిర్మాణముకొరకు సంచలన సేర్పడినది. ఇందుకొరకు ధనము ప్రత్యేకింపబడినది. ఆంధ్ర దేశము శక్తివంచనలేకుండ పాటుపడ నిశ్చయించినది. అనుకూలచిహ్నములు పెక్కులు గనుపించుచున్నవి. మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడినను, నాయకులు పలువురు తొలగిపోయినను, వేలకొలది భారతీయులు కారాగృహములలో వసించుచున్నను ప్రజలదీక్షయు కార్యోత్సాహమును చల్లారుకుండుటబట్టి, మహాత్మునినిర్బంధము మేలుచేసె నని భావింపవచ్చును. అధికారవర్గము తలచిన దొకటి, జరిగినది వేరొకటి.

హిందూ దేశమునందు మాత్రమే గాక, ఖండాంతరములందు గూడ, మహాత్ముని సిద్ధాంతములు వ్యాపించుచున్నవి. మహాత్మునిజీవితము అక్కడి వారలకు ఆదర్శ ప్రాయ మగుచున్నది. అమెరికా ఖండమునందు, మహాత్మునియెడలను, హైందవజాతీయోద్యమమునెడలను అఖండగౌరవము గలదనియు, కార్యకర్తలపట్ల పట్ల నక్కడ విముఖత గలుగుచున్నదనియు, మహాత్ముని క్రైస్తవతో బోల్చుచున్నారనియు డి. బి. కేశ

వశిష్టగారు నూచించియుండిరి. గాంధీమహాత్ముని గురించి ప్రపంచమునం దంతటను వెలువడుచున్న వ్యాసకలంకమును, గావించెడి ప్రసంగములును, మహాత్ముని సందేశపు మహిమను వేనోళ్ల చాటుచున్నవి. మహాత్ముని నిర్బంధమువలన, వారిపలుకుబడి హిందూదేశమునందుగాని తదితరప్రపంచమునందుగాని తగ్గుటకు మారుగ మరింత హెచ్చుచున్నది. స్వేచ్ఛగనున్న గాంధీకన్న నిర్బంధమున నున్నగాంధీకి ప్రాముఖ్య మెక్కుడయ్యెను. గాంధీ సందేశము నశింపనేరదు. అయ్యది హిందూదేశ రక్షణమునకే గాక, ప్రపంచ పునరుద్ధారణమున కవసర మని, స్పష్టమగుచున్నది. ప్రపంచశాంతి సురక్షితముగ నుండుట కిదియే ఆధారమగును. వేరొక సాధనము గనుపింపదు. నేడు గాతున్న శివ యుద్ధము, ప్రపంచము గాంధీమహాత్ముని మార్గముననుసరింపక తప్పదు. ఈమార్గమునందు వివరిత మేదియును లేదు. క్రొత్త ఏదియులేదు. ఇది సత్య మార్గము. ధర్మమార్గము. ఆహింసామార్గము. ఈ మార్గమును మహామహు లవలంబించి, మానవ కోరిక తీరింపజేసియుండిరి. ధర్మమడుగంటి, అధర్మము పెచ్చుపెరుగునపుడు, ధర్మమార్గము వికారితముగ గనుపించును. అనాగరికముగ గనుపించును. దేశకాలపరిస్థితులకు విరుద్ధమనితోచును. ధర్మము మహత్వమును, ధర్మసంస్థాపనముకొరకు భగవదంశాసంభూతులున్నవి. దేశదరి హిందూమతగ్రంథములు చెలుపుచున్నవి. ఇట్టిసమయము లిదివరకు పెక్కులుతటస్థించెను. మరల నిపు డిట్టి సమయ ముదయించినది. గాంధీమహాత్ముని మహామహు డీతరుణమున ధర్మసంస్థాపనముకొరకు బానుకొనెను. ఎన్నివిఘ్నములు తటస్థించినను, ఎన్ని మాడదలు ఘటల్లినను, ధర్మమునకు విజయము గలుగకమానదు. ఈనమ్మకము భారతీయులకు గలదు.

కార్యరంగమునుండి మహాత్ముని తొలగించినను, ధర్మవిజయమున కాటంక ముండును. మహాత్ముని యుపదేశములను సఫలముగావించెడి భారమును, భారతీయులు వహింపవలయును. ఇందుకొరకై యావచ్చు క్రి నుపయోగింపవలయును. వారుల జేయగలిగినపుడే, హిందూదేశమునకు ముక్తి గలుగును. మానవకోటికి తరణోపాయము లభించును. ప్రపంచదృష్టి ఇప్పుడు హిందూదేశమువంకకు తిరిగియున్నది. హిందూదేశము ధర్మమార్గమున వెలుల విజయము బడయునోయని ఆధునిక ప్రపంచ మెదురుచూచుచున్నది. భారతజాతీయోద్యమము గూర్చి విదేశములకు వెడలి బోధింప నెక్కిర లేదు. విన్నపములను రాయభారములను పంపనెక్కిర లేదు. తీర్మానముల గావించ నవసరము లేదు. జాతీయోద్యమపు ఉత్పత్తివస్తచే, దానినెల్లరు తిలకించుచున్నారు. హిందూదేశీయు లితరదేశములకు బోవుటకుమారుగ అన్యదేశీయు లీదేశమునకు వచ్చి సందర్శములనన్నిటిని స్వయముగ గనుగొనుచున్నారు. సుప్రసిద్ధప్రతికావ్రతనిధి లీదేశమున పర్యటనముసలుపుచున్నారు. పంచదార చీమల నాకర్షించువిధమున, ధర్మబద్ధులు జాతీయోద్యమము అన్ని దేశములవారిని ఆకర్షించుచున్నది. కాలము జరిగిపోయింది, ప్రపంచమున కీ దేశము గురువీతముగ నుండగలదు. ఇట్టిస్థానమును దేశము పొందుటకు, భారతీయులు ధర్మమార్గమున వెలిగి మహాత్ముని యాదేశములను నిర్వహించుటయే ముఖ్యసాధనము. ఈస్థాయమునందు వేరొకచింత యుండగూడదు. వేరొకలక్ష్యమువంకకు, మనస్సును రలకూడదు. ఇట్టి యనుకూలతరుణమును హిందూదేశము జారవిడుచుచేసి, మరల నది ఇంతతీవ్రతలో లభించుట దుర్లభము. మహాత్మునిదేహ మొక ప్ర

దేశమున నిర్బంధింపబడినను, వారియొక్క ఎల్లడల విహరించుచున్నది. ఎల్లరను సత్కార్యదీక్షాపరులు గండని ప్రోత్సహించుచున్నది. మహాత్మునితపము ప్రతికూలపక్షమువారి మనములను గూడ మెత్త పరుచుచున్నది. పాలకులను సయితము నది కరుగ జేయకమానదు. అదిగూడ జరిగినవిమ్మట, ప్రపంచ మాశ్చర్యమున మునుంగకమానదు.

ప్రతికూలులను ప్రేమచేత నాకర్షించెడి మార్గము, ఆధునికప్రపంచమునకు క్రొత్తయద్యము. త్యాగమును బూని, ప్రతికూలురు పెట్టెడి బాధల నన్నిటిని ఓరిమితో సహించి, ప్రేమబలముచే వారిని వశపరుచుకొనువధితి, నవనాగరికమునకు విరుద్ధముగ గనుపించును. ఈ వధితి విజయము గాంచుచో, ఆశ్చర్యము గలుగుట సహజము. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోవునపుడును, కారాగృహమున నున్నపుడును చేసిన మూడితరముల “కద్దరు” మంత్రమే, హిందూదేశమునకు సరిపోవును. వేరొక యుపదేశముతో గాని, వేరొక కార్యక్రమముతోగాని నిమిత్తము లేదు. ఇప్పుడు గావలసినవి నూతనకార్యక్రమములు గావు. నూతనసందేశములు గావు. కావలసిన దెల్లను. కార్యచరతంత్రత నిరంతర వ్యవసాయపరాయణత. ఇందు కవసరమగు మార్గములనుమాత్రము ఆలోచింపవలెను. ప్రతిభారతీయుడును, ఈకార్యక్రమమును పూర్తిజేయుట తనవిధి యని భావింపవలయును. స్త్రీలును, పురుషులును, ఇందుల కర్పణజేయవలయును. వివాదములకును, తర్కప్రయోగమునకును ఇది సమయముగాదు. దీర్ఘప్రసంగములతోగాని, శుష్కోపన్యాసములతోగాని ఇప్పుడు బనిలేదు. ఇంతటి శ్రద్ధను బూనునపుడే, దేశమునకు మోక్షము లభించును. లక్నోలో జరిగెడి సమావేశము, సత్త్వరకార్యసిద్ధి కనుకూల మగు మార్గములను నిరూపింపవలయును. ప్రజలను కార్యదీక్షాతత్పరుల గావించవలయును. అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘతీర్మానములకు విశేషముగు విలువ గలదు. అందుచే లక్నోసమావేశతీర్మానములు అఖిలభారతవర్షమును నూతనోత్సాహపరవశము గావించవలయును. వారి త్యాగశక్తిని పురికొల్పవలయును. కాంగ్రెసుపక్షవలంబులలో పెక్కుమంది నిర్మాణకార్యక్రమమును పూర్తిజేయుటకు కృతసిశ్చేయు లైనను, కొందర నింకను వెనుకటి సందియములు వదల లేదు. ముఖ్యముగ శాసనసభల యుపయోగముగూర్చి వీరి కింకను వ్యామోహము తొలగలేదు. శాసనసభలలో జేరి, నిరాకరణమును బూనుటకు సాధ్యపడు నని వీరు భావించెదరు.

ఇందుచుగూర్చి విశేషముగ చర్చ సలుప నవసరము లేదు. సంస్కరణములవలన అరచేత వైకుంఠము లభించెనని భావించినవారు సయితము వానివలనలాభముగలుగ లేదనిఇప్పుడు చెలుపుచున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి నిరుపయోగమని, సంస్కరణాభిమానులే మొరబెట్టుచున్నారు. సంస్కరణముల నుపయోగించి వానిద్వారా త్వరలో స్వరాజ్యము బడయనెంచుట, వ్యర్థప్రయత్నమని నిశ్చయమయినది. సహకారవాదులకే సంస్కరణములన్న నాశలు దొలగియుండ, నిరాకరణవలంబులు సంస్కరణముల నుపయోగించి లాభము పొంద నెంచుట పరిహాసాస్పదము. శాసనసభలలో బ్రవేశించి, సంస్కరణములకు తోడ్పడుటకు నిరాకరణవలంబు లిచ్చుగింపనేరరు. వారు అవలంబింపవలసినవి, ప్రతిష్ఠంబనలే. ప్రభుత్వమువారు మంచి చేయనెంచినను, చెడుగుచేయనెంచినను అడ్డుపడుటయే వీరికర్తవ్యము. ఇట్టికార్యము ఫలప్రదము

గానేరదు. శాసనసభ్యులు కలిగించేది యధ్యంతరములను దాటి, ప్రభుత్వమువారు తమ యిచ్చవచ్చినట్లు మెలగుటకు సంస్కరణశాసన మధికార మొసగుచున్నది. శాసనసభల పరిమితములను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరింపగలరు. ప్రతిష్ఠాబల గావించేదియదేశము లేకున్నను, శాసనసభ్యుల సామాన్యనిరోధకయత్నములను సయితము ప్రభుత్వము వారు పోనాడగలుగుదురు. మరియొక యిబ్బందిగలదు. ప్రతిష్ఠాబల గావించుటకు ముందు, శాసనసభలో నిడుకు బూ నెడి సభ్యుల త్యక్తికముగనుండుట యవసరము. అధిక సంఖ్యకులనుండియే, మంత్రులను నియమింప వలసియుండును. కాంగ్రెసుపక్షవలంబు లధిక మగ నుండుచో, వారిలో కొందరు మంత్రులుగ నుండవలయును. మంత్రీపదవి సంగీకరించిన వారు ప్రభుత్వమున భాగమయ్యెదరు. వారపుడు సంస్కరణములను కొనసాగింపవలసియుండును. నిరాకరణ మంతటితో తొలగిపోవును.

కాంగ్రెసుపక్షమువా రొక వేళ ప్రభుత్వమున జేరుటకు నిరాకరించి యధ్యంతరము గలిగించుచో, గవర్నరుగారు శాసనసభను రద్దుచేయవచ్చును. క్రొత్తశాసనసభలో మరల వీరే సభ్యులుగ వచ్చెదరని యూహింప వీలులేదు. ఇట్టివారిని సభ్యులుగ రాకుండచేయుట కనేకమార్గములు గలవు. నిర్బంధ షిఫానము ప్రధానమార్గము. మరియొకమార్గము నూతననియమముల గావించుట. స్థానిక సంఘముల లోనికి నిరాకరణవలంబులు పోకుండుటకు, రాజభక్తి ప్రమాణశాసనము నిటీవల నిర్మించియుండ లేదా? ప్రతిష్ఠాబలకారకు గాకున్నను, శాసన సభ్యులు ధైర్యముతో బనిచేయుటకు సయితము ఉద్యోగపదవుల యాకర్షణ మధ్యంతరముగ నుండును. ధైర్యముతో బనిచేసేవారి నిశ్చయమును మరల్చుటకనేకమార్గములు గలవు. అందుచే శాసనసభలో జేరి నిరాకరణము నవలంబించుట గాని, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికొరకు అక్కడనే మరియొక విధముగ బనిచేయుటగాని దుర్లభమనుటకు సందియములేదు. శాసనసభలో జేరి యధ్యుగలిగింప నొచ్చెడి వారిని సయితము నిర్బంధించుటచే, అధికార పర్గ నిరంకుశత్వము బాగుగ వెల్లడి యగుననియు, సంస్కరణముల ప్రయోజనరాహిత్యము లోకమునకు బయల్పడుననియు, చెలువ వచ్చును. కాని అధికారనిరంకుశత్వ మిచ్చుచు వెల్లడి గాలేదా? ఇరువదియైదువేలమంది దేశభక్తులు కారాగృహములకు వెడలుట చాలదా? మద్యపానము వలదని బోధించిన దోసము. కదరును ధరించిన నేరము. నిరాకరణవలంబునికి భోజనమిడిన దోసము. వానితో కలసియున్న దోసము. ఇట్టిసితిలో ఇంకను నిదర్శనములెందుకు? సంస్కరణములును, శాసనసభలును మానవుల జన్మస్వాతంత్ర్యములనును రక్షింపలేనని వెల్లడి గాలేదా? డ్వింద్విప్రభుత్వవిధానము దేశభివృద్ధికాటంక మని రుజువుకాలేదా? నిరాకరణవలంబులు శాసనసభలలో జేరి మరల నిషేధములనే రుజువుచేయవలయునా? విలువయును తమకాలము నిండునిమిత్తము వృథ గావింపవలయునా?

శాసనసభలలో నిరోధమునిమిత్తము బ్రవేశించినను, నిరోధమువలన ప్రభుత్వమునకే బలము గలుగును. ప్రజాపక్షమునకు బలముతగ్గును. ప్రజలదృష్టియంతయు శాసన సభలపై నను, ప్రభుత్వముపై నను నిలిచియుండును. ప్రజలు, తాముస్వయముగ నిర్వహింపవలసిన ధర్మమును మరచెదరు. నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగుట దుర్లభమగునని, దేశపాండిగారు తెలిపినసంగతి

సత్యము. మరల పరాధీనభావము వర్జిలును. ఇంత వరకును స్వతంత్రిని పెంపొందించుటకు మహాత్ముడు చేసిన ఘనకార్యములు బూడిదలో బోసిన పన్నీరగును. అట్టిదృష్టికి దేశముమరల బోవుటకు దూరదృష్టిగలవా రంగీకరింపరు. శాసనసభలకు పోటీ పడుట అన్వరహేతువగును. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదము మరల ప్రజ్వలిల్లును. ప్రజలశక్తి సామర్థ్యములు దుర్వినియోగమగును. శాసనసభల ప్రవేశమును గూర్చి యిట్టిసందిగ్ధ సమయమున తలపెట్టుట, అవమానకర మని దేశపాండిగారు నుడివి యుండిరి. శాసనసభలలో బ్రవేశించి ప్రమాణమును గైకొనకుండ నుండవలె నని స్వామిసత్యదేవు గారు సూచించిన పద్ధతి సారసీనమయినది. అందుచే, దేశభక్తులు శాసనసభలగూర్చి నీనమయమున ఆసలే తలపెట్టుకుండుట మేలు. ఒక వేళ నెవరైనను నందువిషయమై పట్టుదల గనుక అచిన సరోజిని చెలిపినట్లు వారి ఎడల సహనము గను బలచుట ధర్మము. వారిని నిండుంచుటవలన లాభ మెంతమాత్ర ముండదు. ఎవరి మనోభావముల ననుసరించి, దేశసేవ జేయుటకు వానికి సంపూర్ణావకాశ ముండవలయును. కాంగ్రెసునందు ఎన్నిపక్షము లుండుట కయినను చోటుగలను. అన్నిపక్షముల వారికిని, కాంగ్రెసునందే సయోగము గురును. కొందరు మరల తొందరపడి వెంటనే శాసనాగ్రిక్రమణమునకు బూన నెంచుచున్నారు. కాని సుదర్భముల నాలోచింపక వేగిరపడి లాభము లేదు. నిర్మాణకార్యక్రమము పూర్తిగానిది, ముందు పనిజరుగుటకు వీలుండదు. అది పూర్తియగుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి యవలీలగ జరుగును. ఈనమ్మకము, మహాత్ములకిగలదు. ఇతరవిషయముల గూర్చి నెట్టి యభిప్రాయభేద మున్నను, నిర్మాణకార్యనిర్వహణము గూర్చి ఏపక్షము వారికిని అధ్యంతర ముండజనదు. మహాత్ముని యుపదేశములను జవదాటక, అన్నిపక్షములవారును వీనిని సఫలకరణ బూనెదరు గాక యనియు, లక్ష్మీసమావేశము ఇందుకు తగు ప్రోత్సాహ మొసగుగాక యనియు, కోరెదము. మహాత్మునిసంకల్పము నెరవేరుగాక!

కీర్తి కేములగు సర్. జే. డి. రీసుగారు

ప్రసిద్ధికెక్కిన సర్. జే. డి. రీసుగారు రులులో నుండి పడి చనిపోయి రని తెలిసికొనుట కెంత యుచింతించెదము. గాంధీమహాత్ముడు స్వేచ్ఛగ నుండునప్పుటికి నన్ను, జులులులో నుండునప్పుడు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున కెక్కుడు ఉపద్రవకరుడని ఇటీవలచెలిపెనది సర్. జే. డి. రీసుగారే. వీరు 1854 సంవత్సరమున జన్మించిరి. 1875 సంవత్సరమునందు సివిల్ సర్వీసులో బ్రవేశించి, మద్రాసుప్రభుత్వమునకు సహాయకార్యదర్శిగ బనిచేసిరి. కొంతకాలము తిరువాన్కూరు కొచ్చిను సాధనములలో బ్రిటిషులెండెంటుగ నుండిరి. ప్రపంచమందంతటకు పర్యటనము సల్పిరి. వీరికి దక్షిణహిందూదేశపు భాషలలో ప్రవేశము గలదు. 1912 సంవత్సరమునందు శామస్ససభలో సభ్యులుగ బ్రవేశించిరి. అప్పటినుండియు హిందూదేశమువిషయమై ఏచర్చ జరిగినను దానియందు వీరు పాల్గొనుచుండిరి. ఎక్కువకన్న నవ్వను బ్రశ్నలననుగుండుడెడివారు. వంగదేశవిభజనసమయమునందు వీరు బాటీయోజ్యమముపట్ల ప్రబలవిముఖుల గనుబయలుమండెడివారు. సివిల్ సర్వీసు యాద్యోగములను సమర్థించుటకు పాటుపడుచుండెడివారు. మాంటాగూగారు ప్రభుత్వకార్యదర్శి పదవి నధిష్ఠించినపేమ్మట, మార్టెంగుసోస్ట్రు, సిడోహంప్రభువు, ఇండ్రో బ్రిటిషుసంఘముల పక్షము జేరుటకుబదులుగ,

రీసుగారు మాంటాగూపక్షముజేరి. వీరిలో గలిగిన మార్పు పలువుర కాశ్చర్యము కలిగించెను. అప్పటి నుండియు వీరిభావములు విశాలములు గాజొచ్చెను. సర్. చార్లెసుపేటుగారి విపరీతవ్యాఖ్యానములకు వీరడ్డుపడుచుండిరి.

ప్రోక్సుగారు

దేశభక్తులగు ప్రోక్సుగారు నిన్నటిదినము నిర్బంధమునుండి విడుదల గావలసియుండిరి. ప్రోక్సుగారు మరల కార్యరంగమున బ్రవేశించుట కవకాశము గలిగినందులకు సంతసము గలుగుచున్నది. ప్రోక్సుగారు అమెరికను లయినను, వారు హిందూదేశమును వాస్తవముగ జేసికొని, హైందవస్త్రీని పెండ్లియాడి, ఇక్కడి యాచారముల నవలంబించి, మహాత్మునికి యనుచరులయిరి. హిందూదేశముపై గనుక అచిన భక్తికి ప్రతిఫలముగ, వారికి కారాగృహాశిక్ష సుప్రాప్తమయ్యెను. ప్రోక్సువంటి మానవ సేవాధురంధరులే, శ్వేతిజాతి కలంకారప్రాయలు. అట్లవారివలననే శ్వేతిజాతిగౌరవము నిలువగలదు. ప్రోక్సుగారికముందు నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణ మునకును, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికిని మిగుల తొడ్డుచెద రనుటకు సందియములేదు.

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారి పర్యటనము

మధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసుఎన్నికలవివాదము

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు బాల్ మొదటి తేదీ ఉపయము 4 1/2 గంటల ప్యానెజరులులలో వార్తా సగము చేరి. మధ్యరాష్ట్రముల మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపు సాంవత్సరిక ఎన్నికల వివాదమునుకొంచి విచారించుట జమ్నాలాట బహుళగారు శాసనము, ప్రకాశంగారు శ్రీయుత జేపాండి అగ్రిగోర్వజేగారిని విచారించిరి. విచారణ ముగిసినది ఉపయము 7 x 30 నిమిషముల మొదలు లో ప్రకాశంగారు శాస్త్రమునకు బయలుపెరిరి. జచ్చట అతడు ప్రతిపాలపక్షము వహించి డాక్టరు మూడీ, డాక్టరు చోల్పాడుగారలను విచారింపెను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ సామాన్యకార్యదర్శి యగు డాక్టరు మాండీగారు తన పక్షమునగుంచి చేయబడుచున్న ఆక్షేపణల నన్నిటిని గురించి చెప్పి, తన తేదీని అతడు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీపక్షము సమావేశము చేసెట్టుకు, వర్కింగు కమిటీవారు గొంట్లు, ఈ నెల 6 వ తేదీలోగా వివరములను వెలిపెననియు నుడివిరి. 6 వ తేదీనిగాని, అటుపట్టుట ఒకటి రెండు దినములలోగాని ఈ ఎన్నికల వివాదము ప్రకాశంగారిచే పష్కరింపబడును.

నేడు ప్రకాశంగారు జమ్నామున కరుడెడిరి. ఇచ్చ అల్లహాబాదు జెల్లి, 4 వ తేదీని కాశీనగరము చేరి, 5 వ తేదీని లక్నోను చేర్చెదను. అది మాత్ర సేతు జమ్నామునుండి ఒక విశేషము తంత్రీవార్త నిచ్చును.

కమ్మ మహాసభ, టంగుటూరు

8 వ కమ్మ మహాసభ టంగుటూరు లో జూన్ 25 వ తేదీలను సమావేశ మగును. కమ్మ కేంద్రసంఘ సహాయక కులగు పి. వి. శృష్టయ్య చాదరీగారు, కార్యదర్శియగు మారడ శేరి వెంకయ్యగారు, వి. శ్రీరాములుగారు, వి. ఏ. పీతారావు చాదరీగారు టంగుటూరు చేరిరి. ఆహ్వానసంఘ మేల్పడెను. ఆహ్వానలోల వాస్తవ్యులగు యె. వెంటుప్పయ్యగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. సభకు అగెన్డే ఏర్పాట్లన్నియు చేయబడుచున్నవి. పోతుల వెంకయ్య, జోలి నెంటి కోటిలింగం గారలు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులుగాను, పామిడి వెంకటసుబ్బయ్య, పోతుల కృష్ణయ్య, పామిడి వివారిసాయుజుగారలు కోకాధికారులుగాను, వి. శ్రీరాములు, పోతులలు వృద్ధ నాయకుగారలు చాలిట్టి నాయకులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి. సభాధ్యక్షులకేత త్వరతో ప్రకటింపబడును. అని మాత్ర సేతు లింగంబునుండి ఒక విశేషము తంత్రీవార్త జంపెను.

విదేశ వార్తలు

కొల్లిన్న - డివెలరా యొడం బడిక

అయిరిపు ఆంగ్ల ప్రతినిధులకు సమాధానము
కు దు ర క పో వు లు.

కొల్లిన్న గారు డివెలరా గారితో సంప్రదించుట కదుగుట

లండను, జూన్ 1:—గత దినము అయిరిపు సమన్వయము గన్నట్టి విషయపరిశీలనకు ఈ దినమున గూడ యేకాగ్రమును సదరిక గన్నించుటలేదు. డివెలరా - కొల్లిన్న యొడంబడికపై సీన్ కీను ప్రతినిధులకు బ్రతిఫలపరిశీలన నిధులకు వివాదము జరుగుచున్నది. అయిర్లండు ప్రభుత్వ నిర్మాణము అధినివేశముల ననుసరించుచుండ వలెనని సంధి యొడంబడిక యందు వెలుప బడియె ననియు తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారు నూచించి విధాన మందుకు కృతీకముగ నున్నదనియు, అంతిమముగాక అయిర్లండు నందలి బ్రతిఫలప్రతినిధి తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారి యంగీకరణములకు అనుకూలమున నున్న బ్రతిఫల ప్రతినిధులు వెలుపుచున్నారని విశేషము వెలుపుచున్నది. అంతిమముగాక తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారి నూచనలందు అయిర్లండునకు విదేశాంగ కార్యకర్తలనులంగు స్వాతంత్ర్యము గలదని వెలుపబడినది. సంధి యొడంబడిక యందు బ్రతిఫల వారు నీ వివరములను తెలుప

ఈయభిప్రాయములు అయిరిపు ప్రతినిధులకు వెలుపబడినవి.

ఈ విషయములను గురించియుగాక గత దినమున మంత్రివర్గమువారు ఆ స్తరసహాయమున, అయిర్లండు ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకును బ్రతిఫల వారు తీసికొనవలసిన చర్యలను గురించిగూడ చర్చించిరి.

ఈ చర్చలందు కావన్ ప్రభువుగూడ పాల్గొనెను.

ఈ దినమున ఆంగ్ల మంత్రివర్గమున అయిరిపు ప్రతినిధులు ను తిరిగి సమావేశమై ఒక గంట సేపు చర్చించిరి. లాముడు జార్జి గారు గూడనిందు పాల్గొనిరి. కొల్లిన్న గారును, వారి సహాధ్యాయులగు లో కోందరును డివెలరా గారితో సంప్రదించుటకు గాను డెల్లినను జరిగి గ్రీకులు నుడగువారు లండనునందే యుండిరి.

కామన్సు సభయందు చర్చ

లండను, జూన్ 1:—గత దినమున కామన్సు సభ యందు జరిగిన చర్చలకు సంధి యొడంబడిక నమలులో పెట్టుట యందు ప్రభుత్వమువారి దృఢ నిశ్చయము కలదిగా నున్నది. అయిర్లండు పరిస్థితులు చాల కష్టముగ నుండెనని అందరును నమ్ముచున్నారు. అలస్టరు నందు జరుగుచున్న స్థానికములు ఈ నమృతమును బడచుచున్నవి. తాత్కాలిక ప్రభుత్వము వారు దెలిపిన, ప్రభుత్వ నిర్మాణ విధాన నూచనలకు గురించుటకు వీలులేదని చర్చిలుగారి యుపన్యాసమును బ్రతినిధులు గ్రహించినవారు. అయిర్లండు ప్రభుత్వమును పూటించిన వెంటనే తుపాన ప్రారంభించు ననియు బ్రతిఫల వారు తీవ్రప్రయత్నము లాననవలెననియు ప్రజలు గ్రహించుచున్నారు.

అయిర్లండు వారు ప్రభుత్వమును ప్రకటించినయెడల బ్రతిఫల వారు డెల్లినను సైనిక ప్రయత్నములకు కేంద్రస్థానముగా నొనర్చునెడలను చర్చిలుగారు తెలిపినవిషయమునై గాభాగమునకును బ్రతిఫల వారి సంతకమును జనకర్తల దనియు అయిర్లండును సాకలను కాపాలాపెట్టి వ్యాపారమును సాగుండు జేసినయెడల వారంతట వారే లొంగివచ్చుననియు “ది లిబరేటర్” పత్రిక వెలుపుచున్నది.

చర్చిలుగారి బెదరింపు

డివెలరా గారి అభిప్రాయము

కామన్సు సభయందు చర్చిలుగారి రోసర్విన ప్రశంస మునై తన యభిప్రాయమును వెలుపరచినదని కొరగా నందునై డివెలరా గారు న్యాయార్థమున కిట్లు తలచినవి. “చర్చిలుగారి బెదరింపులు మమ్ముల నేమియు జేయజాలవు. అయిర్లండు వారేమి జేయవలసినది, యేమి జేయగూడ నది యుత్తరువు జేయుటకు యెట్టి యాగ్నేయధికారిని వాడుకలేదు” అయిర్లండునకు బ్రతిఫల వారు సైన్యముల సంపుట

లండను, జూన్ 1:—16 మాస్ నెస్టరు కేజి మెంటు ఈ నెల 20 వ తేదీన రిప్పినుండి అయిర్లండునకు జనవలెనని యుత్తరువు జేయబడినది.

మూలముండి లండను డెల్లీ జనుచున్న యొక నాన “చార్మిక్ల” అను బ్రతిఫల డిప్లొమటును నిలపి దాని పరిశీలనను. ఏమియు పలుకొనబడలేదు.

అలస్టరు అల్లరులు

తీవ్రపోరాటములు

లండను జూన్ 1:—గత దినము గాత్ర బెల్గానునందః పోరాటములచే పట్టణమంతయు భీభత్సముగ గన్నట్లైను. 10 మంది హతులైరి. 15 మందికి గాయములు తగిలెను.

పోరాటము లింకను సాగుచుండెను. సైనికులు ముఖ్యంగాను విరివిగ నుపయోగించుచున్నారు. పోరాటము విల్లుకీల్లు వద్ద తీవ్రముగ నుండెను. ఇచ్చట తిరుగుబాటుదారులకు ఒక స్పెషలు కానిస్టేబులును నిర్మాణముగ తుపాకీచే కాల్చి చంపెను. కానిస్టేబులునహాయమునకు వచ్చిన మరయొకరినై గూడ తుపాకీ వేల్చెను. ఇంతలో చాల సైనిక పటాలము లచ్చటికి వచ్చెను. అప్పుడిరుపక్షములవారిని చాలా ఘోరముగ పోరాటమునాగెను. సైనిక పటాలములు రంగమునకు వచ్చిన తరువాత మరింత తీవ్రమాయెను. ఇరుపక్షములవారును పోరాడుచుండగా ప్రజల గుఱులు ఇండ్లకు అగ్నిని దాకొల్పెను. ఒక ట్రాముబండిపై బాంబు విసరబడినగాని అది గురితమైను. పౌరులు భీతావహము నొందుచుండిరి.

ఈ దినము అపరాహ్ను మున బెల్గానునందు తిరిగి పోరాటములు ప్రారంభమాయెను. 4 గురు హతులైరి. 10 మందికి గాయములు తగిలెను. చాల ట్రాము బుడ్లపై బాంబులు వేరు బడినవి. ఇంతలో బ్రతిఫల పటాలములుగూడ వచ్చెను తుదకు మర ఫిరంగుల సహాయమున తిరుగుబాటుదారులు నొడ్డవైనుండి వెడలగొట్టబడిరి. పోరాటము జరుగుచుండగా నిరువురు ప్రభుత్వ పటాలాధికారులు జనుదెంచిరి.

సరిహద్దు ప్రాంతములందు స్ట్రాబువేన్ లిఫ్టర్లు వద్ద ఇరు పక్షములవారును తాత్కాలిక సంధి గావించుకొనిరి.

మైరను, డోనిగలులనుధ్యక్షురహిద్దులందు శాంతిని కాపాడుటకుగాను నియమింపబడిన స్పెషలు కానిస్టేబులకి పటాలములు తొలగింపబడి ఆస్థానమున సైనిక పటాలములు నియమింపబడినవి. క్రైస్టియన్ మున కుత్తమునను దక్షిణమునను రెండు ప్రభుత్వ పటాలములు స్థానము లేర్పరుచుకొనిరి. ఒక్కొక్క దానియందు కొన్ని కందల సైనికులు గలరు.

డిసెంబరు నుండి హత్యలు

డిసెంబరు 6 వ తేదీ మొదలు మే 29 వరకును 14 గురు స్పెషలు పోలీసులు చంపబడిరి. 2 సైనికులు చంపబడిరి. 21 పోలీసులు 14 గురు సైనికులు గాయపడిరి. మే 20 మొదలు 29 వ తేదీవరకును 5 ప్రదేశములలో గ్రహములు తగులబెట్టబడినవి. ఇందువలన 500000 సరకులు నష్టమునందును.

జైరలు అడవునుగారి హత్య

ఇటీవల తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పటాలములలో నాయకుడగు జైరలు అడవునుగారు డెల్లినందు హత్య గావించబడిరి. వీరహత్యకు ఎవ్వరు బాధ్యులైనది నిర్ణయింప వీలులేదనియు వీరిని చంపుటకు మొదట న్యాయ సాక్షింపలేదనియు అయిర్లండు ప్రభుత్వ న్యాయాధికారులు తీర్మానించిరి.

జూన్ 1:—ఈ దినమున బెల్గానునందు పిటరు వెల్లు నందు కొంతమంది ఒక మోటరు బుడి నాపి అందుగల ద్రెవమును చంపి మోటారుబండిని తీసికొని వెల్లిరి.

బాల్గరు ప్రభువు

అయిరిపు సమన్వయ చర్చించుటకుగాను లండనునందు జరుగు సభయందు బాల్గరు ప్రభువు చాల చురుకుగ పాల్గొనుచున్నారు. శేపు బాల్గరు ప్రభువుగారు వివేకాంగ కార్యాలయవద్ద లండను డెల్లీ ప్రభువు క్రెయిగు గార్లను కలసి కొనుదురు.

భారత ఆర్థికస్థితి

పన్నులను విధించుటకు వీలులేదు

వ్యయమును కరిగింపకలెను

లండను, జూన్ 2:—లండను “టైముస్” పత్రిక ఇట్లు వ్రాసుచున్నది:— భారతదేశ మందింకను పన్నుల విధించుటకు వీలులేదు. ప్రభుత్వమును తగ్గించుటగానే భారత సంస్కరణలకు మిమికియున్నది. రీడింగు ప్రభువలీకల యుపన్యాసమునందు దెలిపిన విషయములు ప్రశంసార్హములు. నివిలు, మిలటరీ కాబలందు చాలావ్యయమును కరిగింపకలెను. ఈ క్రింది ప్రయత్నముగ నుండవలెనగాని ఇట్లు వచ్చిన రీతిని నుండరాదు.

సమీప ప్రాచ్యవ్యవహారములు

గ్రీకులు రుష్క సంధి ప్రయత్నములు

లండను, జూన్ 2:—గ్రీకునకును టర్కీకిని సంధిని కుదుర్చుటకుగాను ఇ ప్రభుత్వముల ప్రతి ధులును గోమనందు సమావేశమై చర్చించుచుండిరి. వీరి ప్రయత్నములకు సంతృప్తికరమగు ఫలితములు గలుగవని కాన్స్టాంటినోపిలు వార్తాపత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి. ఈ సంధి చర్చలను గురించి తమ కేమియు తెలియదనియు అయిర్లండు న్యాయవగు మరతులకు దామంగీకరింతుమనియు అంగోరా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

అసియా మైనరు విచారణసంఘము

ఏథెన్సు, జూన్ 1:—ఈ దినమున పార్లమెంటునందు చర్చల సందర్భమున విదేశాంగ కార్యదర్శి అసియా మైనరు ను దలి క్రైస్తవులను తురుష్కులు పెట్టుచున్న బాకలను గురించి ప్రభుత్వమువారి నివేదికను జదివెను. క్రైస్తవుల హత్యలను గురించి అందు ఘోరముగ వర్ణించబడినది. గ్రీకులచే నాగ్మింపబడిన ప్రదేశములందు గ్రీకులు తురుష్కులను హింసించుచుండిరను విషయమును విచారించుటకు అంతర్జాతీయ సంఘమును నియమించుటకు గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింతు రనియు అందువలన నానందతుల యన్యాయు వెల్లడియుగు ననియు నాయన వెలిపెను.

గ్రీకు సైన్యాధిపతి రాజీనామా

ఏథెన్సు, జూన్ 1:—అసియా మైనరు నందలి గ్రీకు సైన్యాధ్యక్షుడగు జెనాలు పాపులను గారు తన పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. ఇటీవల పరిస్థితులవలన వీరి దేహాంగీకరణము చెడెనని వీరు తెలిపిరి.

ఈరాకు సమన్వయ

చర్చిలుగారు వివరములు వెలుప నిరాకరించుట
లండను, జూన్ 1:—కామన్సు సభయందు 50 చాతల్లు యేటుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు చర్చిలుగారు ఇంకను ఖజానా రాజుగారితో రాయబారములు జరుగుచున్నవనియు ఈ రాకు నుండి బ్రతిఫల సైన్యములను తొలగించు విషయముగాని ఈ రాకున సంబంధించిన మరియే ఇతర విషయమునగాని దానిపై జేమియు జెప్పదలచుకొనలేదనియు వెలిపెను.

కుర్దులను వదలరాదు

లండనునందలి క్రైస్తవ మత ప్రచారక సంఘ సాంవత్సరిక సమావేశము, దాను అసిరియా యుద్ధ సర్వీస్ కార్యముల వివరించుచు డాక్టరు విక్రముగారు, ఈ రాకు సరిహద్దుల నిర్ణయించునపుడు కుర్దులను ఈ రాకునందు జేరరాదనియు ఈ రాకు నందు వారిని జేర్చయెడల తురుష్కులు వారిపై పగ ద్వీరికొనదరనియు, బ్రతిఫల వారిపక్షమున పోరాడినవారి నిష్పత్తు వదలిపెట్టరాదనియు నుడివిరి.

దక్షిణ ఇండియా మహాసముద్రమునందలి దీవుల సమన్వయ ఇంకను అధికముగ సర్దుము జేపిగొనవలెనని మారిషసు విషయ గారు నుడివిరి.

సర్. జె. డి. రీసుగారి మరణము

లండను, జూన్ 2:—సర్. జె. డి. రీసు గారు ఎక్స్ ప్రిసు రైలుబండినుండి క్రింద పడుట వలన మరణించిరి.

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి ఆస్థిలియాపర్యటనము

కెర్ర, జూన్ 1:—వి. ఎస్. ఎస్ శాస్త్రిగారిచ్చటకు జేరిరి. తాత్కాలిక ప్రధానమంత్రి యగు కంబాచిగారు స్వాగత మొసగిరి.

ఇచ్చట నివసించు భారతీయు లాసగిన అభినందన పత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, వారు భారతదేశము యొడలనేగాక బ్రతిఫల సామ్రాజ్యమున తమ నివాసస్థానమునెడల గూడ విశ్వాసముతో నుండినందులకు తన సంతసమును వెల్లబుచ్చెను.

శాస్త్రిగారు ఆస్థిలియా యందు 5 వారములుందురు కరువాతి న్యూజిలాండునకు వెళ్లెదరు. 15 దినముల తరువాత కెనడాకు జనెదరు.

ఒక విశేషముడు శాస్త్రిగారిని దర్శించి ప్రశ్నింప నిట్లు నుడివిరి. శ్వేత ఆస్థిలియా యొక్క విధానము ఇదివరకే నిర్ణయింపబడినది తెలియును. ఇతరులకువలెనే భారతీయులకు గూడ ప్రభుత్వ ఎన్నికల హక్కుండవలెనని మేము గోరుచున్నాము.

(స్వయంప్రకాశము)

గాంధీమహాత్ముడు.

ప్రాధేనర వాక్ త్రైనుగాని విప్లవాయములు

ప్రాధేనర వాక్ త్రైనుగాని విప్లవాయములు యములో చాకిరికాభిలాషి. ఆయన - ఢిల్లీ కాసన సభాధ్యక్షులకు ఆలెగాండరు ప్రెజిడెంట్ వైటుగారు పంపిన యాహ్వానము వైని గతకర్తవ్యము నవంబరులో ఇండియాకు బంబాయికి వచ్చిరి. భారతప్రభుత్వమునాడు, భారతదేశములో నూతన ప్రభుత్వవిధాన మెటుల బని చేయుచున్నది యిచ్చటికి వచ్చి తెలిసికొనుటకై, ఆమెరికాదేశములోని హిస్టారియను నుగాది, రాజకీయకాన్ఫ్రెస్సులుగాని వచ్చిన కాసుందు నను నుజ్జేటుతో ప్రాధేనర వాక్ త్రైనుగాని కాహ్వానమును బంపిరి. ఒక రాజకీయకాన్ఫ్రెస్సు విమర్శనము వలన బ్రిటిషువారికి యెక్కువకాభిముగ నందుననియు, ఆమెరికాదేశము భారతదేశము స్వతంత్రపాలన మార్గమున యెంతవరకు ముందుకు పోయినది తెలియనియు తెలుగుగా తుద్దేశించిరి. వాక్ త్రైను గారు యిండియాకు వచ్చిన తరువాత బ్రెజిల్ 24 వ తేదీని మద్రాసు గవర్నరు దంపతులకు గూడ నతిథిగ వచ్చియుండిరి. వారు ఆమెరికాకు వెళ్లిన పిదప భారతదేశమునుగూర్చి మ్యూయర్సు మేరల్లు వత్రిక కీక్రింది విధముగ వ్రాసియుండిరి.

మంచిసమయము

ప్రాధేనర వాక్ త్రైనుగారు ఇట్లులేరి యొక గంటయొక పిదప నిటుల వ్రేసిరి. "ప్రపంచచారిత్రములో నసమానమైన ఈ భారత దేశపు యత్నార్థశిలిని, బ్రిటిషుప్రభుత్వమునాడు సృష్టించిన ఢిల్లీకాసనసభను, గూర్చి తెలిసికొనుటకు అందఱును వలయునట్లార్ మొసంగెదనని యొకమిత్రుడు వాగ్దానము చేయగా యిండియాకు స్వయముగ పంపికుల గనుగొన నుత్సాహవశాత్తే వెళ్లి పరిశీలించియును తక్కుగ గడుగొనినంతకు సంతోషము."

ఆయన భారత మాతక ముఖ్యపట్టు దుగు ఢిల్లీలో నాల్గు మాసములుండిరి. ఎచ్చటకు యెవరినెద్దకు పిల్లినను మంచి సత్కార మొసంగబడెను. అన్ని పక్షములవారును దేశస్థితి గూర్చి బహిరంగముగ ముచ్చటించిరి. అటులతెలుగులకు కారణము భారత స్థితిగూర్చి ఆమెరికాకు వెలుపుటకు అందరును కోరుటయే.

భారతదేశమునకు వెళ్లి విచారించి తిరిగి వచ్చినను, తృప్తి కరముగ విచారించితినిని ఆయన ఒప్పుకొనినను, భారతప్రభుత్వ చట్టమునందు విశ్వాస మున్నదని తెప్పెనను వాక్ త్రైనుగాని గూడ భారతదేశస్థితి గూర్చి బహిరంగముగ ముచ్చటించెను.

ఈచట్టము స్వతంత్రవాదులకు తృప్తికరముగ లేకన్నను విదేశస్థులకు యిది భారతదేశమునకు స్వతంత్రపాలన సమస్యను వదిల్చుచున్నదిగా గాన్పించునని ఆయన చెప్పెను. ప్రాధేనర వాక్ త్రైనుగాని ఇండియాకు వెళ్లి విచారించిన విషయములు అట్లాంటికు మాసపత్రిక ద్వారా త్వరలో వెల్లడగును.

గాంధీ రీడింగులను దర్శించుట.

ఆయన ఢిల్లీకాసనసభను చిన్న పార్లమెంటు అని పిలువెను. అచట అన్ని పక్షములవారితోను మాటాడుట కవకాశము అయినట్లు జక్కెను. భారతమహాసాయకు డగు గాంధీమహాత్ముని కద్దకుండి రాజప్రతినిధియగు రీడింగు ప్రభువువలకు నంద రతోను మాటాడెను. అచటఆయన కోసంగిన ముఖ్యగృహత్కారమును గురించి యిటుల వ్రేసిరి: "కాసన సభలో బ్రిటిషు పాలనకు ప్రబల శత్రులగువారితో గలసి కూర్చుని యుంటిని రాజద్రోహవాక్యముల వింటిని. రాష్ట్రీయాధికారులతోను మంత్రులతోను గలసి వారియభిప్రాయముల వింటిని. కలకత్తా లోని అలీపూరు జైలులులో బెంగాలు అతివాద నాయకులకు, చిత్తరంజనదాసుతో ఘోరము రెండు గంటలు రహస్యముగ మాట్లాడితిని. పిదప కాసనసభలో కూర్చుని 4 కోట్లయిది ప్రజలకు కాసనముల తేయువారిని వింటిని.

ఢిల్లీలో యెనువారములు కాసనసభాచర్యలను వింటిని. అంతటి సభ్యులందరితోను అన్ని పక్షముల వారితోను సంభాషించితిని. రాజులతోను మహారాజులతోను మాట్లాడితిని. కత్తె కర్తవ్యము నవదీవిజనలు ఆఫీసర్లతోను గ్రామాదులకు వెళ్లితిని. గ్రామస్థులను స్థానికాధికారి ద్వారా ప్రశ్నించితిని. పెద్ద చిన్న అచట నునుకూడిన కోర్టులలోనిదిని కలెక్టరు కమిషనరు ఆఫీసు

లలోనిదిని, ప్రజలకు ప్రభుత్వము సంబంధించిన కాపలకు భారత రాజకీయ క్లిష్టమనుస్థును గూర్చిన విషయములను దెలిసికొన నుద్దేశముతో వెళ్లితిని.

ప్రజాప్రబోధము

భారతము విస్తార భుండము. అందు అనేకభాషలును, మతములును న్నియులును గలవు. కీతోచ్ఛస్థితి, భూమి, పంటలు భేదముగ నుండును. అట్టికి ఆ దేశమునుగూర్చి సంపూర్ణజ్ఞానము సంపాదించుటకు ఒకవీధికాలమైనను చాలదు. భారత కాశ్మీరములో యెనటిసారి రాజకీయాంధోళనము ప్రజలలో ప్రతేభించినప్పుడు నాఅల్పకాలనిచరణ వలన వైకము మంచిలా భము గల్గెనని ఆయనచెప్పెను.

ప్రాధేనర వాక్ త్రైనుగారు తాము భారతదేశములో వాచినవిషయములనుగూర్చి వ్యాసములను మాసపత్రికలలో వరకునూ పూర్తిగ వ్రాసినవేగాని, భారతీయులకును అంగ్లేయులకును వ్యాసము తేయుట గావలసి మమ్ముచున్నాము.

మహాత్ముని విశుద్ధతయందు నమ్మకము

దౌర్జన్యవిరహిత అసహాయాత్మకు నాయకుడను, కారాగారస్థితుడగు గాంధీమహాత్మునిగూర్చి ఆయన యిటుల చెప్పెను. "నేను గాంధీ ననేక సారులు సందర్శించి మాటాడితిని. ఆయన యేకనితే నీనను యేమాట మాటాడినను విశుద్ధతను నిష్కాపకత్వముగ నుండునని నాకు నమ్మకము గలదు. అయితే ఆయనయొక్క ఆదర్శభావమే ఆయన సేవికేయుటకును ప్రభుత్వమునకు కష్టము గలిగించెను."

ప్రాధేనర వాక్ త్రైను యిండియానుండి బయలుదేరి వెళ్లినపిదప గాంధీ నిస్పృధుడనిపెట్టెను. అంతటే అరెస్టుచేయఁబడిరి అందఱును అనుకొనుచుండిరి. సామ్రాజ్యాధిపాతి లలుల తేయుటవలన గల్గు ఫలితములను గాంధీ నిస్పృధుడనగు ముందెన్నివారు ములనుండి యిండియా యంతటనువచ్చించుచుండిరి.

"గాంధీ నిస్పృధుడనై యిండియాలో విప్లవము జరుగునని భారతీయులు కొందఱు అనుకొనిరి. మఱి కొందఱు గాంధీయు యితర నాయకులను నిస్పృధుడనిపెట్టినవో నాయకులందఱు లెగిసోవుదనని అనుకొనిరి" ప్రాధేనర వాక్ త్రైను యిటుల చెప్పి గాంధీ నిస్పృధుడనంతయు యేమి జరిగినో యిండియా కావలదేశములో దెలియలేదను విషయమును గూర్చి విచరించెను.

"వందరారి వార్తల విషయము తెన్నుపడదతి కఠినము గ నాచరణలో బెట్టుట స్వాభావికము. కాని యెంత తెన్నుగ పద్ధతి యున్నను కొన్ని వార్తలు యెటులనో బ్రేటికి వెళ్లిపరంకములో నితరవార్తాపత్రికలలోని కత్తును. నాకు దెలిసినంతవరకు యిదియంతయును గూఢముగ నున్నది."

సత్యదేవస్వామి

దేశీయులలో నైకమత్యము కుదురు తెట్లు?

కాసనసభలలో ప్రవేశింపవలెను.

సమాచారవాదులు, సహాయనిరాకరవాదులు, మహావ్యతిరేకవాదులు ఈమాడురాజకీయపక్షములవారికి సంఘీభావమును కుడుపుటకు, కాసనసభలలో సహాయనిరాకరవాదులు అందరు సభ్యులుగ జేరవలెననియు, వోటల్లకడకి రాజకీయకృతకచరములను గురించి బోధింపకలె ననియు సత్యదేవస్వామి గారు ప్రకటించుచున్నారు. రాజభక్తి ప్రమాణములకు జేయవలసినవి సప్రభు, పంటలు జాకిలాసాకు పరిభవములను తోలగించి, స్వరాజ్యము స్థాపించేవరకు ఆ ప్రమాణములు వైకొనుటకు అందరుచేరి నిరాకరింపవలెను. ఈ పద్ధతి నవలంబించియోడల, కాసనసభ అందఱుచేర్చు, కాసనసభలు జేకుండ ప్రభుత్వపరిపాలన చాలకాలము జరుగదు. తిరిగి కొత్త సభ్యుల నెక్కుకొనవలెనని ప్రభుత్వముచే రాజ్యాపింతియొడల, ప్రజలు తిరిగి ఈ ప్రతినిధులనే నెన్నుకొనవలెను.

సహాయనిరాకరవాదులందు లగు న్యాయవాదులు

అల్లహాబాదు హైకోర్టువారి కఠినచర్యలు

సంయుక్తరాష్ట్రము లండతి మిరతు నగరమునందు న్యాయవాదిగా నున్న పండిత కాశీరాం ముక్తేనగాడు ఆక్షేపణీయమగు నుపన్యాసముల నొసంగి గాన న్యాయవాదుల చట్టము ప్రకారము ఏల న్యాయవాదిగ తీసివేయబడగూడదో, తేక కొంతకాలము కేసులను కోర్టులలో వాదించకుండ నా జ్ఞాపించరాదో కారణములను నిరూపింపవలసిగడగి. అలహాబాదు హైకోర్టువారు జూన్ 2 వ తేదీని అరెస్టి నోటిసును బంపిరి.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 3-వ తేదీ శనివారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేలిక గాలి గంటలలో X 24	తేలిక గాలి అత్యధికముగ X 24	తేలిక గాలి అత్యల్పముగ X 24	తేలిక గాలి అత్యధికముగ X 24	తేలిక గాలి అత్యల్పముగ X 24
విక్టోరియా పోర్ట్	85.6	74.8	0.26	1.02	...
బొంబే జేట్	86.6	77.1	0.53	0.87	1.51
సిప్రురు ద్వీపము
తైమింకు ద్వీపము	88.4	72.3	0.22	0.89	1.38
సాగర ద్వీపము	84.8	75.1	5.51	7.78	7.03
గోవాల్ పురం	91.0	73.4	17.0	1.70	1.44
కోకాపుర్	82.7	67.0	0.60	2.01	1.71
వికాఖపట్నము	90.6	75.5	0.69	0.68	0.29
కాశీనాథ	97.6	78.2	0.40	0.60	0.38
మచిలీపట్నము	103.8	79.2	0.05	0.14	0.15
గుంటూరు	104.4	81.1	...	0	0.42
మద్రాసు	100.6	81.1	...	0.20	0.11
మద్రాసు	97.2	81.1	...	1.00	0.82
కడపలాకు	99.1	80.1	...	0.04	0.05
నాగపట్నము	97.4	77.8	...	1.20	1.09
పొన్నూరు	92.2	80.7	...	0	0.03
బ్రిటిష్ పర్తి
కోకంజో	87.5	78.5	0.15	11.0	0.03
తిరువేంగళము	84.4	76.7	0.47	1.00	0.59
కొచ్చిన్	85.6	74.5	0.42	1.37	0.90
కాశీకట్టు	82.3	74.7	0.55	2.42	0.47
మంగళూరు	85.9	72.7	0.57	4.27	2.01
మొక్ కాక	69.7	63.5	0.30	1.57	0.34
కాక్ నాక్	89.1	76.0	1.19	2.08	0.40
లక్ష్మగిరి	79.7	74.1	1.74	3.66	...
బొంబాయి
హైదరాబాద్	96.6	76.5	...	0	0.81
తైమింకు	95.8	0.28	0.02
అనంతపురం	96.8	76.1	...	0.15	0.30
చల్లూరి	95.8	75.9	...	0	0.23
కర్నూలు	97.0	77.5	...	0	0.16
కర్నూలు	100.0	81.0	...	0.35	0.05
కోనార్క	82.9	65.1	...	0	0.37
కొత్తూరు	86.0	65.3	0.35	0.35	0.29
కొత్తూరు	85.6	62.9	0.02	0.43	0.09
మదకమండలము	65.9	50.6	0.03	0.10	0.73
కోనాపల్లె	89.9	70.5	...	0	0.17
రేలూరు	98.0	77.4	...	2.38	2.03
సేలము	92.8	72.1	1.84	1.94	1.55
తిరుమనాపల్లి	98.4	78.2	...	0.24	0.06
పల్నాటి	97.2	76.1	0.25	0.29	0.14
మద్రాసు	99.1	78.0	...	0	0.25
తిరువత్తేరి	0	0.11

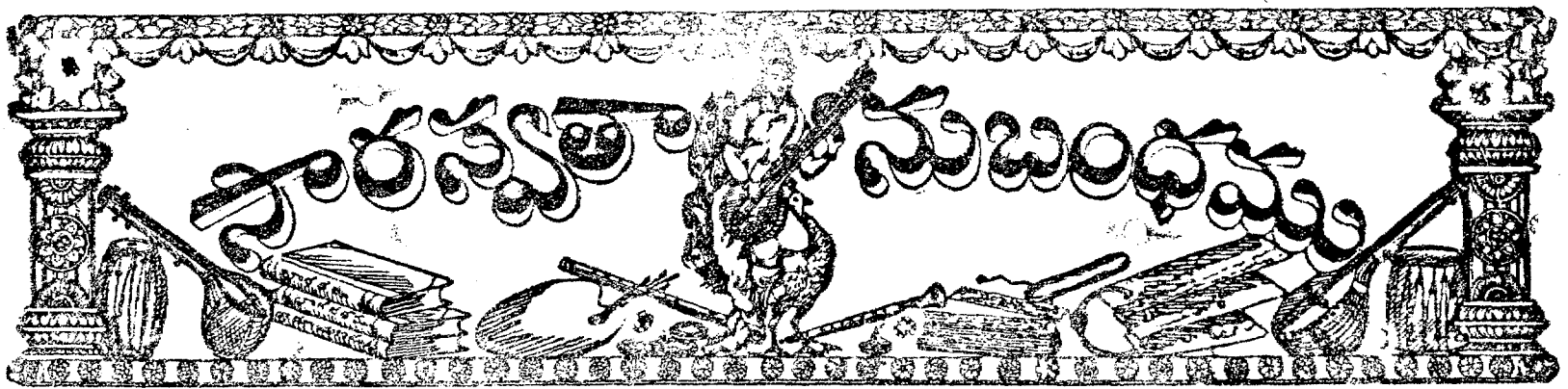
తెలుగులు, పక్షిజము, మైదరాబాదు, పర్వతప్రాంతములందు మేఘములు స్వల్పము. మిగిలిన ప్రదేశములందరికిము. కల్లాటకము, పక్షిజములందు అర్ధాంత తక్కువ. మిగిలిన ప్రదేశములందరికిము. దక్షిణము, పర్వతము, మైసూరు, బొంబాయి వర్షాంత ప్రాంతములందు నేడిమియందు మార్పులు లేవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు హెచ్చెను.

బంగాళాఖాతమున ప్రాగుల్ భాగమున సంచలనము తగ్గలేదు. సర్కారులందును పత్రికామందును వర్షము తరియెను. ఎస్. ఆర్. యు. సామూయ్

వాతావరణ కాన్ఫ్రెస్సు

ప్రకటన

చందాదారులు మా ఆఫీసుకు డిజిటరములు గాని మనిషిరారులు గాని పంపునపుడు తమ చందా నెంబరును ఉదాహరించు చుండినయెడల ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు సులభముగా నుండును కనుక నికనుండి అట్లు తప్పుక గావింపవలెనని కోరుచున్నాము. ఆం! ప! వ్యవస్థాపకుడు.

దుందుభినామ సం||రం జ్యేష్ఠ శు|| ౮, శనివారము

ఆంధ్రచందస్సులు

టి. ఎన్. ఉమాపతయ్య గారు

మ. ధర సాహిత్యము గద్యపద్యములను చాచెడు భేదం నులై. పద్యమునందు బాదనియమా ల్పావించగా లేవు వా. కన్నాణంబై విలసిల్ల గా నడవ నొప్పుగాక మెంతేనియన్. మరుతెచ్చి వలె దీనికే వచననామం బయ్యె నాంధ్రమునన్.

నే నెవడు గద్యరచనకంటె బద్ధరచనయే స్వవిధం బుల శ్రేష్ఠతరంబును లాభకరంబు నగునని యావంతయం జచ్చి పను. కొన్ని యర్థంబులకు గద్యంబును గొన్నియర్థంబులకు బద్ధంబును గణనీయంబై విలసిల్లు. నిండు చలికాయ నీరెడ నోరె కేయండయ - మండవేసిని కేయండవోరె నీరెడ యు-వనోహంబులు గావుగాదా. ఇంతే?

ప్రస్తుత విషయమునకు గద్యరచన పోషకులట్లు పద్యరచన పోషకులట్లు లేటెల్లము. అయిన నొక్క విచారించి నచో కేయండ గు నీరెడగనునలె గద్యరచనము పద్య రచన ననుసరించి వుట్టిన దనుట గోచరించును. ఏ భాషయొక్క చరిత్రయు చదివిన బద్ధరచనమే గద్యరచనకు దారి చూపినట్లే యున్నది. అనాదియైన వేదంబులు నైత మదాత్రానుదాత్ర స్మృతాది నియమంబులకు లోబడి యున్నవి. గ్రీకు భాష యందు బ్రథమకావ్యములైన ఇలియాడ్ మున్నగునవి పద్యాత్మికము లై నవియే! కొరానును అట్టిదియే. ఇట్లు సర్వజేత చరిత్రంబులు నద్యకావ్యములే ప్రాథమికంబు లని చూపుచున్నవి.

ఇక మనము పద్యరచనయొక్క మూలమును, అది నియమబద్ధంబైన విధమును, దానినుండి గద్యరచన వెలువడిన క్రమంబును గొంతవిచారించినచో నొండొకటినుండు తాతవ్యములు గొంతెడనుకఁ దేటపడెను. ప్రథమమున గవిత్వ మాత్మ్య సంజాతము. ఒక జనుమఁ ధను కాక స్మృతికంబుగ దృష్టిపాటవంబు గల్గినయెడల నీ ప్రపంచము నందలి వైభవప్రీతిని, మనుష్యుని కల్పనా కాశల బుడకును ఎట్లన్నుత మందునో, యట్లే మన పూర్వులను అపా పారావాంబును, గాలమునకు క్షించి నెక్కువృద్ధి నేయనీలవే ముమాలికలను, ఆక సంబున గాంతి మంతుంబులు సుందరించుచు రేచునల్ల నొసగుచుండెనావ్యలను, లెక్కకు మిగిలి మిన్నన మిఁకుమినుకు మని మెలయు రిక్కల మొత్తమును తాచి యదృశ్యతరనిమగ్నాత్మ్య లయి యుపొంగు తమచిత్తవృత్తి వాగ్రూపంబున బయలుపుచ్చుచొచ్చిరి. అట్లే రచనములైన తరులతాగుల్మాదుల విలోకనంబు చేతను, వివిధశతంత సంతానమంజులకాజితంబుల నాలకించుటచేత గల్గినంతోపమును, సుమరంబుల బుట్టు శౌర్య శ్రోధంబులను, వారిమనంబున కృంగారాదిరంబుల నుల్లసంబో సర్ప వాక్య ఖంబున జెప్పబుకొల్పెను. కాబట్టి కవిత్వ మాపం గూడని భవంబును బల్కుల వెలిపుచ్చుటయే యని స్పష్టమగుచున్నది. మీఁది యంశములనెల్ల దేవభాషయం దాది కావ్యమైన వాల్మీకిరామాయణ మందలి మొదటి స్లోకము చక్కగ నిరూపించు చున్నది. పరస్పరమోహితీరేకంబున మైసూరి ప్రేమించునుండిన క్రాంచమిధునంబునం దొఁటిని దన జ్ఞంబునఁ జంపబోవునొక కిరాతుని జూచిన వాల్మీకియొక్క చిచ్ఛ్చిత్తియందు కృంగారము కిరణము శ్రోధము మున్నగు రసంబులు ని.టి-పొంగి-పొరిలి-యొక ప్రతిపదరసార్థపుంజులైన స్లోకరూపంబున బహిర్గతమయ్యెను. ఆ సర్వోత్కృష్ట స్లోక మెద్ది యనఁగా నిది.

శ్లో॥ మానిషాద ప్రతిస్యాన్య మగమ శ్వాశ్వతీ స్పృహ||
యాత్రాం చిమిధునాదేక మవధీః కామమోహాహమ్||

ఈ యర్థము నే అశ్వకవి యిట్లు నడివివరించుచున్నాడు.

ఆ॥ వె॥ కవిత యనుచు నొకటి కల్పించి వాల్మీకి॥ వెలగి రామకథ రచించె మొదల॥ నతనిఁ జూచి చెప్పి రామీందీకపు లెల్ల॥ గామెట్ల గోపకామినిశే॥

మ॥ అది యెట్లున.

తే॥ గీ॥ ఎటుకు మును గ్రాంచమిధునంబు నేయఁగాంచి॥
వగచి వాల్మీకి దాఁ బల్కు వాక్యములను॥
బద్ధమైనను నేర్చి చెప్పంగఁ దొడఁగె॥
బూర్వరామాయణమునాడు పుట్టెఁ గవిత.

ఈ విషయములో చల నాపంగాదని చిత్త వృత్తిని వాగ్రూపంబున వెల్లపుచ్చుటయే కవిత్వ మనుటయు, అయ్యది మొట్టమొదట పద్యరూపకంబుగ వెలువడెననుటయు నెంత తేల్లముగా నిరూపించుచున్నదో గమనింపుము.

అట్లు వెల్లపుచ్చుటయందు నియమంబుల నేల యంగిక కరించిననుటను గొంత విచారితము. మేఘనిర్ఘోషంబును, దరం గరకంబును, బశుపక్షిచ్ఛగాదుల కలకలాది వివిధధ్వనులను వినిపప్పుడు గల్గుభావంబును బయలుపడుచుండునందు నయ్యెని నదంబు వారు స్వాభావికంబుగ ననుసరించుటచే గొన్ని నియమంబు లేవచ్చెను. వెండియుఁ గొన్ని సమయంబుల వెల్లివిరియు భావకంబు నొక నిల్కడలో నిల్చుటకై యిట్టి నియమంబులు కావలసివచ్చెను. వై విషయముల నెల్ల నానయ గద్యరచనకన్న బద్ధరచన ప్రకృతి ననుకరించి యుండుననియు, నానాభావంబులను రసంబులను గ్రహముద్రవృత్తమ నైజస్వరూపముతో బయలు పుచ్చుటయందుఁ బద్యరచన పోషకులట్లు గద్యరచన పోషకులనియుఁ జదువవల చిత్తముల వశంబునయందుఁ బద్యరచనతో గద్యరచన తుల్యము గాదనియు విస్మయమగుచున్నది.

ఇంక మనము పద్యరచననుండి గద్యరచన మేల వెలువడెననుట విచారించినచో గద్యరచననుండి యతితయ మిట్టిదని చూడటము. పద్యరచన కొన్ని నియమంబులకు లోబడియుండెననుట మున్నె చెప్పియున్నాను. కవులు కొందఱు పద్యములు వినుటకు మఱింతి క్రావ్యములు గనుండవలయునను తలంపున నియమంబులసంఖ్య భిక్షకంబు. ఇట్టి నియమవాచక్యంబుచేత లక్ష్యార్థంబును బద్ధమనందుఁ గూర్చుటయే యశక్యమయ్యెను. శ్రమపడి యత్నాశ్రయములతో గూర్చినను జదువరులకు సులభగావ్యాంబులు గావయ్యె. వెండియు మనంబున కింపు వెండదయ్యె. తుదకు గొందఱినియమంబుల కర్థింపవలయునని గద్యరచనకుఁ ప్రారంభించిరి. మొట్టమొదట గద్యరచన పుట్టుటకు మఱికొన్ని కారణములుగూడఁ గలవు. భాషాజ్ఞాన మంతగ లేనివారికి బద్ధాధ్యము సులభంబుగ నుద్ధరింప వుండుటచే నట్టివారికి గద్యకావ్యము లావశ్యకమయ్యె. వెండియు నొక ముఖ్య కారణంబుగూడఁ గలదు. ప్రకృతికావ్యములు-దేశచరిత్రలు-విశోదములగు-కథలు, విమర్శకాంధములు లోనగువానిని వ్రాయుటకు గద్య మనుకూలమైనట్లు పద్యము గాదు. ఇప్పుడు పద్యగద్యప్రబంధములలో నెయ్యది యాపయోగకరమను ప్రశ్నకు సులభంబుగ నుత్తర మొసంగవచ్చును. గద్యప్రబంధము లిప్పు డెంత ప్రయోజనకారు లయ్యెను అట్టి ప్రబంధరచనకు ముఖ్య పేరకమైనది పద్యరచనయే కాబట్టి అయ్యది యంతర్భూత మనియే చెప్పవలయును. ఘనమైన రస భావంబులు పద్యమూలమున వ్యావరణఫలకమునకు వాల్చినట్లు గద్యమూలమున వాల్చవు. మఱియుఁ బద్యరచన వ్యాదయము నానందపరకత్వము నేయునట్లు గద్యరచన చేయును.

ఇట్లు మొత్తమిందఁ బద్యరచన యంతర్భూతమైన దయ్య మనదేశముయొక్క వర్తమానీతి కెయ్యది ముఖ్యమని విచారించుట కర్తవ్యము. పూర్వమునుండి యిచ్చుటఁ బద్యకావ్యములే మొదలు. సంస్కృతమున దేశకుమార చరిత్రము కాదంబరి లోనగునని నాజుగైదు దక్క గద్యప్రబంధములు లేవు. తెనుగున శ్రీ॥ శ॥ 1670 వ సంవత్సర ప్రాంతమున సంజరాజు అను నతనిచే వ్రాయఁబడిన హాలాస్థమహాశిర్మము-సుమారు రెండు వందల యెండ్ల ముండు సముఖము వేకటకృష్ణస్వామియకు నిచ్చె వ్రాయఁబడిన శైమిని భారతము-ముడిగొండ బ్రహ్మలింగా రాధ్యుని స్కాందపురాణాంతర్గత మైన శివహస్త్య ఖండము-లోనగు కొన్ని గద్యకావ్యములు మాత్రము గానవచ్చుచున్నవి.

ఆధునిక కావ్యములలో చిన్న యనూరి రచించిన పంచతంత్రము ముఖ్యమైనది. శతఘంటము వేకటగంగకావ్యగవితమైన భాగత మనర్గభార గలిగినది. దానితోఁ దులతూగు వచఃక్రంధ మాంధ్రవాజ్మయమున లేదు. గద్య మెంత రసోదంచితముగా వ్రాయవచ్చునుట దానిఁ జదువ నేర్చుదును.

సంస్కృతమున నొకవేళ గద్యకావ్యములు లేకపోయినను ఒకగొప్పలోపము గాదు. కాని మనయాంధ్రమున లేకపోవుట శోచనీయము. సంస్కృతమున సర్వస్వంబో నియమంబులు లేనందునఁ జెప్పఁదలఁచినది సులభముగఁ జెప్పవచ్చును-గాన భక్త కావ్యములు - శ్లోకములు - వైశ్య కావ్యములు అమున్నగువానిని వ్యర్థపదంబులు లేక వ్రాయుటకు సులభమై యుండెను. ఆంధ్రమునం దట్లు గాదు. నిష్పఃఖములు మొదలగుటచే భావంబున నతికఠినంబులగు మాటలతో నాచార్యసంఖ్యగఁ బద్యమునందుఁ గూర్చుట దుష్కరము. తొల్లి కావ్యంబులు మున్నగునవి స్లోకరూపంబున సంస్కృతమున వ్రాయఁబడి యుండించున మనపూర్వకులెల్ల వానినే కఠిను చుండిరి. కాబట్టి గద్యరచన కపుడంత యవసరంబు లేదయ్యె. ఇప్పుడన్న నో, పాశ్చాత్యుల నూతన శోధనంబులచే కావ్యము లభివృద్ధి చెందుచున్నవి. సకలదేశములవారును వాని నెల్ల చదు తమ భాషలకు మార్చుకొని స్వదేశాభివృద్ధి చేసికొనుచు న్నారు. మన కావ్యము లన్నియు గద్య రూపంబులు గ నన్ని భాషల యందును మార్చు బడి వానియాధారముపై వితిలేని నవీన విషయములును వస్తువులును గనిపెట్టబడి యున్నవి. అప్పుకొనగిన మనము క్షేత్రో బుచ్చుకొనవలసిన వారమయ్యెను నానీనభాషను వహించియుండుట మిక్కిలి చింతనీయము. కాబట్టి ప్రస్తుతము మనదేశము నకుఁ బ్రకృతికావ్యము - రసవాదకావ్యము - శిల్పికావ్యము - క్యోసాయకావ్యము-మన్నునవి యత్యంతావశ్యకమయ్యెనున్నవి. అని గద్యరచనకుఁదక్కఁ బద్యరచనకుఁ బాస. పు. నూతనముగఁ గనిపెట్టబడిన వస్తువులకు మనదేశభాషను డి పాఠభాషికనామంబులొసంగి నాతికంబులైన వచఃక్రంధములు వ్రాయవచ్చుచో దేశాభివృద్ధి గలుగ నేరదు. ఇవి మనకుఁ గావలయు మొదటివిధమైన వచఃక్రంధములు.

వెండియు మనవారికి స్వదేశాభిమానమును బుట్టించుటకు నితరదేశంబు లెట్టి దుష్ప్రీతినుండి యిప్పు డెట్టి యభివృద్ధితను గాంచియున్నవని తెలుపు నర్వదేశవాతంబు లావశ్యకములు. ఇవిరెండవ విధమైన గద్యక్రంధములు. మఱియు సులభశైలితో చహుహల జీవితములను గూర్చి వ్రాయఁబడిన వచఃక్రంధములు దేశమున కిప్పుడు మిక్కిలి యుపయోగకరములు. అవి మనవారియందుండు వైరాగ్య బుద్ధిని తోఁగించి దేశాభిమానముతోఁ బాటుపడుటకుఁ బురికొల్పుటయును సుకర్మము. ఇవి మూడవవి. వెండియు మనలో విమర్శకాంధములు లేకున్నవి. ఇప్పుడు కొందఱు వ్రాయుచు న్నారు గాని వారు విమర్శవచ్చు లేని పోని నెరగుల వెదకుటయేయని దోమైదృక్పశులై తమగ్రంథములను దురాక్షేపణ తోనింపుచున్నారు. అట్టిని గ్రంథకర్తల కైర్వపణమను. మఱి కొందఱు త్రైగంధముపై నిభిప్రామ మొసంగవలసి యున్నను మృగుమధుశైలిగలిగి కవిత్యము సలక్షణమై యున్నదనియుఁ భిక్షుమహర్షియుఁ డెల్పునది గాన దోషములున్నను నిర్దుష్టమైన దనియు స్వపాండిత్యమును జూపుట కదియే సమయమని రెండు మూడు పద్యములను వ్రాసిపంపుచు. అనియుచోనికరములే. విమర్శకాంధములు నిచ్చుకొనవలసివచ్చి గణదోషములను రెండినిచూచింది శైలియొక్కయు, కథాసందర్భముయొక్కయు పదప్రయోగములయొక్కయు, అలంకారముల యొక్కయు, రసములయొక్కయు, బోచిత్యంబును అనాచిత్యమును విమర్శించు నవియై వ్రాయఁబడినయెడల విద్యార్థులకును జదువరులకును ప్రయోజనకారులై యుండును. ఇవి నాల్గవవిధమైన గ్రంధ

జంఘాలశాస్త్రీ యిట్లు పలికెను:-

స్త్రీల సభ

నాయనలారా! ఈ సభను మదరాసులో నొక స్త్రీల సభ జరిగినది. అది కొంత రహస్య సభయట - నాభ్యాగ్రహాద నా మహిళాసభకు జోయినది. ఆమెలన నాకానభ్యాస్త్రాని తము లన్నియు బూర్తిగా తెలిసినవి. అవి కేను మితో మనవి చేసికొందును. దయతో వివరములు పంపింపు.

అది యేదో వీధి - దానిలో నేదో కవాల సంఖ్యల భవనము. సాయంకాలమునందు నాలుగుగంటల ముప్పది నిమిషములకు సభయని వారిలోనా కెట్లో తెలియబడుచున్నది. కాని కరప్రములు లేవు. కుడ్యవస్త్రములు లేవు. పత్రికాక్షకటములు లేవు. బ్యాంకు మేనేజుతో దిగవీధులు లేవు. సరిగ నావేశకు

మును. నవలైదవది. ఇవిమొత్తము వ్రాయబడుచున్నవి. కాన వాటినిగూర్చి చర్చించ నవసరము తూపట్టదు.

ఈ సందర్భమున నొకవిషయము విచారించవలసి యున్నది. అది యీ సభ దిట్టి గద్దరచన సభివృద్ధికికే నే సమర్థులనుట నాలోచింపవలయును. మనపండితులకు నాంగ్లేయభాషా పరిచయములేనందున వారాంగంధములను గద్యభాషమునకే వ్రాయగలరు. కావున నాంగ్లేయభాషయందు జేరినవారే యీ కార్యమునకు బూ న వ ల యు ను. మునుజానిక విద్యాభివృద్ధిలోడ దాను వహించవలసిన కార్య భారము గూడ నధికమగుచున్నది. వానిలో: బ్రధానమైనది స్వ దేశభాషాభివృద్ధిపాటుబడుట. అంతభివృద్ధికి ముఖ్యసాధనము దేశమునందు విద్యన వ్యాపింపజేయుటయే. కాబట్టియాంగ్లేయభాషను జదివిన యొక్కొక్కరును దాము కృతార్థులగుటయే పరిమాణమును కుంభిప్రాసములును బాఠశాలలో, దేశభాషయందలి ప్రీతిగారములను వదలక-చక్కగ నభ్యసించి - తాము సంపాదించిన జ్ఞానమును గద్య కావ్యముల మూలమున నందఱికి నుకరణముగా బోధించి మొదలు పెట్టకలయును. అంతదనుక మనలో గద్యకావ్యము లభివృద్ధి చెందవు.

తుండకు నేక జెప్పవలసినవిషయము మఱియొకటి గలదు. మన తీర్మానమును బట్టి పద్వినామలో బ్రస్తుతమున మన కక్కడలేదని యుపేక్షింపక గూడదు. పద్వయినందలి ప్రయోజనాతిశయములను మున్నే చెప్పించియున్నాను. అయినను బ్రస్తుతస్థితినిబట్టి పద్వినామ గ్రాంతిమార్గమును ద్రోశవలసి యున్నది. అట్లనాని పెద్దనకాలమునుండి కవులెల్ల శృంగార రసప్రధానములైన ప్రబంధములనే రచించుట ప్రసిద్ధము. రామా రాజ భూషణుని వసు చరిత్రము తదివారక గధాసందర్భములైన మొక్కవిధముగనే యున్నది. మొదట బురవర్ణన పిదప వినుకవీరచరిత్ర నాయకానాయకులొండొరులు మోహించుట, వారి విప్రబంధము-వనవిహారము-అలక్ష్మిద-శంకరాచార్యపాలనధనము - కడపట వివాహము - ఎవ్వ రేడి వ్రాసిన నీయశములనే త్రప్పి త్రప్పి వ్రాయుచున్నారు. నడుమ నడుమ గొందఱు భావసూక్ష్మములైన దీర్ఘ సమాసములందును, శబ్దాంశములందును, బంధకవిత్వము గర్భకవిత్వములందును దమ బుద్ధిబలము నెల్ల వృథావ్యయము సేయుచున్నారు.

కాబట్టి ఇప్పడట్టివానిని వదలి లోకానుభవమును బోధించునట్టియు, శృంగారతర రసప్రధానములైనట్టివియు నగు పద్యకావ్యముల నైతము రచించుట యాంధ్ర ప్రపంచమునకు నుభయము.

ఇంకొక్క విషయముతో నీ వ్యాసము ముగించెదను. ఆంధ్రవాఙ్మయం బను సభోపేధిని బ్రకాశించు ప్రబంధములనెడి దారకాగణాంబులనుకొని బూర్తిగా చంద్రునిబోలె సార్వకామ ియంబులోడ పింగి నూర నావ్యక్తత వైన కళాత్పాల్లోడ యంబున దివ్యప్రబంధ మొక్కటి యద్వితీయమై విలసిల్లుచున్నది. అందలి విచిత్రకథా కల్పనా కమక్పూరియును రససంపత్తియు అలంకారభరియు నేటిండడ గానరాక యది యొక జీవన ము స్వర్గోర్మునైన మోగము నవలంబించి వెలయుచున్నది.

దాదాపుగా నేబదుగురు స్త్రీలుమాత్రమే సభకు విచ్చేసిరి. కాని వీరు మాత్ర మాణిములైయు - బ్రహ్మబాతి హీనిక కలు - సర్వతీమూర్తులు - వాటిలో విశేషముగ నాంధ్ర మహిళాశిరోమణులున్నారు. తమిళజాతీయులు, కర్ణాటకజాతీయులు మహమ్మదీయ జనికలు కొందఱు గున్నారు. ఏ యుద్యమమందైన ముదకును మన యాంగ్లభుజికాదా? ఈ పనివలన దేశక్షేమము కలుగునని తెలిసినయెడల నామహిళా ముందుగా ప్రవేశించు వారాంగ్లభుజికాదా? ఈ ప్రయత్నము వలన భాషాభివృద్ధి కలుగునని తెలిసినయెడల నా ప్రయత్న మందు మొదట నడుముపట్టుకొని దిగు వారాంగ్లభుజికాదా? ఈ కార్యమువలన జగోపకారము కలుగునని తెలిసినయెడల నా కార్యమందు మొదటి యంజనేయు వారాంగ్లభుజికాదా? చొరవలో బట్టుదలలో కష్టసహాయముతో స్వాధీనతార్థ్యములో బలపకాశీలతతో దక్షిణ హిందూస్థానములోని యితర జాతీయుల కంతమాత్రమును దీనిపోక పోవుటయే కాక వారికంటె నావిషయముల రచనకు చుటుకు పాలు కలిగిన వారాంగ్లభుజికాదా! కాని మన కర్ణాటసాధులలో మన తమిళ సాధులలో నున్న దూరదృష్టికి మనవారి దూరదృష్టి రచనకే జలంకేమో! రచనకే వన్నె తక్కువ గలిగి యుండునేమో? వారు చచ్చిన నేయశము నవ్యురు. నమ్మిన పిమ్మటనైన నెంతకాలమో నిదానించి కాని యత్నింపరు. ఆ యత్నము నైనను సందేహముతో జంకుతో సామాన్యోత్సాహముతోడనే యారంభింతురు కాని మనవలె నిశ్చయబుద్ధితో నిర్భీతితో నీ రంగభాషామామతో యత్నింపరు. ఎంతసేపు వారు స్వరక్షణమును జూచుకొనుచునే నైకీచోయెదరు. కాని మనవలె 'మిగులనీ, తగునీ, అందనీ, ఊడనీ' యని మాత్రము తెలిపరు. మనకా శెంతసేపు వారిలో కాక గుడుగుడు గుంచము లాడు కొందురు. కాని యితర దేశీయసాధులతో నంతగాక గలియరు. వారు తమను గలియకచ్చినను వీలగునంతవఱకు వారిని దప్పించుకొని తమగుటి చిలుకలతోడనే కూడి కులుకుచుండురు. ఈ యెంటు చెత్తదనము మన పలుకులలో వ్రాతలలో నడతలలో మొగములలో గూడక గలదును. జన్మదేశమును వదిలివెట్టిపోవుట మనవారికే జావుగక గలదును గాని యది దాక్షిణాత్యాదిసాధుల కంతమాత్రమును గవ్యకార్యముగక గలదునేరదు. నాయనలారా! అంతయేచాలు! ఈ సామ్య విభేద పరిశీలన ప్రవాహమున నిరక గొట్టుకొనిపోక ప్రకృతి జమయమునుగూర్చి పలికెదను.

రాజీనామీను తెల్లుల రహస్య పరిమల్లనికదా మనవలెనే యుంటిని. బి. ఏ పరీక్షలో నుత్తీర్ణులైన మత్త కాశి నులు, సభాభాషావితాళిత లగు సభరాజయానలు, నాల్గో యాయుత్తేద వైద్యవిద్యాధురంధర లగు సుధామ ధురాధరలు, రాజకీయ శాస్త్రజ్ఞులగు లగు ధారాధరధీరలు నభో గంగా భంగ భంగ ఘుంఘుకారవ సారవజు పాటవ లగు హాటకగాత్ర తొందతో యట సభ నలంకరించియుండిరి. ఆహ! శ్రవణుచే బంగారమునకు శోభ - పుష్పముచే వృక్షమునకు శోభ - సత్వముచే వాణికి శోభ - వైవభక్తిచే పూద యమునకు శోభ - పడలెత్తే భద్రవజునకు శోభ - అడుదాని యడుగుల దమ్ములచే బలిరేముకాని భవన మెండుకొలుకు? వరకురామప్రీతికొలుకు. అదిగో కలపలి పాటటల వారు, దాపలి పాటటలవారు, మాధ్యమిక నీమంతములవారు, ముచ్చట ముళ్ళవారు, బాణుకొన్నలవారు చక్రబంధపు జడమట్టలవారు, తెగబాటెను నల్లత్రాచు జడలవారు, దీర్ఘముఖులు, వ్రాస్యముఖులు, వర్తలముఖులు, మధ్యభంగీవదనలు, ఐంగారు చాయగల వారు, మోలివువు చాయవారు, బొదముపప్పుచాయవారు, జీడిమామిడి పండురంగువారు. వేగనమొక్క జీడిపప్పుచాయ వారు, చామనచాయవారు, జీడింగువారు సీమబాగు రంగు వారు, బండికండెర గువారు, చండిపిల్లలతోడ తేలిపిల్లలతో, కడుపులోని పిల్లలతో నటకు పోచేసి యవ్వమనంతములైన కుర్చీపై గూరుచుండి యొకరినొకరు చూచుకొనుచు నెరి మట్టునకు వారే తమ యంతవారు లేనవకొనుచు ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుకొనుచు బ్రక్కనాలో పనిలేనే యేదో ముచ్చటించుచు, నడుమనడుమ నాంధ్రప్రదేశ్ ను విలాసాస్థముగ జూచుచు సభా ప్రారంభముకై వేచియున్నారు. కలునల గమగమ పద్మముల శాసన, గులబిహూల గును గును, మొల్ల పూవుల మొత్త, మొగలిహూల బుగ బుగ, పారిజాతముల పరి మళము, జెట్టుసంపగుల గొట్టు, మననమస్త్రుల వత్త కలసి ద్రవరూపమున సమకూర్చి యులూపకట్టుల యంగసాభాగ్య సంపర్కమున గృతార్థులైనది తరించుటకై యాటు బురువులు

కూడ నచ్చటనే కలసి మెలసి కాంతానేక సాయించుచున్నవే! నింత వింత తరుకులు చిత్ర చిత్ర వర్ణములగు వీలు ప్రకృతున్న పాలగమ్మ గోడలలో బ్రతఫలించి యకాలశక్రచాప కేతములను గల్పించుచున్నవే! విద్యుదాయన వృంత వర్తిభవణమున జెలరేగి విసరుచ్చు యోనాయకేశా! యాకాంతామల్లుల కుంతలములను గదలించినవరే - కొందఱు చేతులలో నున్న సాక్షి కాగితమును భవంద్యారమునకే కెగురగొట్టినవరే! కాని యాపూబోడుల మోములందలి "పొదరు"ను మాత్ర మెగురగొట్టకుమా! అది మహాదోషము నుమా. ఆ బూడిదెనే యా పుష్ప గ ధు లు పరమసౌందర్య లక్షణముగ భావించుచున్నారు. భద్రముగక బ్రవర్తింపవలయును నుమా!

నాయనలారా! సభ యొక సారంభించబడి యుండక పోవుటవలనక గాలక్షేపము లేక కాంతలు కొందఱు తావుల్లియచున్నారు. కొందఱు మణిబంధములనున్న గడియారములనుచేతో కించుచున్నారు. కొందఱు తొడ్డు పిలుమిగొనుచున్నారు. కొందఱు స్వయంప్రాయుని యాతురపడుచున్నారు. కొందఱు కూ ను రా గ ము లు దీ యు చు న్నా రు. కొందఱు తెందులతో కాని కి ను క్కు మ ను చు న్నా రు. ఒక వజ్రతార్తము Native punctuality అనగ ని డే యని యారావరదేశము నానేతు హి మా చ ల త్యంత మాక్షేపించి తన చిత్రవహో ధోరణి కెవ్వరును నవ్వబోవుటచే దానే హాహాహాని నవ్వెను. నాయనలారా! ఆమె యెటు లున్నదో చెప్పనా? తెల్ల పూవలె తెల్లని గొను దొడిగిని యున్నది. ఆమె గొంతుముడి క్రింద జేనెడు కణ కర్ణచంద్రాకారముగ నామెకీరము నిరాచార్యులెమై కనబడుచున్నది. కన్నులపండువుగక గలబడదగిన మొగమైనను బూర్తిగక గలబడకుండ తనవారు మేలుమునుగుమర్యాద నెర్పాటుచేసి యుండ నయ్యయ్యా యాయమ్మ యీ దిగంబర షడ్భుజ నవలంబించిన దెందువలననా! ఆమెభర్త సీమవెల్లి నాడట - అది యీమెవస్త్ర వైఖరికే గారణముట. నాయనలారా! చూచి తిరా? కొందఱు తునికపాటులు పడుచున్నారు. అబ్బ! కనిపెట్టుకొనియుండుట కష్టముకాదా? ఇంతలో నొక్కయోమె "అబ్బ! కుర్చీకి నల్లులమ్మా" యని తలలున లేచి వీలెత్తుకొనకొనుచు మఱి యొక కుర్చీపై గూరుచుండబోవంగక గొందఱునవ్విరి. "అమ్మా కార్యమలో నల్లియనగా జప్తికొనిచ్చింది. క్రిందజనాం సారస్వతాను బంధములొండెననుకొనిమట్లుగా మూమం మహాసభా సాక్షిని నివు చూచితివా?" యని యొక స్థూలకాయపు ముండ రాంగయొక్క యడుగుకంటి యంబుజాక్షు నడిగెను. "మాడకే మమ్మా! యక్కో! కాని యది యేముద్రేక్షముతో నాతిండు వ్రాసెనో తెలంగట్లుకొనిన నైన దెలిసెడి కాదేమి?" యని యామె ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. "అయ్యేయ్యమాట యేమి? మిగిలిన సాక్షుల యుద్దేశముల మాత్రము తెలిసి యెచ్చినవాయేమి?" యని యామె తిడుగవనెను. వారి యద్వజ సమీపమునక గూరుచుండి యీ సంభాషణమంతియూ వినిన యొక్క పూర్వమునాసిని "వానుగంటి అక్షి సరిసింహారావు పంతులుగారట! ఆయనకు సాక్షియు జంఘాలశాస్త్రీయు నేనుగుదురని" వారి యద్వజ నడిగెను. "ఒక! నీ పాంసత్రియు బండలెపోన!" యని వాడె "తెండువలనజో కాని కడుపుచక్కలగునట్లు నవ్విరి ఇంతలో నందఱు లేచుచున్నారు. అగ్రాసాధిపత్ని గారు వచ్చిరి. "క్షమింపవలెను. క్షమింపవలెను" అని కీచుగొంతుకతో బలికి యామె యొకకుర్చీపై గూరుచుండెను.

అంతలో నొక్క మహిళామతల్లి లేచి గొంతు నవరించు కొని వైటవైడున్న బొల్లెమును రచనక భద్రపఱచి కుడచేతితో బయ్యద చెఱుగును గానంత దగ్గర తీసికొని యొక్క కాలిపై నిలువబడి యొక్క కాలిని గుర్చియంచువైచుచి దీర్ఘమైన నిశ్వాసము నొక్కటి తీసికొని మెడలోని గడియారపు గొట్టెను మీదక గానబడకుండ వైట లోనికి వేసకొని యిట్లుక్షణ్య సిం చెను. "సోదరుడుబులాకా! మీ యందఱు పక్షమున నేను నాల్గుమాటలు చెప్పుటకై లేచితిని. పాలలో వెన్న యెట్లో, పుష్పములో మకరంద మెట్లో యీ పురపురంధ్రులలో నిచ్చటకేరేవా రట్లని నేను దృఢముగాక జెప్పాలను. ఈ సభ కొన్ని కారణములవలన రహస్యముగాక జేయబడినది. ఇది మనము జయప్రముగా జరుపుకొనగలిగినయెడల నఖిల భారతీయ వారి వార పక్షపు నచిరకాలములో మనము స్థాపించి పనిచేయక గలగుదుమని నా విశ్వాసము. ఈ సభ యెందులకుక జేయ

బుడిసదో యగ్రాసనాధిపత్ని గారివలనను నుపన్యాసమియ్యబోవు నా సోదరిమణులలో గొడవలగునను మారు దెలిపియున్నది. మనమిప్పుడు సభా కార్యనిర్వహణమునకు గ్రాసనాధిపత్ని నెన్ను కొనవలసియున్నది. ఏదని సంవత్సరములు దాటిపోయినను, బు రాణేతి వాసాదిపరిచితి గలవారను ఒడుగురు పిల్లలన్న తల్లి యొక్క పుణ్యసంకల్పము నువాసినివడియు నగు శ్రీమతి శ్రీమ థాంబగా గ్రాసనాధిపత్ని గానుండుటకు మనుసుచే యోగ్య తిచే విద్యుచే నర్హులను లగు వారు కావున వారిని నేను సభవాదమున నెన్నుకొనుచున్నాను." ఓట్టిమె ప్రతిపాదించిన పిమ్మట నొక్కరెను తీలాల్మయై లేచి "యీవలపోవణ మును నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను" అని చెప్పి వెంటనే "ఆ. ఆ. కాదుకాదు యీవలపోవణమును నేను బరిపాదించుచున్నాను" అని డబ్బుకని యంతలో "ఆ. ఆ. ఆదికాదుకాబోలు యీవలపోవణమును నేను బరిపాదించుచున్నాను" అనిపటికే ముచ్చటలు పట్టినదకు గింజులతి మొగముచునొనియున్న కృష్ణమె గూరుమందెను. Not a happy selection అని గొడవల కంతాకోమణి యగ్రాసనాధిపత్ని గూర్చి కొంత గొణుగుకొనెను. ఆగ్రాసనాధిపత్ని గారు యపన్యాసమునకు బోయి నిలువబడగ నందఱు కిరతీశ్వర్యులు లాగిరిరి.

అగ్రాసనాధిపత్ని గారి యపన్యాసము

"సోదరిమణులారా! నద్దునదు-నద్దునదు-నన్నుమీరు-నద్దునదు నన్ను మీరు-కరత శిష్యులచే నద్దులు చలపిల్లలు విధినుండి తెలుయ బెదితయో కాని యింటి మెతు తెగిపోవ బోయ వెట్టుచున్నారు. ఉపన్యాసమందలన వాగిపోవలసివచ్చి నది. "silence" అనగ జప్పున నోరుమానుకొని పడియుండుటకు జ్ఞానమువారో! అయ్యయో వట్టి చలపిల్లలు. "రవంతి నమల బెట్టరాదటమ్మా" యని యగ్రాసనాధిపత్ని గారే వారిని మందలించిరి. "దేశక్షేమమునకు బిల్లలే పెద్ద యువబోధముని" పూర్వపూర్వ నువాసిగాయ పంపు సిద్ధాంతవాక్యముగలబలికిరి. "నీకా బాధలేవోవుటవలన నీవు మద్యాద్యవంతు రాలవమ్మా" యని యగ్రాసనాధి పత్ని గారామెను బహుసించిరి. పెద్దకావ్య క్రమమున కంతకునుబిల్లలచవిప్పు మపాదించబడినది యిందఱు తివారినాలాడిరి. సభలో గలిగిన యీవలపోవాయాతొందరి నీయకాతి యీసంతో భిము యాకోతిగాంచి యాపిల్లలంబలు శ్రోగోద్రకితి కిమ్మునిలగ తెలు యడ్డుకెట్టి ప్రాచ్యముగల బ్రేవారికె గనుకట్టుగ వాసలభున సుమత్యురముత పిల్లల తొడలపై గట్టిగల్గి బోడలు దగ్గఱ వొక్క పసులకొనుచు తీకొట్టుచు సభాభవన ద్వారమున ద్దతుబోయి యచ్చటి పారా జవాను గడ్డమును గట్టునలాపి బెంబించుచు "తానంటియెద్ద నెవ్వడు గొల్ల గొల్ల నుడు గూరుచుండుటకు ఒడులుగ ని గుమ్ములలో గూరుచుండి తట్టుకొనెను. రవంతి నమల బెట్టరాదటమ్మా" యని సమయమున కిక్కఱకు రాకడనున్నుమగలను జూపు బడిమచే నాధించుచు-నివారి వైసతిమిచ్చునప్పుడు పిలనాదిసిగిని రాగూడదని కిషభృద్వ్యముగ సక్రిం మెనుచ్చి కొనుచు నచ్చటనే కొంతసేపు నిలువబడెరి. ఇక సచ్చటినుండ ప్రమరాంబగారి యపన్యాసపుండరకాయ జరుగుచున్నది.

"మీరు నన్నగ్రాసనాధిపత్ని గారెయ్యిడిచే నేను మహనంద మొందితిని. బెంగుళూరును జరుపుకొని వి. ఎ. పరీక్షలో నుత్తీర్ణురాలై నవారెంధటి యుండ బిమ్మలతోయ సర్వవిధముల క్రమమైన జన్మాత మేవొందించుచేసిని లాకోతిల కిగ్రాసనం పైలెన లాలోయలుండ- నూరు వాటి యెన్నుడును బ్రేకబోయి యులుగని నేను- మీరుమీట లువలబడుటకై సర్వసేయుల యక్షేణాన సామర్యమొ క్రిని నేను- బూర్వాచార్యురాయణవై వృద్ధి నయిన్న నేను- నూ నవనాగక వారిసభ కగ్ర సనాధిపత్ని గా నియమింపబడుట పాన్యాసముగ మండునెమాయ యడలచుచున్నాను (No No అని సభలో నేలు) అనివార్యముగా కారణముచే నెవలస్యముగ వచ్చినందులకు తమిషువెడుచున్నాను. కర్య క్రమము ననుసరించి నేను బ్రారంభోపన్యాసము మొదిలెడన స్పెడల వతుంతి యాభ్యవ్యయగుగా దాసని బదిలకొని నేను ప్రవలసిమాట కెనో కెడిపటనే చెప్పెదను. తమిషువలయును. శ్రీమతి మంగతాయారలబగా రిప్పు డుపన్యాసించురు. ని యగ్రాసనాధిపత్ని పలికిన. కాంతావార కరితాళ గర్జిత విధ్యమన మంగతాయా రుపన్యాసపత మెక్కను. ఆమగ చంపలకేరం గొంతి యపన్యాసముగా నున్నది కాని వ్యూహము కొంత మంచిచే నుమా" యని తాయార్యుగారిని లాచ్చి యొక్క తిరుణిపడి ప్రశ్ననున్న కాంతో నివృత్తి యగ కలికెను. "నీట్లు తాడలాగున నా పొడుగుమూత మెంత సొగసుగానున్న దని యాకాంత మంగతాయారల

వతియొక్కలోపము నగడవెను. ఆహాహా! ఆనోర్య సాం దర్య పరీక్షకంటె ననోర్య కస్త్రాంకార పరీక్షకంటె నాడు వారి కిత్తంత ముఖ్యమైనకార్యము వతియొక్కటి లేదుకదా! ఒక శ్రీ మతియొక్క శ్రీని జూచుట తటస్థించినప్పు డీమె యామె బంగలు బంగబంగలా. కెవులు దొప్పచెవులో గ్రడ్డు పిల్లిగడ్డో ఒరికిలింపక యుండనే యుండదు కద. ఇక నీమె యామె నడుము లావని యనును. కొంత మెతక యనియం గనులు మిగుల లోతనియు నొక్క జాతితామసములో నెద్ద జలచుకొని యుండును. విద్యారతులు కాని వెలదులలో మాత్రమే యీకెట్టియన్నదేమోయని యనుకొందురేమో అట్లు కాదు. స్వభావలో విద్యారతులు కానీ! విదుషీజులు కానీ! కవితామహానీయులు కానీ! యాండ్లయభావలో R.A. లు కానీ! M. A. లు కానీ! ఇక నెంతవారై నగ్రాసనాధిపత్నికరి మామ కొనుట నిర్ధించినదే నే యీ కన్ను ముక్కుతీలు కలిత మాత్రము తిప్పదు. తప్పుదు. పిల్లి సిల్కబాకెట్టు నల్ల మొక మాలుగాకరా పరీక్షింపుదు. కళావరాను గాజులు గడిమారపు గొలుగు పరీక్ష తప్పుదు. ఒకరి వశమునుగూర్చి విద్యనుగూర్చి బుద్ధిగూర్చి పరీక్షయనదని వారిలో ద్వితీయముకూడ గాదు. తృతీయ పక్షమేమో. ఒక వగవాడు వతియొక మగవానిని జూచినప్పు డాకె డే కాలేజిలో పండితుడో యని యోచించుచుగాని యాతని బెంత బుట్టుముక్కోయని యిగిలింపడు. ఇక నిది జాలను. తాయారమ్మగా రుపన్యాసించుచున్నారు. విందుము.

తాయారమ్మ యపన్యాసము

అగ్రాసనాధిపత్ని గారా! సోదరిమణులారా! అయినది. ఆతనివని- అడగినది- ఆతనియెగురు చల్లతీసి ఆతనిజాంగు. మగజాడకెక మనకు దాడుడు- దానాధముడు. మన కనోర్య న్యాభి సంధన మహావనము నిర్ధించింది. ఇది మహానుదినము. భామా పరిణామచరిత్ర మంచిది యత్తమా త్తమాభ్యాసము. అడేలో అట్లుకంఠెడరేలో మాత్రే మాత్రేయని కేలవైవ రేమి? అట్లు తెల్లకోయి తిలించుచుంటిరే! చూడలేవా? Mailపుత్రకలలో నేమి వ్రాయబడియున్నదో? సకుల కన్యల వలకు జంధికాసారములే! అయ్యయో! వి న నై న లే దా? కాంతల కర్ణ ము ల కు గాంధర్వ గానము లే- మగవాని మనస్సును బరీక్షిం పక గల యంత్రము నిర్మింపబడి దల- ఆటోయేమి నిశ్చయమే - ఆతని మనస్సు బట్టబయలుగ కేయుసాధము కేడు సాభ్యావతుల భాగ్య విశేషముచే బయలు వెడలినది (నవావా! నవావ్యా యను కే కలు) ఇప్పుడు మీ మనస్సు లుప్ప గుచున్నవా? ఇప్పుడు మీవ్యాగయము తెగిరి యెగిరి తాడనించుచున్నవా? ఇప్పుడు మీతను లత లావావ మస్తకముగ మొగ్గదొడిగి కొట్టిల్లుచున్నవా? ఆతని మనస్సున కింక దాచబడిక మెక్కడిది? దాచినాడు. దాచినంత కాలము దాచినాడు. పిడికటిలో గట్టికట్టెట్టుకొని దాచినాడు-కోటుజేలులో దాచినాడు. కనబావ ముడిలో విగించి దాచినాడు. వెడలి నవ్వులతో నులామాచేసి దాచి నాడు. శ్రాకోశపు మాటలతోడ దేనెపూసి దాచినాడు. (సిగు సిగు అనుకేలు) ప్రియతమాలావ పుష్పకలాపములక్రింద నడచి పెట్టి దాచి నాడు. (చీచీయ ను కే కలు) వెలిపిరేపునేమోయని గాధ పరిరంభముల యింకలను దాచినాడు. మననన బొంగతనమే లేకుండునెడల నింత ముడుడు కొనుట యెందులకు? ఇంత యడంచెట్టుకొనుట యెందులకు? ఇత మూలముల దాచిపెట్టుకొనుట యెందులకు? ఇంత ప్రాంతి పెట్టుకొనుట యెందులకు? సోదరిమణులారా! మనము కట్టితేలము. అమాయలము. నిమ్మకలము. తెల్లనిపెల్ల పాలు లల్లు నెల్ల నీకు లనుకొను శుద్ధ సత్యకాలపు గోలము (వినుకు వినుకు అనుకేలు) రాత్రులం దాలస్యముగ నిండికెచ్చినందు లకు మగవాడు కారణమెప్పుడైన జెప్పినాడా? ముంగళ మింద గూరుచుండి మూడు మెరుకులు ముక్కున నంటించుకొని తుట్టుక నెగిరిపోయిండులకు గారణమెప్పుడైన జెప్పినాడా? మొగము ముడుచుకొని ధురుధుమలాడుచుండులకుగా కణ మెప్పుడైన జెప్పినాడా? పొట్టిపొట్టి టక్కుటిక్కు ప్ర త్యుత్తముల కెప్పుడైన గారణము జెప్పినాడా? ఎడ మొగ ము వెడ మొగములకు గారణమెప్పుడైన జెప్పినాడా? ఆర్థ ము లేనిమాపులకు గారణ మెప్పుడైన జెప్పినాడా? పదు నాల్గు పర్యాయము లెద్దము చూచుకొని నీటుగా గోటుగా బా పట సునిండుకొని మీసాలకు మల్లె నూనె రాచిగొని పట్టునత్తు ముల దొడిగిగొని వైసి నెట్లు చల్లుకొని యత్తరువు సాపాలు లాగన గమగమలాడుచు పీఠిగాని కొయ్యారముగ బోవుట

మగ గారణ మెప్పుడైన జెప్పినాడా? (చీచీయ ను కే కలు) త్రిగాక గాపురమునకు వచ్చిన పిమ్మటనే పదిదినములు మనపిచ్చి ధారాశ్రముగ దయాదాక్షిణ్య యుక్తముగ మాటలాడెనోకాని యటువైన నాతడట్లుండెనా? ఆతని మనస్సులో నేమున్నదో యని తెలిసికొనుట కెంతయైన కేవులాడితమే! ఇప్పుడేది మనకు ముంతేలి కంజమొనది! మన కాలని మనస్సిప్పుడు కరతలామలక మైనది! ఇంతటియండి యాతని యాటలు సాగునా? ఆతని తిరుపి ధులింక జరుగునా? సినీమా వంక పెట్టుకొని సింగారించుకొని యాతడెటు పోబోవ జెప్పెట్టుకొని యాతని నీడ్చి తేచ్చి మం చమువై గూరుచుండె బెట్టుదుము కానిమానయమా? ఆతని యె క్కువ యేమి యేస్తుంది.

అది యెంతి చమత్కారమైన యంత్రమో మనమూహించుకొనలేము. తెల్లనిగాజు బుడ్డిలో బెట్టిన తెలులాగున నాతని మనస్సు మనకు కేట తెల్లముగ గనబడునట్లు. నెబాన. ఇంత కంటె మనకు గావలసివడిమి! ఆ మనస్సు పెద్ద పెనరట్లంత కింపన్ను పెట్టెవరే గుండ్రముగా నుండును గాబోలు! దానికై వారపుటంచెంతయో పాడ్డుగులక్రింద భాగంపబడియుండును గాబోలు! నాయూవామెదో చప్పుచున్నాను. అప్రెయింగా వచ్చును. ఆ పాడ్డుగులేవో నాకు దొచ్చిట్లు చెప్పెదను. (1) భార్యను బుట్టినట్టికె బువుట కిమ్ములేక పోవుట (2) భార్యకు నలు చేయించుటకు సమ్మతింపకపోవుట (3) భార్య ననసాగిరిక పద్ధతిగ నీగారించుకొని విధి గుమ్ములూ నిలువం బడి స్పష్టి లోని విధి తిల ను విమర్శించుట కంగీకరింక పోవుట (4) ప్రెసిడెంటుగాగాని స్పీకరుగాగాని పెండాము వైకేబోవుట యావరేక లోలోన నెట్టుట (5) బంధుమిత్ర మర్యాదచే భార్యవై వారితో మాటలాడుట ఒరిగరాకపోవుట (6) తినుటవచ్చిన రాబడినంతయు నణావైసలతో భార్యకు నప్పకెట్టుట కసమ్మతిమీట (7) భార్య వాకో అపరమ నులో జెరుటకు జరియట. ఇవికా-దొంగకర్ములు-దొంగ చూపులు-దొంగభోజనములు - దొంగట-ట-దొంగ ప్రేమలు అట్టి విషయము గలిపి యొక్క పాడ్డుగుక్రింద కేర్పదను. ఇటులెన్ని చెప్పగలను. ఇట్టి మతస్సన్ని పాడ్డుగులేవో యా వెనరట్లు చుట్టు దిగ్గర దిగ్గఱగా వెలువేటుగా నగర్మయగు నప్పు డంతిర్యామలతో నుండునని నాయభిప్రాయము. దాని మీద నీ యందు మొదలుకొనియో యందువలకొక్క ముల్లుం డును. కంపస్సులో ముల్లుతిర దిశలు జూపుట్లు దానివై ముల్లు న్నదే అది యిదిసరిము వెంజడి నాయా పాడ్డుగులు నూటిక జూపుచుండును. సోదరిమణులారా! తి మకు దెలిసినదా? ఇక లోపమెమున్నది? పరశ్రీలోలతి యను పాడ్డుగువైపున ముల్లు రవంతి చూపుచున్ను మనకంటె గాసంతపవన యెల జూట్టు పిలకట్టుకొని యాచ్చి తేచ్చి మంచపుకొటికి ననాన పట్టెపోక గట్టిపెట్టలాని పసికమావన వనత ప్రవాసస్పష్టిలో నెచ్చివైసి నుండునా? (మనకు వినుడు అయి కేకలు) మతి యుగ్ర సంతయేవనగ- పరశ్రీలోలతి యను పెద్ద పాడ్డు గున్నదే-ఇది ప్రవాసావాసానాంతర్యాముల క్రింద విభా గింపబడి యుండి యులువైన నోకోకక్ర యంతిర్యాములూ కాఖాంతిర్యాఖా భేదములుగూడ నుండియవల బాగుగా నుం డు నెమో మీరాలూచిపరచుచు. ఇంతకు నాయత్త మెట్టి దో తలియకుండ నున్నది. ఎటులున్ను శ్రీల కిడి యత్తం తోప యుక్తముగా నుండక తీజుదు. కావున పుష్పశ్రీలంబిలు తలకొక్క యంత్రముగ గొని యుపయోగించు కొనుచుండు నెడల స్వాధీనభర్తృకరై సౌఖ్య మొదలుచుని నాయభిప్రాయము. అదిగాక కన్యాప్రదాన సమయమున దండె కన్య కిడి యరణముగా నిచ్చు నదావారము త్వరలో స్థానంపక బడవల యును. ఆయంత్రము మగవాని మెదలో కాక్ష్మముగ గలవల యునో, కాక పరిశోధనమున మాత్రము చంకక్రంద బెట్టిమో నడుము. మగ గట్టియో యుపయోగప వలయునో యుంక దెలియవున్నది. ఇప్పుడ జేసి శ్రీరత్నము తిరునుచూర్చి విచారించుకొని చియిర్చించుకొని స్థిరముచుకొనుటకై యా రరాస్య భేద గావింప వలవనిచ్చింది. కావున నా సోదరి మణు లందఱాలోచింప వలయును".

ఇట్లు పన్యసించి యామె యపన్యాస రంగమునందుండి క్రిందికి దిగెను. అదఱు కరతాళము లిచ్చి. అంత నగ్రాసనాధి ప్తురాలు లేచి సోదరిమణులారా! అయితా శ్రీమతి వేంకట వేంకటాంబగా రుపన్యాసంప వలయును. అని పలికినను. ఆగ్రాసనాధి ప్తురాలా! నాపిల్ల యుంక నేడు పు మానలేదమ్మా! నేను రాజాలను. నావంటిదాని కుప న్యాసములు కూడనా? నాపిల్ల యేడుపురే యపన్యాసము లని" శ్రీమతి వేంకటాంబగాయ సభాద్వారమునొడ్డునుండి కేక

వదిచూడుడు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతాపత్రము!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?

1. లోకామయవార కస్తూరిమూత్రమునే గుణములు గాఢము నాచ్యుత వస్తు శోగులకు అతివృష్టికరముగ నున్నది.
 2. కె. విశ్వాక్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యులు, 1941 బాల్లెబజారువీధి రంగూను, బర్మా.
 లోకామయవార కస్తూరిమూత్రము జనులకు గలుగు పక్షబంధ శ్రమలను పూర్తిగా తొలగియును.
 250-300 మూత్రములగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు నున్న 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు బోషధము.
 మెదడు దుబ్బులను, మధుమేహము, తలవేడిమి, మలబద్ధి, అకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలకోగము, స్వప్నస్థలము, శీఘ్రస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధి క్రమము నిచ్చును బలమును గలిగియును.
 ఇది మానవకోటికి గొప్ప పరమపాదము. 20 దినముల బోషధముగల బుడ్డి 1 కి రు. 1-0-0.

ముఖ్యమనింపు:—మా కాయాదారుల పోషకార్థమై వాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం. 881 కెంబు కెట్టివీధిలో మా బ్రాంచిని తెరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సహమునకు కోరెదము. వి. పి. ఆర్థులు మద్రాసు బ్రాంచినుండి పంపబడెను.
 301 (24) సాశ్వత పంకజాచల పండితులు శ్రీశీతారాధున వైద్యశాల మైసూరు.

జ్వరములు, చలిజ్వరము, మున్నగువాటిని ఆసి,

సోటకమును రానీయదు

సి. వి. క్యూ అను బోషధమును వాడుడు

బుడ్డి 1-కి రు. 1-12-0

బుడ్డి 1-కి రు. 1-12-0

లేక ద్రవముగా నుండు బోషధము నుపయోగించుట కిష్టములేనివారు

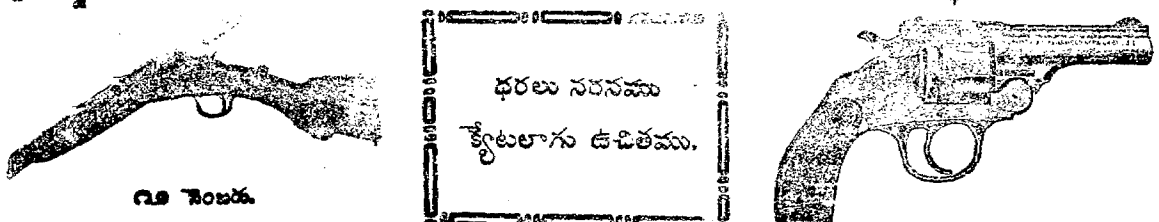
సి. వి. క్యూ కాపే సలుసు వాడుడు. ధర బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0

ఎల్లప్పుడును దీనిని మీ గృహమునందు లేక మీ జేబులో తప్పక ఉంచి యుంచుడు.

డబ్ల్యు. స్మిత్ అండు కో., (లిమిటెడ్) మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

పండితాశ్రమలోని గుర్రాక శుభ్రనిధిమగు కం కెనివారితో సాహిత్యములను వివాదము. అమితమైన పండితాశ్రమ యజమానము.
 (8048) కృ.నవి. [స్థాపితము ౧౮౬౩ నుం

కాళ్ళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును.

విన్నవి. కేటలాగు కేటలాగుగలిగినది జూడ నొకడు.

యం. పి. రామానుజం కెట్టి అను కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ప్రతి వస్త్రములకంటె పట్టు వస్త్రములు సరసముగా నున్నవి

పట్టు వస్త్రములపై పైకమును వెచ్చించుట మిక్కిలి లాభకరము

ఎలననగా! చాలకాలమునకు నుండును, ధరించునట్టివానికి మంచి లింగము నిచ్చును, తేలికగా నుండును, సులభముగా శుభ్రపరచవచ్చును, సాధారణవస్త్రములకంటె ధర ఎక్కువలేదు.

వివాహకాలము గాన మంచి సాగవైట్లము, మేల్వైట్లము చీరలు, అంగవస్త్రములు, దుప్పటలు మున్నగు వాటిని పునఃపాషీగా తెప్పించియున్నాము. బయటిపూరి ఆర్డరును అతివాగ్దాతతో వి.పి. మూలముగా పంపెదము

(70)౨

ఎడినమల్ లేఖరాజ్ అండు కో.,

నెం. 44 రత్నబజారు కోట్ట, మద్రాసు.

క మ లి ని

ఇది యొక చక్కనికవల. ఇందలి కథ అతిమనోహరము. వైతి వ్యవహారము. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలవారి యల్లుడగు రామరాజు కాలమునాటి చరిత్రసంబంధముగ నవల. ఇందలి కథానాయకీ నాయకుల పట్టుదలయు అరణ్యవర్ణనము మొదలగునవి స్వభావసిద్ధముగా వ్రాయబడినవి. 190 పేజీలు గల యీ నవల ఛెదరువేయిలు కాగితములమీద క్రాప వైబుర చక్కని ముద్రితము. మొ. రు. 1-0-0

నలచర్చితము, చక్రపురాధువాచార్య ప్రణీతము

హరిశ్చంద్రో పాఖ్యానము రూ. 0-12-0 కారవ ముద్రిత ప్రణీతము కాలికోటెండు 1-0-0.

ఆంధ్రభాగవత భారత యిత్యాది గ్రంథములు కూడ దొరకును క్యాటలాగు ఉచితము

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండు కంపెనీ, పబ్లిషర్స్

నెం. 286, అప్పా బిల్డింగు చైనాబజారుకోట్ట, మదరాసు.

కుష్మ, బొల్లి, క్షయ, మధుమేహము, పురాణ నవాయి, నెగ, మూర్ఛ, వెర్రి, మూలశంఖ, స్త్రీ రోగము పక్షవాతము మొదలగు నవి పూచీపైని కుదర్చబడును.

గుణమిచ్చిన మీదటే నొమ్మిచ్చుట

అపురూపములగు ఓషధుల మహాత్యముల పర్యవేషములగు శోధులు వైద్యులకే తెలియును. వారలే వాటిని వాడుచున్నారు. వాటిని వారివద్ద మిగుల శ్రమపడి కొన్ని అపాయములకు లోనై నేర్చుకొని, పరిశోధించి, ప్రయోగించుచున్నాము మాదగ్గరనుండి బోషధము నేవించు శోగులు వారికి గుణము కనుపించినకొలది వాయిదాలపైని సామ్యమునవచ్చును. అట్టివారుగుణము కనుపించక పూర్వముగాని, రోగము కుదరినప్పుడునీ నమ్మకము పుట్టిక పూర్వముగాని సామ్యముయు నియ్యనవసరములేదు. ఉత్తర ప్రభుత్వ మూలముగ సహితము చికిత్స చేయబడును. అట్టివారికి బోషధములు వి. పి. గా పంపబడును. (3222)

వి. ఎమ్. రాజా.

దీర్ఘాయుర్యాలయము } దీర్ఘ వ్యాధులకునునమైన భిమునికట్టణము. } ఆయుర్వేదవైద్యులు.

మేము స్వతహాగా తయారుచేసిన

ఐయోడైడ్ సరసపరిల్లా

రక్తమును బాగుగా శుభ్రపరచి వృద్ధిచేయును.

మొటిమలు, మచ్చలు, పాతవ్రణములు, కురుపులు, గండ మాలలు, కఫము మున్నగు వ్యాధులు గలవారు దీనిని వాడిన క్రమము బాగుగా శుభ్రపరచి బలమును గలిగించును.

సరసపరిల్లా అన్ని తెగలవారిచే చాలాకాలమునుండి వాడబడుచున్నది. చాలాశ్రేష్ఠమైనట్టియు, నమ్మకమైనట్టియు బోషధమని నిరూపించబడినది. ఆ నేక యోగ్యతా పత్రికల నిచ్చియున్నాడు. క్రమముగా చేర్చినచో దానివలన గలుగు గుణము అశ్రద్ధగలయు. అట్లుచేర్చుటకుమంచి చతుశ్శాస్త్రజ్ఞులవారు. మా స్వంత సరసపరిల్లా శ్రేష్ఠమైన సామ్యమునుండి తయారుచేయబడినది. వైద్యులచే నుపయోగించబడిన ఎల్లోడాల్ పిల్లీ గియా, డిక్లీఆప్, మాస్కేట్, పెన్నా, లిక్విడ్, సాస్ఫ్రాసు మున్నగువాటితో చేర్చబడినది.

మా సరసపరిల్లా అనేక వైద్యులచే వాడబడి, భాగ్యుని బడినది. ప్రస్తుత కాలములో తయారగుచున్న బూటకపు బోషధములకే గాక మంచి గుణము నిచ్చును.

50 మోతాదులు గల బుడ్డి 1-కి రు. 2.

ఐయోడైడ్ అఫ్ పొటాషియం, లోహము

Sri Krishnan Bros.,

Chemists & Opticians

3461 Post Box No 155 Madras.

యింకా 60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి సలహాతో శుభ్ర వస్త్రము ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము నకు వ్రాయవలెను. (3395)

ఉత్తములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swastha Sahaya Pharmacy,

20-2 Harrison Road, Calcutta.

బట్టోపుష్ప సారము

ఇది ఘంచి సువాసనగల ఆత్మ, 1-2 చుక్కలు నెల చల్లినయెడల అనేకపుష్పముల వాసనను గుర్పించి కొట్టుచుండుటయే గాక జీవానునకు చల్లదనమును అందమును గలిగించును—గు. 8, భరీమకు రాదగిన సువాసన కలనూనెలను 2-0-0 భరీమకుల యొక్క బోస్సు సీసాతో మలభముగా మిశ్ర చేసికోవచ్చును. (3351-4)

1/2 బోస్సుసీసా రు. 2-0-0; 1/4 బోస్సు సీసా రు. 1-2-0.

1/8 (ద్రామ) సీసా 1 కి రు. 0-10-0.

ఎన్నిటికైనా వి. పి. చార్జీ రు. 0.50.

పి. పి. ఎ. అండు కంపెనీ, వెరీదేవీ, నెల్లూరుజిల్లా.

కేశవరపు కామరాజుగారు.

శ్రీయత కేశవరపు కామరాజుగారు జామినీయ్యక గరి దీక్షించు నెలలో జిల్లా కార్యదర్శియగు శ్రీ యశ బులుసు సాంఘ్యూర్తిగారితోబాటు ఒక సంవత్సరము విడిఖును మిద చెజుసాలకు బోయియుండిరి. రెండు మాస ములపూర్వ నుండి నేటివరకు జెయిలులో ఆయనకు చాల అస్వ స్థుగానున్నది. వ్యాధి ప్రారంభించిన కంటనే ఆసుపత్రిలో ప్రవేశ పెట్టబడిన నాటి మొదలు మధ్యపు జ్వరముచే బాధపడు చున్నాని అందులకు తగిన వైద్య చికిత్సలో నుంచబడిరి. కాని దేహమార్మోగి పీడితిరా లేదు. అంగ జెయిలు డాక్టరుగారు పీరిక్త మున కొంచము చెన్నపట్టణము పరిష్కారము పంపియుండిరి. ఈ వధ్య చెన్నపురి నుండి రక్తదీక్షకులన మలేరియా జ్వరము లేక నన్ని పాతజ్వరముచే కామరాజుగారు పీడింపబడుచున్నట్లు అభి ప్రాయము అక్కడ వైద్యులచే తెలుపబడినది. ఇప్పుడు కామ రాజుగారు మంచమునుండి లేవలేక కడు దుస్థులులే నానాటికి నీని చుచ్చుట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. రక్తము బాగుగా చెడి నట్లును అందుచే జ్వరలో బాగుపడుటకొంచము కష్టతరము అని తెలియవచ్చుచున్నది.

సహానుక శ్రీ కామరాజుగారు బహుశాయజ్యవంతు లును, చక్కని అంగ సౌష్ఠ్యము గలవారును, ఆరోగ్యవంతులును అయినవారియొక్కడ మా అందరికీ తెలిసినవారియే. బహుశా వ్యాధి ప్రారంభములో సరిగ జైద్యులు వ్యాధిసంగతి, కామ రాజుగారి దురదృష్టవశముచే, తెలిసికొన లేకపోయినందువల నను ముఖ్యముగ, సరియైన పథ్యపానములు యీరెండు నెలల 15 రోజులను డి లేవండుటవలన కాబోలు, దారుణములెక్కి దేహ మార్మము పూర్తిగ చెడిపోయినది. అసహాయవాదులేకాక, సహా కారవాదులకుడ, ఖయిదుతోనున్న సుమారు ఇరువది నెలలవం డిలో ఏ ఒక్కనినైనను కదలుకొనవలదు. ఈ వధ్యనే ఉత్తర హిందూస్థానమందలి యేదోయొక చెజుసాలలో సహాయనిరాకరణ పైడి ఒకడ కీర్తిశేషుడైనట్లు వినియుంటిమి ఇట్టి విచారకర మగు వాస్తవము మనమందుము గాకయని ఆశ్చర్యని ప్రార్థిం చుచున్నాను.

కాని దారుణవంతులముగ నున్నపుడు ప్రభుత్వము వారిలోపోరాడి చెజుసాలలో నుంచబడి, కొంచము దారుణ్యము చెడిపోయినంతనే వారివారినుండి తప్పించుకొన జూచుట ఆ యానమము, అధర్మము. మహాత్మాజీగారు నుడివినట్లు ఆఖరు నేటికి లొంగకుండు వలెను. ఈ ముక్కలు నేను వ్రాయునపుడు నాకు విచారము లేకపోలేదు. శ్రీయత కామరాజుగారు యిపు ఁకుటా, గోదావరికల్వరుగారికి జేసిన వాగ్దానమునకు కృతి లేకముగ జామినీచ్చి బయటపడుటకు ఒప్పుకొనుటలేదని వినుచు న్నాము. వారికర్తవ్యమని. సరే. కాని మనము వారికై చేయు శుభకార మేదన్న వారిని మరువకుండుటయు వారిసౌఖ్యమునకై దేహమార్మమునకై ఈశ్వరుని ప్రార్థించుట ప్రభు కర్తవ్యము. కనాము గన్న మెంటు వారు యీ వధ్య సహాయనిరాకరణ ఖయిదిని వ్యాధిగా నుండుటచే అజువారములు ఖయిదునుండి కడదించేసి, అరువారములవరకు తిరిగి చెజుసాలకేగి మిగిలిన శ్రీ సహభిమునట్లు ఏర్పరచిరి.దా ఇటులనే శెన్నపురి దొర కనుమారుకుడ చేయుటకు దగిన వ్యూహమున్న సమోచూడ బడియున్నది. ఇటులవారు జేయుటకు శక్తిజాలనిపో త్వరలో కామరాజుగారిని దేహ ఆరోగ్యశిథి తగ్గి ఉన్నయెడల చక్కని లోష్ణముగల మరి యేస్థానమునకైన తీసుకొన పోవడినపో యిము మాన్పినందున కొంచ ముపయోగమగునేమో యని ముచ్చుచున్నాను.

హిందూదేశము యిటువంటి తనపుత్రులను మరువకుండు గాఁ యనియు, తనపుత్రులను చిరంతపులుగ నుండునట్లు ఆశీర్వా ద మొసంగుననియు నమ్ముచు విశ్రమించుచున్నాను.

రాజమండ్రి } భమిడిపాటి సత్యనారాయణ
-32

మనదేశములో చేసిన క్రిష్ణ వేణిసిరాలు (144)
ఉండగా విడేజీ వెండుకు!

సాదా కలములకు, ఫౌంటెన్ కలములకు గూడా నమ్మకమైన రకములు. నీలి నలుపు, నీలి, ఎరుపు, ఆకుపచ్చ అణా చిల్లలు వంటితే నమూనాలు పంపుమము. సూజెంటు, అందు జనరల్ సార్లు, మద్రాసు.

ఒకలాభకరమైన వార్త. దీనిని సకలమైనవారు గమనించవలెను.

మేము నగలపావును ప్రారంభించి కొద్దికాలమైవచ్చితిని మాతో వితిలేని కాతాదారులు తావాదేవి నడపుచున్నారు. ఏలయనగా? స్వచ్ఛమైన మొదటికొంపెడితోన, సవరముబంగారముతోన మాట ప్రకారము సకాలమునకు నగలను తయారుచేసి యిచ్చుట. రెండవది చేసియిచ్చినది తృప్తికరముగా లేకన్న వాచనుపుచ్చుకొని వైకము నిచ్చుట. గాన నగలు కొనదలచిన వారిందరు ఒకసారి మావద్ద చేరము జేసినతరువాత మానవ్యకము వారికే తెలియను. (1842)

(6) ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుసామిశెట్టి, నగలవర్తకులు, చై నాబబారు, మద్రాసు.

చాటుపద్యమణిమంజరి

ద్వితీయభాగము.

ఆశేండ్లనుండి యభిందపరిశ్రమ చేసి యాంధ్రదేశ మన్ని భాగముల నుండియు రత్నములవంటి చాటుభాగ లను సంపాదించి మేమిది ప్రభాకర కాశ్రి గారు దీనిని వెలయించినారు. ప్రథమభాగమున లేని యపూర్వవిషయములు గలిగి యిది యదృశముగా నున్నది. వెల 1-6-0. క్లబ్ పేపరు ప్రతి 1-10-0

మూస్తాశ్శముచ్చట.

(142)

వ్యాద్యమగు చిన్న పద్యప్రబంధము ప్రభాకరకాశ్రిగారు రచించినది. పద్యము లమృతగుళికలవంటివి. కథ యానాటి యాంధ్రదేశపుది. నీడతో నిండినది. వెల 0-6-0. జాకె నెల ముగియులోగా, అగర్ల పంపువారికి పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి పంపును. అగ్రిడెను:—మనమంజరి మేనేరు, తిరువల్లిక్కేణి, మద్రాసు.

ఓటోమోహిని

2833

మీరు బయటపోయి కచ్చినతరువాత చాలా బడలికయుండు నప్పుడు, పెండ్లిండ్లు, విందులు- జరుగు నప్పుడు దీని నుపయోగించిన మంచి నువాసన నిచ్చి ఆనందమును, సుఖమును కలుగజేయును.

రోబినియా తైలము

శననికాలములో ఉపయోగించుతూ కచ్చిన శత్రువులకు చలువయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక శ్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును శ్రుతిపటుంబములోను అవశ్యకము. ఎల్లవోట్లను విక్రయించబడును. ఓటోమోహిని ధర బుడ్డి 1-కిరూ 2, 1, 0-12-0, 0-8- రోబినియా తైలముధర బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bunder st, Madras. మియాం కంపెని, 6 బందరు వీధి, మదరాసు.

భ్యాతిచెందిన ఆంధ్రప్రముఖులచే పోషించబడుచున్నది. THE ASIAN COMMERCIAL ASSURANCE CO., LTD., BOMBAY.

ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

ఏషియన్ అను యాభీమా కంపెనీ పాలిసిదారులకు మితిలేని లాభములను, సౌకర్యములను యిచ్చుచున్నది.

ఏషియన్ సైమల్ ఎన్ డామెంటు పాలిసి రెండువిధముల ఆధారముల కలుగజేయుచున్నది.

మొదటిసారి మీ ముసలితనమునందును, కరియెకసారి మీ అంతరము మీ మటుంబములకు ఎన్ డామెంటు ఆధార (ద్రవ్యము) యివ్వబడును. భీమా చేయుచుకొనగోరువారు ముందుగా ఏషియన్ కంపెనీ వారి నిబంధనల మున్నగు విషయములను సాకల్యముగా చదివి తరువాత తమ కష్ట మున్నవోట భీమా చేయుచుకొన గోరెదము ఇతర వివరములను ఈ దిగువ విలాసములకు వ్రాసి పొందగలరు.

- (1) జె. కె. రాజారావు పంతులు, కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి, పోస్టు గుంటూరు.
- (2) జి. ఏ. ఎన్. రావు. బి. (Com) చీఫ్ ఆర్గనైజింగు ఇన్ స్పెక్టరు, మకాం సూళూరుపేట పోస్టు.
- (3) తాడిమెళ్ల వెంకట్రామయ్య బి. ఏ. ఎల్. టి, చీఫ్ ఏజెంటు, మచిలీపట్నము.

ఇ సా న థే లె

మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన ఔషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయం కాలములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను

అస్టాల్

తిమురునాయుపు, మూడ్రోగము మూత్రకృచ్ఛిరోగము మున్నగునాటి తగిన దివ్యౌషధ మిది యొక్కటియే. నమ్మకమైనట్టి మందుల దుకాణములందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.

మెస్సర్సు గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, పోర్టు - బాంబాయి. Esanafele. ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంటు. (25)

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతక చక్రము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రము (2) పుట్టిన తేదీ, జనన కాల ఘడియలుగాని (3) జాతకుని యొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాత ఉత్తరము వాయవ్యముగాని, ఈమాటిలో నేదియో యొక్కటి మాత్రం పంపియింపవలెను. జాతకుని యొక్క రూపము, స్వభావము, శరీరాధిశ్యము, భవనపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళ్యాణ సౌఖ్యము, ఉద్యోగము, శివనము మొదలగు 25 సంకతులు జాతకుని కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపవలెను. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్న యెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అభిరుచులకు, జన్మభోవు ప్రతిసంకర ఫలములు, అనగా, మహాదీక్ష, అంతర్దేశాఫలములు గల పూర్ణ జాతకము, శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసి పంపవలెను. పూర్ణ జాతకము రు 5 లు, అగును. పూర్ణ జాతకము వ్రాయించు కొనుగోవు రు 2 లు, అద్యాయము ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభిరుచులకు తయారుచేసి తక్కిన రు 3 లకు వి. పి. గా పంపవలెను.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు జరగజోవు ఫలములు వ్రాయించు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు విశదముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రముగాని, జన్మనామముగాని, మాత్రం పంపింపవలెను.

జాతకమార్పాండము

మొదటిభాగము

జ్యోతిషమునందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి ఈ గ్రంథము మిక్కిలి ఉపయోగము. దీనినిబట్టి భూతభవిష్యద్వర్తమానఫలములు అతిసులభముగా తెలియవచ్చును. కావలసిన వారికి వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-8-0 లకు వి. పి. గా పంపవలెను.

రెండవ భాగము

ఇది అమృతపూర్తికల సిద్ధముగా నున్నది. 800 శేటలు. ఇందు లగ్న స్థులము, ప్రవాస్థులము, భవస్థులము, వద్ధులములు, మోదకవర్గ, అష్టకవర్గ, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదీక్ష అంతర్దేశాఫలములను, ఇంకను అనేక సంకతులతో మిక్కిలి సులభతేలిని అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంకతులు పూర్తిగా తెలియవచ్చును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపను చేయవచ్చును. ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు భరణాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల మెంటునే వి. పి. గా పంపవలెను. దీనివలన పోస్టుఖర్చులు గాక రూ 2-0-0 లు అలగ్యపైసతో ప్రతులు దొరకవు.

ఆంధ్ర జ్యోతిష శాస్త్రము

(8512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

పురాణోపాసన సంగ్రహము

ఇహపరముల విషయములు 340 ప్రధానాంశముల గురించి 18 పురాణములు, ఇతిహాసములు, భగవద్గీత మొదలగు గ్రంథములనుండి ఒకచోటి ఎత్తి వ్రాయబడినది:—

మొదటి భాగము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు జరగజోవు ఫలములు వ్రాయించు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు విశదముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రముగాని, జన్మనామముగాని, మాత్రం పంపింపవలెను.

రెండవ భాగము

ఇది అమృతపూర్తికల సిద్ధముగా నున్నది. 800 శేటలు. ఇందు లగ్న స్థులము, ప్రవాస్థులము, భవస్థులము, వద్ధులములు, మోదకవర్గ, అష్టకవర్గ, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదీక్ష అంతర్దేశాఫలములను, ఇంకను అనేక సంకతులతో మిక్కిలి సులభతేలిని అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంకతులు పూర్తిగా తెలియవచ్చును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపను చేయవచ్చును. ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు భరణాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల మెంటునే వి. పి. గా పంపవలెను. దీనివలన పోస్టుఖర్చులు గాక రూ 2-0-0 లు అలగ్యపైసతో ప్రతులు దొరకవు.

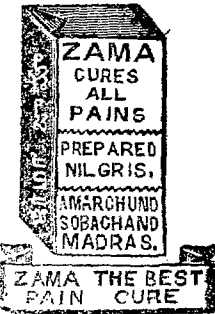
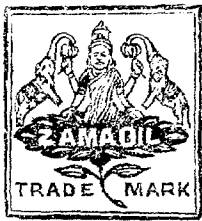
ఆంధ్ర జ్యోతిష శాస్త్రము

(8512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

రీజిస్టరు చేయబడిన మేల్తల లక్ష్మీ ప్రాండు

జమా ఆయిలు

సర్వరోగ నివారిణి.

వ్యాపారస్తులు నెం 63, నెం 64, నెం 65, నెం 66, నెం 67, నెం 68, నెం 69, నెం 70, నెం 71, నెం 72, నెం 73, నెం 74, నెం 75, నెం 76, నెం 77, నెం 78, నెం 79, నెం 80, నెం 81, నెం 82, నెం 83, నెం 84, నెం 85, నెం 86, నెం 87, నెం 88, నెం 89, నెం 90, నెం 91, నెం 92, నెం 93, నెం 94, నెం 95, నెం 96, నెం 97, నెం 98, నెం 99, నెం 100.

భయపడవద్దు

శ్రీమద్భక్త తత్వము ఈ భయపడవద్దు వాడి విషమును తీసివేయును. బుడ్డి 1-కి వెల రు 0-8-0. 1 బుడ్డి మొదలు 3 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0 రు 4-8-0. 4 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 5 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 6 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 7 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 8 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 9 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 10 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 11 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 12 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 13 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 14 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 15 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 16 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 17 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 18 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 19 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 20 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 21 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 22 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 23 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 24 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 25 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 26 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 27 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 28 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 29 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 30 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 31 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 32 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 33 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 34 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 35 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 36 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 37 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 38 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 39 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 40 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 41 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 42 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 43 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 44 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 45 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 46 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 47 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 48 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 49 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 50 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 51 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 52 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 53 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 54 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 55 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 56 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 57 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 58 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 59 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 60 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 61 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 62 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 63 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 64 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 65 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 66 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 67 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 68 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 69 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 70 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 71 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 72 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 73 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 74 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 75 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 76 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 77 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 78 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 79 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 80 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 81 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 82 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 83 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 84 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 85 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 86 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 87 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 88 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 89 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 90 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 91 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 92 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 93 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 94 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 95 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 96 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 97 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 98 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 99 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0. 100 బుడ్డలవరకు పోస్టేజి 0-8-0.

మాత్రము, వ్యవస్థాపకులు మొదలగు వారికి కన్నిటికి నమ్మక మైన యావధములు గలవు. క్యాటలాగు:కు వ్రాసినచో ఇతరులు గా పంపవచ్చు. విాకు గల భావలను వ్రాసి పంచి యావధమును పొందుదు. (119) Telegrams: Rajavid Sri Bamanlasi Kiviraj Rajavid 152, Harrisha Road, Calcutta. CALCUTTA.

హిందీ పాకెటు డిక్షనరీ

వెల పోస్టేజి గాక ఒకరూపాయ.

వర్తకులకు ధారాళమైన. మీషను!

సాధారణముగా వాడుకలో నున్న వదములు మూడువేలకు పైగా గలవు. విషయముల వారీగా చివట సస్తి మొంటి కూడ చేర్చబడినది. విద్యార్థులకు, వర్తకులకు ప్రచారకులకు, యాత్రికులకు చాల నుపయోగించును. హిందీపరీక్షల నిచ్చు వారికి ముఖ్యముగా ఇది దగ్గరయున్న మంచిది. కొలదిప్రతులే అచ్చయినవి. కనుక కావలసినవారు వెంటనే మాకు వ్రాయవలయును.

పం. ఆదినారాయణ శాస్త్రి,

నెం 10 ఆరుముగం పండు, వేలూరుం పిల్లపేడి;

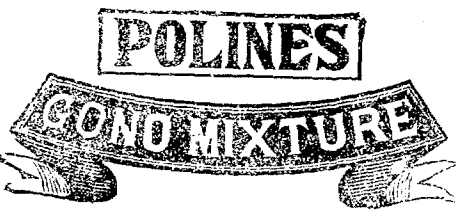
(935-90) ట్రిప్లికేన్ - మదరాసు.

ప్రకటన.

136

తిరుపతిలో శ్రీ వెంకటేశ్వర సంస్కృత విద్యాశాల యీ వేసవి సెలవు పూర్తికాగానే 1912 జూన్ 27 న తేదీన తెరువబడును. ఈ విద్యాశాలలో కాలేజి డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన తరగతులు గాక సంస్కృత ప్రథమ పరీక్షకున్న, ఆయుర్వేద పరీక్షలకున్న పోదలచిన విద్యార్థులకు కావలసిన తరగతులుకూడా ఏర్పాటు చేయబడి వున్నది. ఈ విద్యాశాలలో చేర్చుకోవలసిన విద్యార్థులసంఖ్య క్లుప్తముగా వున్నందున చేరదలచిన విద్యార్థులు కాలేజి తెరచే లోపలనే దరఖాస్తులు పంపుకోవలయును. కాలేజి డిపార్టుమెంటు క్లాసులలో అన్ని శాస్త్రములు నేర్పబడును. వేదపాఠముల తరగతులకుకూడ విద్యార్థులు దరఖాస్తులు పంపుకోవచ్చును. విద్యాశాలలో చేర్చుకొనుటకు నిర్ధారణ చేయబడిన విద్యార్థులు కాలేజి యిష్టప్రకారము విశిషిపోకుండా వుండుటకున్న, మంచి నడత కలిగివుండుటకున్న రూ 10-0-0 (పదిరూపాయలు) దారావత్తు చెల్లించిన పిమ్మట కాలేజిలో చేర్చుకోబడుదురు.

తిరుపతి తిరుపతి వైరా, డేవ } సి. దొరసామయ్య, స్థానుల విచారణకర్తలవారి } ఆఫీసు, తిరుపతి, 26-5-1922 } దివాన్ శేక్ షాక్

18 సంవత్సరముల నుండి చాలా ప్రసిద్ధి చెందినది.

4 బొంబము గాక రీయో మొదలగు అన్ని విధములైన ములకు గ్యాంగ్లీగా చెప్పబడినది. ఇది సుప్రసిద్ధమైన రసమాలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక గొతాను నేవించి ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అయిదు గోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒక పీసానును తెప్పించుకొని నేవించినపిదప గోజులకే అనుభవముమీద గుణమును తెలియగలను. పోస్టువాళ్లతో సహా బుడ్డి 1 కి రు 8-7-0 రెండింటికి రు 6-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే. 84587 ఉత్తరములు యంగ్లీషుగా వ్రాయుట యుచితము

D. polines & Co. Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane Calcutta

నీ కంటియందు ఏరాటిబాద యెవను కలదా?

అట్లుండిన అన్ని విధముల శస్త్రవాక్యములకు నిష్ఫలమైనట్టియు, నమ్మకమైనట్టియు, మిక్కిలి పొడవైనట్టియు బొంబముయొక్క గుణములను తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు ఏల వాయకాదదా? (8397)

L. H. Keller Dept, 4 Sent: Bangal.

ఆయిలు ఎంజినులు

రెండు 3 1/2 హెచ్. పి. హార్వీ ఆయిలు ఎంజినులు (వాడినవి) అమ్మకమున వున్నవి. ఎంజినులు శాగా పనిజేయుచు మునిసిపాలియం దున్నవి. 16 అడుగుల పొడవుగను, రెండు ఫుల్లులు, పెద్ద నూనెకోట్టి, 2 1/2 అంగుళములు పంపు సహా విక్రయింపబడును. కావలసినవారు వెంటనే మాకు కొని ధరను నిర్ణయించుకొన వచ్చును.

చిరునామా ఆంధ్ర పత్రిక 7, తంబుకొట్టిపేడి, మద్రాసు

అమృతాంజనము

గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.

చక్కనిదిబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0 ప్రతియంటు నుండదగినది.

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

అమృతాంజనము అమృతశబ్ద మాదినిగల మాయమందు గాదు.

నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.

అమృతాంజనమునకు సాటియెవనందు అమృతాంజనమే.

అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబుకొట్టిపేడి, జార్జి టౌన్ - మద్రాసు. లేక 109 ఫ్రేరికోడ్డు, ఫోర్టు - బొంబాయి.

తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు
తామర తీట, గజ్జికి మంచిది దీప్తి 1-కి 0-6-0 మాత్రమే.
అంతయుండియున్న తామర నాలుగైదు సారలు
రాచినతోడనే పోయినదని వెలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు
దీని రాచిన మంటయ్యుండెను. చర్యము నలు వెక్కడు.

దంత చూర్ణము

వెల దీప్తి 1-కి 0-2-0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లనుండి
రక్తము ప్రవించుటయును, నోట దుర్బంధములేక యుండును.
అమృతాంజనం దీపో, బొంబాయి. మదరాసు.

మీకు మనానక ద్రవ్యము, లేక అత్యంత కావలసినవస్తువు
"టటో దిల్ బహార్" కు వ్రాయుడు.
ఇది రిజర్వే చేయబడినది. అత్యుత్తమమైన గుణముగలది.
1 కొన్న బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0
1 డ్రామ్ " " 0-12-0
1/2 డ్రామ్ " " 0-8-0
కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలుయందు చల్లిన మిక్కిలి
మనోహరమైన వాసన చుట్టప్రక్కలకు వ్యాపించును.

వెంటుకలే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుర్బలతో ఉండి రాకముననే త్వరపడుదు.
ఉడికచుట్ట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రావీయవద్దు.

నేడే

కామినీయా మా నెను

వాడుట మొదలు పెట్టుము.

ఇది రిజర్వే చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నన, తోట మున్న చిట్టము.

యిది దివ్యవృద్ధి.

వెంటుకలు చిట్టలు గాని, గజ్జికు గాని మంచివస్తువు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తనమున గల్గి పట్టు
కలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుదు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన శ్రేయము.

వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము

అన్ని చోట్లలోనూ ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము

ఇకయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లమ్మకా రందరికీవద్దనున్న, శరతు లమ్మ

కాశివర్ధను గూడ దొరకును, శేఖర్,

సోలు యే వెంటుకలు.

ఆంగ్ల యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

(126) 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి

వవెలు కంపెనీవారి ప్రత్యేక ఔషధములు

ఈ క్రింద తెలుపబడిన ఔషధములు శరీరకాస్త్రమునకును, రోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే
రసాయన కాస్త్రములచే కాస్త్రపరిశోధనాసారము యేర్పరుపబడినది.

మా ఔషధముల తయారుచేయు కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద
ప్రముఖము కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు వృక్షకాస్త్రప్రకారము, రసాయన కాస్త్ర
ప్రకారము, భూ తత్వముగూడ గూడ పరిశీలయబడును. అచట వి. పి. స్టాండ్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలు
తయారుచేయు కాస్త్రము యీ ఔషధములు పారిశుద్ధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమును అనుమానింప నక్కరలేదు.

డాక్టరు య్యాన్సు సిరపు

సిరపు ఫెర్రీ ఫాస్ఫేట్స్ కాంపౌండు క్విన్లెను యెట్స్ ప్రిక్సియా

ఈ సిరపు డాక్టరు య్యాన్సుపద్ధతి ననుసరించి విరసఫాస్ఫేటులు, క్వెస్, స్పిక్సియా

యొమ్మియుజేసి దివ్యముగ తయారు చేయబడినది.

ఈ ఔషధము అతి ఉష్ణప్రదేశములో గాని యిండియాలో నుండుటవలన గలుగు దుర్బల్యము
మును పోగొట్టుటకును, మానసిక దేశహబాధగాని దుర్బలత్వమునుగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ
మంతటను ప్రసిద్ధి కెక్కిన దివ్యవృద్ధి.

వెల పెద్ద బుడ్డి రు 2-8-0 మీడియం నైజు బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమికలు ఫుడ్డు

ఇది ఐరన్, లైము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసిరపు

శుభ్రముగనుండును. అడుగున సత్తయేమియు నుండదు. ఫిలడెల్ఫియా యెడ్వర్డ్ పారిషుగారు

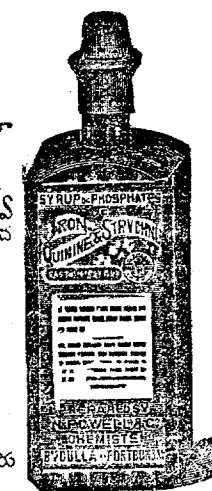
చేసిన పోల్ ప్రకారము తయారుకాబడినది.

ఇది ఫిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచి ఔషధము. రుచిచూడును. మంచిక
శుభ్రంగావించి నరములకు పుష్టినిచ్చును.

పెద్ద నైజు బుడ్డి రు 1-12-0, మీడియం రు 1-0-0, చిన్న నైజు 10 అణాలు.

వవెలు కంపెనీవారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయుడు.

N. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay.

వేముని

(సంపూర్ణ జీవితము, బోధనలు)

కర్త - వంశాధిపతి రావు.

వ్రాయుమూర్తి త్రి వేదా కామేశ్వరగారి పీఠాలో

ఇదివఱకు వేముని గూర్చి ప్రకటించిన చరిత్రాంశ

ములు వెక్కు బున్నవి. చిత్రపటములతో

1-కి రూ 2-0-0

ఆంధ్రక్షత్రియులు

ఈ చరిత్ర జరిగిన వాదోపవాదములు. అనుభవము.

రూ 1-0-0

వెంటనే వ్రాయుడు.

కమలకుటీరము,

త్రిప్పికేను - మదరాసు.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.

కమలకుటీరము, బొంబాయి.